

Sayın İnönü'nün 9 gün süren
tetkik seyahatinden intibalar

Baş mesele: Çiftciyi toprak sahibi yapmak

Millî Şefin ceketinin cebinde Ankaraya getirdiği
not defterinin sayfalarından doğacak hayırlı
kararları ve müjdeleri hep birlikte bekliyelim

Sayın İnönü'nün Ankarada istikbaline aid bir intiba

Ankara 14 (Telefonla) — İkinci Cüm-
hurbaşkanı sayın İnönü'nün 9 gün süren
birinci tetkik seyahatleri dün sona erdi.
Memleketçilik bakımından çok canlı, çok
hareketli ve çok meraklı sahneler dolu o-
lan bu cevelânını pek yakın zamanda

başkalarının da takib edeceğini öğrenmek
zevk ve sevinçle karşılanacak bir hâdi-
sedir.

İnönü gibi yurdseverliği ile şöret ka-
zanmış ve bunu her fırsatta isbat etmiş
(Devamı 5 inci sayfa)

Elektrik şirketile idare meclisi arasında ihtilâf çıktı

Senelerce Türk azanın hisselerine isabet eden temettüü
vermeyen şirket aleyhinde idare meclisi azaları
mahkemeye müracaat edecekler

Tasfiye halinde bulunan, İstanbul E-
lektrik şirketi, heyeti umumiyesini ön-
mizdeki pazartesi günü saat 16 da top-
lantıya davet etmiştir.

Şirketin, sabık meclisi idare azaları ile
aralarında bazı mühim hususatta ihtilâf

bulduğundan, bu toplantının çok ha-
raretili olacağı tahmin ediliyor.

Haber aldığımızı nazaran meclisi idare
azalarının mühim bir kısmı mefsuh şir-
ketten hak iddia etmektedirler. Filhakika
(Devamı 5 inci sayfa)

Hezeyan!

Fransa bize sormuş:
"Harbde bana yardım
eder misiniz?,"

Biz de cevab vermişiz:
"Evelâ Hatayın ilhaki,
sonra da Suriye ve Lübnan-
nın Türkiyeye verilmesi
şartile evet!,"

Ankaraya gelip giden kötü maksadlı
bir Berut gazetecisinin saçmaları
Yazan: Muhittin Birgen

(Yazısı 2 inci sayfa)

Erzincan hattı nasıl açıldı?

Ali Çetinkaya hattı yapan Türk mühendislerle bir arada ve yolda bir istasyonda köylülerle görüşürken

Hattın kışad resmine aid diğer resimler 16 ncı sayfadadır

TUNUS MESELESİNDE YENİ BİR SAFHA

Avam Kamarasında dün
münakaşalar oldu

Bir meb'us Çemberlayn'e hitab etti:

— Fransa, İtalya tarafından taarruza maruz kalırsa
İngiltere yardımıda bulunacak mı? Teminat verin.

Çemberlayn derhal şu cevabı verdi:

— Söylediğiniz şekilde Fransaya karşı bir hücum
yapılmasına asla inanmam...

Tunusta evlerin duvarlarında italyan ca «Yaşamın Duçe» yazıları

Londra 14 (Hususi) — Avam Kama- kil Çemberlayne tekrar bir çok sualler
rasının bugünkü toplantısında, Başve - tevcih edilmiştir. Devamı 11nci sayfa

Atatürkle 24 sene

Atatürkü uykuda uyandırabilmek
cesaretini kendisinde bulabilen
yalnız ve yalnız küçük Ülkü idi!

Ebedî Şef Ülküye günden güne daha fazla
bağlanıyordu. Adeta onun üzerine titriyor, de-
nebilirdi. Hattâ bir gün "Bu çocuğa birşey olursa
bana dağiderun olur," demişti

Anlatan : Cevad Abbas

— 4 —

Cevad Abbas Gürerin teessürünü a-
zaltmak ümidile afaki mevzular etra-
fında konuşmağa başladım. Fakat, bu,
muvakkattî. Sözü bir müddet sonra ge-
ne Atatürke, Ebedî Şefin hayatına ge-
tirmek istiyordum.

İmdadına kim yetiştî, biliyor musu-
nuz? Ülkü, küçük ve sevimli Ülkü!

Atatürkün pek çok sevdiği Ülküye
olan muhabbetini, bu muhabbetin se-
beplerini bu hususta en fazla salâhiyet
sahibi bulunan Cevad Abbas Gürerden
dinlemek benim için büyük bir zevk
teşkil edecekti.

Sayın muhabbata ricamı tekrarla-
mağa hacet kalmadan Cevad Abbas
Gürer:

— Hakikaten Ülküyü anlatmak, be-
nim için de bir vazifedir, dedi.

Baştan aşağı dikkat kesilerek onu
dinlemeğe koyuldum:

— Ülkünün anası, bayan Vasfiye, a-
sırlardanberi Tuna kıyılarından cenu-
ba doğru inen Türk ailelerinin yavru-
ları arasında kimsesiz kalmış bir kız-
(Devamı 8 inci sayfa)

Ebedî Şef ve küçük Ülkü

Hergün

Türkiye ile Cenub Komşuları arasında fesad çıkarmak isteyen Gazeteciler

Yazan: Muhittin Birgen

Gecenlerde Ankarada bulunduğum bir sırada Suriye ve Lübnandan gelmiş bir takım meslekdaşlara tesadüf etmiş, hattâ kendilerile birlikte yemek yemiştik. Şundan, bundan, Türkiyeden, Suriye ve Lübnandan bahsettik; eski dostları, kışlaklı tanıdıkları hatırladık; Suriye ve Lübnana hürriyet ve istiklâl ve bunlarla beraber komşu larımıza saadetler temenni ettik. Hattâ Hatay meselesi esnasında bizim aleyhimizde yapılan neşriyata temas ettik ve bu arada gördüm ki bizim cenublu meslekdaşlarımız, bir çok şeylerin hakikatini anlamışlar ve artık bizimle dost olma kararı vermişler. Bu suretle iyi bir dostluk havası içinde karşılıklı saadetler ve muvaffakiyetler temenni ederek birbirimizden ayrıldık.

Aradan bir kaç gün geçti. Lâzkiyede Alevî itirakçılığı ile Alevî mabudluğunu ve Alevî derebeyliği ile adı şakaveti birbirine karıştırıp son zamanlarda bütün Suriye matbuatını kendisinden bahsettiren Süleyman Müşşid'in El Hâdis gazetesi sahibi İlyas Harfuşu Ankaradan Beruta dönerken yolunu kesip dağa kaldırdığını ve sonra da bıraktığını Suriye ve Lübnan gazetelerinde okudum. Kendisi ile on beş gün evvel Ankarada konuşmuş olduğum bu zatın böyle bir sergüzeşte uğradığına da teessüf ettim.

İki gün sonra bu teessüfü derin bir hayret takib etti. İlyas Harfuş, Beruta varır varmaz Lübnanlılara Ankaradan getirdiği dumani üstünde taze navadiler vermeğe başladı. Bu havadislerin en başında gayet mühim siyasi malumat vardı. El Hâdis gazetesinde okuduğum makalesinden şunları öğrendim: Esseyid Harfuş, Ankarada hiç boş durmamış; muhtelif siyaset adamlarile temas etmiş. Bunlardan bir tanesi, yani son zamanların beynelmilel siyaset işlerini yakından takib etmiş ve bu arada bizzat rol sahibi de olmuş, mühim bir siyaset adamı Bay Harfuş'a gayet mühim tevdiatta bulunmuş. Bu zat, o kadar mühim bir mevki sahibidir ki Harfuş Efendi onun ismini söylemeğe münasib görmüyor. Yalnız tevdiatını anlatıyor.

Tevdiatın hülasası da şudur: Eylül ayı içinde Avrupanın üstünden gayet şiddetli bir muharebe havası geçerken Fransa hükümeti, bir harb zuhur ettiği takdirde Fransanın dostu olan Türkiyenin kendisine yardım edip etmeyeceğini; anlamak istemiş ve Türkiye hariciyesine müracaat etmiş. Türkiyenin verdiği cevap şu olmuş: «Evet, size yardım ederiz. Ancak bazı şartlar dahilinde: Evvelâ, Hatayın Türkiyeye kayıdsız ve şartsızca ilhaki, saniyen, Suriyenin ve Lübnanın, Lâzkiyesi, Elceziresi, petrolü, fânî ve filânî ile Türkiyeye verilmesini kabul etmek. Eğer bu şartları kabul ederse Türkiye Fransaya yardım edecek, aksi takdirde:

— Lâ!..

Bütün bu havadis ve malumatın baştan başa uydurma olduğunu söylemeğe hâcet bile yoktur. Berutlu meslekdaş, Ankarada ne bu kadar mühim adamı, ne de bunun yarısı derecesinde ehemmiyetli mevki sahibi bir insan görmüş, ne de kimse kendisine böyle bir şey söylemiştir. O, bu masalı sadece uydurmuş bulunuyor.

Acaba niçin uydurdu? Ankaraya gidip te mühim siyaset esrarı öğrenmek için dönmeği gazetecilik haysiyetine münasif gördüğü için mi? Kendisi gibi mühim bir şahsiyetin Ankarada ancak çok mühim mevki sahibi şahsiyetlerle temas etmiş olabileceğini okuyucularına göstermek için mi? Mümkün. Fakat, dikkatimi celbeden nokta şudur: Kendisine kıymet ve ehemmiyet izafe etmeğe için onu zatın uydurma mevzular ve muhayyel büyük adamlar icad etmesi tabii görülsede uydurduğu havadisın mahiyeti, arada başka bir maksadın da vücudunu gösterir. Bu maksad, Türkiyeyi Suriye ve Lübnanı yutmak için fırsat bekliyen yirtici ve kavacı bir kuşu gibi gösterip Suriye ve Lübnanda Türkiye aleyhinde bir hava yaratmaktan başka bir şey değildir. Binaenaleyh Harfuş Efendi sansasyonel ha-

Resimli Makale:

İnsan hayatında arkadaşın rolü iki taraflı bir basküle benzer, bazan bizi yükseltir, bazan da düşürür. Mümkün olduğu kadar çok insan tanı, fakat arkadaş seçerken çok dikkat et, hayatın hakkında hüküm veren bir hâkim vaziyetindedir.

Arkadaşın rolü

Sözün Kısası

Egemenlik Ulusundur

E. Talu

Türkiye Büyük Millet Meclisinin reislik kürsüsünün arkasında bir levha asılıdır; ve bu levhanın üzerinde şöyle yazar: «Egemenlik ulusundur!»

Bu ibare, Türkiye Cumhuriyetinin temel prensibini ifade eder. Atatürk bu devleti yeni baştan kurarken, onun bu temele dayanmasını ve bütün kuvvetini bundan almasını ehemmiyetle gözönünde tuttu.

On beş yıldanberidir, bu düstur, her işimizde hâkimdir. Türk milleti, her vesile ile efendiliğini, egemenliğini hissetmiştir.

Muhterem Cümhurreisimiz İsmet İnönü, bu sefer bu egemenliğini halka daha bariz şekilde hissettirdi. Onun son seyahati de demokrasi tarihinde eşsiz bir tezahür, ve demokrasi sisteminin iflâsını iddia edenlere karşı parlak bir tezkibirdir.

Bu seyahatte, devlet reisi köylü ile pek yakından, açık açık temas etti. konuştu. derdlerini dinledi. o derdlerin dermanını birlikte araştırdı. buldu. tabii ki ni yanındakilere emretti.

Zaten bu idareye, bu rejime bağlı gönüller, İsmet İnönünün muazzez şahsiyetinde temessül eden cümhuriyete bir kat daha bağlılık, sevgi ve saygı duydu.

Şimdiye kadar hiç bir devlet reisi, böyle az bir zaman içinde milletin kalbini fethetmemiştir. Vâkıa, bu kalb onun yabancısı değildi. Cümhurreisimizin asil ve temiz şöreti, Türk yurdunun en üsta köşelerinde, ve bütün gönüllerden müteşekkil bir kaide ihtiram üzerinde bir fazilet ve ulviyet timsali gibi kurulu duruyor, ve yaşıyordu. Bu yakından tanışma o şöreti takviye ettiği gibi, halkın benliğini de taze ümidlerle, ve güvendiği rejim hakkında yeni bir imanla doldurdu.

Aynı zamanda İnönünün son seyahati ulusumuz için bir nevi sınav da olmuş. Devlet Reisinin lâalettayın huzuruna kabul buyurduğu her sınıf halktan kimselerle geçen mükâlemeleri gazete sünunlarında dikkatle takib eylemiş iseniz, Türkiye cümhuriyeti vatandaşının alemlak derdinin ve arzusunun başlıca şu iki şeye inhisar ettiğini müşahade etmişsinizdir: Mekteb.. Fabrika!

İşte bu, on beş yıllık cümhuriyet rejiminin feyzine en yüksek bir delildir. Reisi ile karşı karşıya gelen millet, ondan, nimetlerini takdir eylediği medeniyetin ilk en büyük vasıtasını, bu vasıtaların çoğaltılmasını istiyor.

Hiç şüphesiz ki, on küsur sene, aynı rejimin hükümet reisi sıfatı ile bu nimetleri vatandaşlarına tattırması ve temir eylemiş olan muhterem İnönü, bu netice için karşısında, temiz ömrünün en derin hazzını duymuştur.

Dünyanın en mes'ud insanları, emeklerinin mes'ud semereler verdiğini bizzat görenlerdir. Cümhurreisimiz, son seyahatinde, bizzat bu sevinç mertebesine erişmiştir.

«Egemenlik Ulusundur» düsturunun, Türkiye cümhuriyetinde lâfzi murad bir tâbir olmadığını, En Büyüğümüz, bu sefer, bir kere daha fiilen isbat etti.

Onun, yurd içerisindeki muzafferane gezisi, demokrasiye bel bağlayan, demokrasiyi her rejimden hakkile üstün tutan bütün milletler için hem örnek, hem de yeni baştan cesaret ve ümid kaynağı olmuştur.

Bize gelince, böyle bir Şefin idaresi altında, böyle bir milletle, sırtımız yere gelmeyeceğine iman edebiliriz!.. E. Talu

TAKVİM

BİRİNCİKANUN											
Kümü seno 1354				15				Arabî seno 1367			
1 inci kanun 2				Resmî seno 1938				Kasım 38			
PERŞEMBE											
GÜNEŞ			Şevval						İMSAK		
S.	D.	Y.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	Y.
7	18		12	09	14	29	16	41	13	58	
2	37		1	28	9	48	12	1	1	60	
			Ogle			İkinci			Akşam		
S.	D.	Y.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	Y.
12	09	14	29	16	41	13	58	1	1	60	
1	28	9	48	12							

SÖZ ARASINDA

Bir fener bekçisinin Başına gelenler

Yıllardır İngilterede Eddystone deniz fenerinin bekçiliğini yapan Yordain müthiş bir siyatik ağrısına tutulmuş, ışıkla: «Bana bir tahlisiye kayığı gönderiniz» parolasını vermiş, fakat Plumta denizin kibarık oluşundan, kayık açılmamıştır. Bununla beraber sular biraz yatıştır yatışmaz, fenere gidilecek ve beki yürüyemediğinden, 30 niyete yükseklikte fener penceresinden bir sandık içinde kayığa sarkıtılacaktır.

vadis vermek isteyen bir gazeteci değil, Türkiye ile cenub komşuları arasında fesad çıkarmak isteyen bir kundakçı rolünü oynamıştır!

Halbuki bu Lübnanlı meslekdaş, Ankarada bizimle konuşurken ne kadar tatlı söylemiş, ne kadar Türk dostluğunun bahsetmiş ve Türkiyenin yaptığı büyük ilerleme hamlesini ne kadar hayranlıkla yâdetmişti.

Suriye ve Lübnan bugün iki müstemleke memleket halinde bulunuyor. Başvekil Cemil Beyin Pariste yaptığı anlaşmalardan sonra Fransa - Suriye muahedesi parlamentoca tasdik edilse dahi bu memlekette değişen hiç bir şey olmayacaktır. Lübnana gelince, onun belki muahedesi hile tasdik edilmeyecek ve eğer bazı Lübnan gazetelerinin dedikleri doğru ise, bu memleketin bugünkü rejimi ortadan kalkıp yerine doğrudan doğruya Fransız hakimiyeti gelecektir.

Suriye ve Lübnan şöyle veya böyle olması bizi alâkadar etmez. İsterse Bay Harfuş, gazetesinin başına bir de Fransız bayrağı oturtsun; bu, onun bileceği bir iştir. Bizi yalnız şu cihet alâkadar eder: Bir memleketin gazetecisi orada böyle söyler ve burada böyle derse, yahud burada yüze güllüp, ötede arkadan hançer sapiyaya başlarsa o memleketin âkibeti, Suriye ve Lübnanda gördüğümüz âkibetlerden başka bir şey olamaz.

Cenubda komşularımız olan bu iki memleket efkârı, bugün, ne müferrid, ne de müşterek menfaatlerinin ne gibi şeylerden ibaret olduğunu anlamaktan âciz bulunuyorlarsa kabahat, Fransa da dahil olmak üzere, kimsenin değildir.

İlyas Harfuş Efendi gibi gazetecileri olan memleketler için, başa gelen ve gelecek olan felâketlerden kurtulmaya imkân tasavvur edilemez.

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra

İki defa

Kocasından ayrılmak isteyen etliklik bir kadın, tanınmış avukatlardan birine gitmişti. Avukat, kadının ayrılmak istediğini, bunun için dava açacağını dinledikten sonra, sordu:

— Kaç defa evlendiniz bayan?

Kadın cevap verdi:

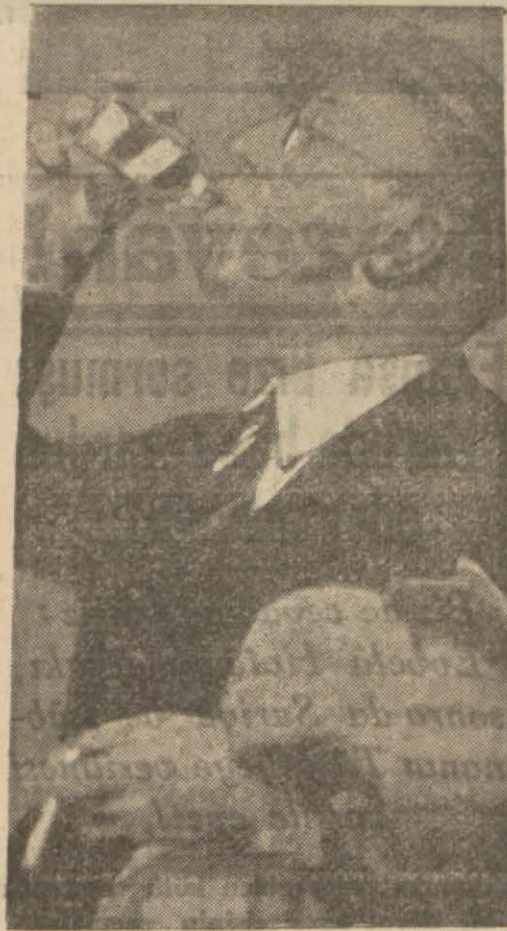
— İki defa.

— Kaç yaşındasınız?

— Yirmi beş.

— İki defa mı?

Bir İngiliz âlimi Dolandırıcılıktan Muhakeme ediliyor

İngilterenin en ileri gelen ziraat mütehasıslarından olan, daha 27 yaşlarında iken Oksford üniversitesinde senede 6 bin lira ücretle bir kürsüsü bulunan 42 yaşlarında fen adamı James Brynar Owen dolandırıcılık suçundan 18 ay hapse mahkûm edilmiştir. Âlim, sırf caka satmak için bankada karşılığı bulunmayan, sahite çekler imza etmiştir. Kendi avukatı bile muhakemesi esnasında: «Çok okumak seni deli yaptı» diyecek kadar heyecanlanmıştır.

Âlim, 1931 senesinde, bazı ihtira beratı vesikalarını taklid ederek hükûmetten 65 bin İngiliz lirası dolandırmıştı.

20.000 lira tazminat Alan çocuk

Bu 15 yaşındaki kız çocuğu, şoförün dikkatsizliği neticesinde bir otomobil kazasına uğramış, bacağı kırılmıştır. Hayatının sonuna kadar topal kalacaktır. Mahkeme, kızın topallığını «evlenme hususunda mâni teşkil eden bir kusur» diye sayarak, otomobil sahibini, yavruya 20 bin lira tazminat vermeğe mahkûm etmiştir.

Almanya harb zamanında petrol ihtiyacını temin için tedbir alıyor

İngiliz gazeteleri yazıyorlar:

Almanya, Romanya petrol tarlelerini doğrudan doğruya Almanyaya bağlayacak olan bir petrol hattı inşası hususunda Çekoslovakya ile müzakerelerde bulunmaktadır.

Ülkelerinden hattın geçeceğini Rutenya ile Slovak hükûmetinin daha şimdiden bu plânı kabul ettikleri bildirilmektedir. Hat, Rutenyanın hükûmet merkezi olan Ghust civarından dolanacak, Breslavin cenubu şarkisinde Silezyada Alman toprağına dahil olacaktır.

Müzakereler muvaffakiyetle bittigi takdirde, Almanya harb zamanında albuluka edildiği anlarda filoları ve makineleştirilmiş kuvvetleri için kâfi gazı temin edecektir.

İngiliz Başvekiline yollanan hediye

Pipo meraklısı bir İngiliz, bundan elli sene evvel satın almış olduğu, üstünde şimdiki İngiliz başvekil Çemberlaynin babasının resmi bulunan lüleci çamurdan yapılmış bir pipoyu başvekiline göndermiştir.

Başvekil bu hediyeden ziyadesiyle memnun olmuştur.

Tenisçilere nasihatlar

Londra tenis federasyonu, son içtimaında şu kararları vermiştir:

- 1 — Tenis oynıyacaksınız, sevgi, aşk için.
- 2 — Pingpong oynıyacaksınız para için oynayınız.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir arkadaşımız anlattı:

«Bir otobüsteydim, otobüs Tepebaşında durdu, bir erkek bindi. Ağzında sigarası vardı. Otobüs şoförü ihtar etti:

— Otobüste sigara içilmez, sigaramızı söndürünüz.

Sigara ile otobüse binen, sigarasını yere attı, ayağıle bastırıp söndürdü. Tam bu esnada otobüs şoförü ağzına bir sigara almış, yakmış, ve tütürmeye başlamıştı.»

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

İtalya teslihat için 10 milyar lîre ayırdı

Faşist Meb'usan Meclisi tarihe karıştı. Yeni Meclis azası " Millî Meclis azası " ismini taşıyacak

Roma 14 (A.A.) — İtalyanın askeri masraflarının tezyidi için bu sabahki nazırlar meclisinde verilmiş olan karara müteallik haber dolayısıyla şu ciheti tasrih etmek lâzımdır ki teslihatın inkişafını temin için bütçeye konulmuş olan 10 milyar lîre kredi, bir çok mali senelere tahsis edilecektir. Bu kredinin ilk yardım olan takriben 2 milyar 474 milyon lîre 1939-1940 bütçesi kredilerine ilâve edilecek ve bu mali senenin bahriye, harbiye ve hava nezaretleri masraflarının yekünü takriben 8 milyar 275 milyon lîre tebağ olacaktır.

Faşist meb'usan meclisi lâğvedildi
Roma 14 (A.A.) — Faşist meb'usan meclisi bugün öğleden sonra tarihe karışmış olacaktır. Merasimle açılacak olan bir celse esnasında 20 nci teşriî devrenin mesaisi sona erecek ve heyet bilhassa yeni hüzmeler ve korporasyonlar meclisinin teşkiline dair olan kanunu kabul edecektir. Yeni meclisin azası «millî meclis azası» ismini taşıyacaktır.

Londrada matbuat cemiyetinin ziyafetine Almanların iştirak etmemesi mesele oldu

İngilizler, Almanların bu hareketini yalnız matbuat cemiyetine değil, bizzat İngiliz Başvekiline karşı da bir hakaret suretinde telâkki etmektedirler

Londra 14 (A.A.) — Enebi matbuat ziyafetinde Alman gazetecilerle Almanya elçiliği erkânının bulunmaması Londra mehafilinde büyük bir heyecan uyanırmıştır.

İngiliz başvekil Alman elçisinin ve Alman gazetecilerinin ziyafette bulunmayacaklarını ancak ziyafet esnasında haber almıştır. Bunlara tahsis edilmiş olan yerler boş kalmaları için derhal bazı meb'uslar tarafından işgal olunmuştur. Davetlilerden bir çoğu Alman davetlilerinin bu hareketini yalnız matbuat cemiyetine karşı değil, ziyafete riyaset eden bizzat İngiliz başvekiline karşı da bir hakaret suretinde telâkki etmişlerdir.

Londra 14 (A.A.) — Parlamento mehafilinde beyan olunduğuna göre, matbuata hürmeten hususî ve mahrem olarak evelden tevdi olunan Çemberlayn'nin nutku metnine istinaden Alman elçilik erkânının ve gazetecilerinin daha nutuk söylenmeden evvel başvekilin nutkuna karşı takındıkları vaziyet âdabı muâşeret tamamiyle muğayirdir. Çünkü nezaket kaidesi icabı olarak, başvekil nutkunu resmen söyleyip yerine oturmadan evvel hiç kimse bu nutku bilmiyor addedilemez. Protesto ancak nutuk söylendikten

Meclis ilk defa olarak gelecek sene Mart ayında toplanacaktır.

Gaz maskeleri

Roma 14 (A.A.) — Bütün bina, otel sahipleri ile turizm müesseseleri, nakliyat evleri, yardım ve hayır müesseseleri, tiyatro, sinema sahipleri, avukat yazınahaneleri, doktor muayenahaneleri, mühendis büroları, ilh. bütün müstahdemleri ne ve tayyarelere karşı himaye işi ile uğraşacaklara en geçi bu ayın 31 inde gaz maskeleri tedarik ve ita etmeğe mecburdurlar.

Yeni sene bütçesi

Roma 14 (A.A.) — Nazırlar meclisi 1939-40 mali yılı bütçesini tasvib etmiştir.

Bütçe 29,316,000,000 lîre masraf ve 24,516,000,000 lîre te varidat derpış etmektedir.

Açık beş milyara yakındır. Millî müdafa masrafı harbiye için 3,406,000,000, bahriye için 2,701,000,000 ve hava için de 2,165,000,000 lîrettir.

Londradaki konferansa Filistin namına kimler iştirak edecek?

Kudüs 9 (Husûsî muhabirimiz yazı-yer) — Londrada toplanacak olan Yuvarlak masa konferansına, Suriyeden başka bütün Arab devletleri davet edildi. Bidayette Suriyenin murahhası da yola çıkmış olduğu halde İstanbuldan geri döndürüldüğü malumdur. Bunun haricinde, konferansa iştiraki henüz meşhûk kalan memleket Filistindir. Filistin nasyonalistleri bu konferansa iştirak edecek olan Filistin murahhasının ancak başmüftî olabileceği noktasında musırdırlar. İngilizler ise onun iştirakini istememekte ısrar ediyorlar.

Üç haftadanberi İngilterenin bütün gayretli konferansa yalnız Naşabi taraftarlarının iştiraklerini temin ile iktifa etmekte. Filistin «Hürriyet ve İtilâf», yahud «İngiliz muhbirleri cemiyeti» demek olan bu zümre, yapılan bütün gayretlere ve dağıtılan büyük paralara rağmen şimdiye kadar ancak 70,000 imza toplıyabilmiştir. Bu ise 900,000 nüfusa nisbet edilince hiç bir şey değildir. Zaten bu 70,000 kişi de isimlerinin neşredilmesini istemiyorlardı.

Bu hal karşısında asıl nasyonalist fırkânın da konferansa iştirakini kabul etmek İngilizler için bir zaruret oldu. Bir iki gündür Londradan buraya gelen haberlere göre İngilizler Seysal adalarında menfi bulunan Kudüs eşrafının tahliyelerine ve istiyenlerin Londra konferansa iştirak edebilmelerine karar vermiştir. Ancak tahliye edilecek olan Filistin eşrafı şimdilik Filistine dönemeyeceklerdir. Kahreden gelen haberlere göre serbest bırakılacak menfiler Kahirede oturacaklardır. Burada bu işlere dair henüz kat'î malûmat yoktur.

Ancak, zannedildiğine göre nasyonalistler, mutlaka başmüftinin konferansa iştiraki lâzım geldiği noktasında hâlâ ısrar ediyorlar. Son haberlere göre İngiltere bu ciheti de kabul etmiş imiş. Fakat, henüz haberler teyid edilmiş değildir.

Millî Müdafaa Vekili dün akşam radyoda bir konferans verdi

Ankara 14 — Dokuzuncu yerli malları ve arttırma haftası münasebetle Millî Müdafaa Vekili ve Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu Başkanı General Kâzım Özalp bu akşam radyoda mühim bir konferans vermiştir. Sayın Vekil ezcümle demiştir ki:

Büyük milletimizin müsterek iradesi seçilen yeni Cümhurreisimiz İsmet İnönü'nün yüksek şahsiyeti davalarımızın devamlılığını, idealimizin daima daha geniş ufuklara doğru hızla ve muvaffakiyetle ilerleyeceğini müjdeleyen en kuvvetli ve en emlin bir garantidir.

Billyorsunuz ki, yurddaşlarımız, başkanı bulunduğum Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu, 1929 senesi sonlarında o zaman başvekilimiz olan İsmet İnönü'nün Büyük Millet Meclisinde irad buyurdıkları tarihî nutuk günü kurulmuştur. Demek ki, yeni Cümhurreisimiz, memleketimiz ve milletimiz için çok hayırlı ve faydalı olan bir çok işlerin ve kurumların olduğu gibi cemiyetimiz için de kurucusudur. Kendilerine yüksek huzurunuzda, sonsuz saygı ve bağlılık hisleriyle selâmlarım.

General Kâzım Özalp, bundan sonra endüstrileme hareketimizin günden güne inkişaf etmekte olduğunu, ikinci dört senelik sanayi programının tatbikine geçildiğini söylemiş ve İktisadî hayatımızdaki canlılığa işaret ederek demiştir ki:

Tasarruf sahasında ise millet ve banka-larımıza şeref veren bir merhaleye varmış bulunuyoruz. Bankalarımızdaki küçük tasarruf mevduatı 100 milyon liraya çıkmıştır.

Memelde Almanlar Kazandılar

Memel 14 (A.A.) — Memel meclisi seçiminin muvakkat hecisi:

Alman listesi 576,486 rey, Litvanya listeleri 130,085 rey. Bu hesaba göre Alman listesi reylerin yüzde 81,5 ini kazanmıştır.

Ziraat Vekâleti Müsteşarı

Ankara, 14 (Husûsî) — Ziraat Vekâleti müsteşarı Naki'nin başka bir vazifeye nakli mevzuubahs değildir.

İş bulmak için yola çıkan 11 ve 15 yaşlarında beş çocuğun macerası

Birkaç gün evvel 11 ve 15 yaşlarında beş çocuk, İstanbulda yapacak iş ve barınacak bir melce bulamıyarak hep birlikte yürüye yürüye Eskişehir'e gitmeğe karar vermişler ve köprüden kaçarak suretile vapura binerek Kartala geçmişlerdir. Fakat orada açlık çocukları bir çare aramağa sevk etmiştir.

Küçükyalı köyünde Halilin bostanına giren beş çocuk ellerine geçen havuçlarla karınlarını doyurmağa çalışmışlarsa da, az sonra havuçla bunun mümkün olamayacağını anlamışlardır. Bu vaziyet çocukları fena bir karara sevk etmiş ve bahçede bulunan iki hasır sirtlıyarak bunları satıp ekmek almağa kalkışmışlardır.

Bostan sahibi Halil beş çocuğun iki hasır alıp savuştuklarını görmüş ve haberdar edilen jandarmalar küçük hırsızları yakalamıştır.

Suçlular Kartal sulh hâkiminin karşısına çıkarıldıkları zaman, kararlarını doyurmak için havuç yediklerini ve bu suretle açlıklarını gideremedikleri için hasırları çaldıklarını itiraf etmişlerdir.

Mahkeme yaşlarının ufak olması dolayısıyla çocukların evvel beevvel Kartal belediyesince işe edilip yol paralarının da temin edilerek bir hayır müessesesine sevklerine karar vermiştir. Bundan sonra hâkim Alâeddin Kirman tarafından aldırılan ekmek ve katkıla çocuklar karınlarını doyurmuşlardır.

Kartal kaymakam ve belediye reisi Bahir, çocukların işe ve yol masraflarını temin ederek beşini de bir hayır müessesesine sevk etmiştir.

Millî güreş takımımıza Ankara'da 3 ay idman yaptırılacak

Ankara 14 (Husûsî) — Millî güreş takımımızın bütün elemanları Kanunusani ayı başlarında Ankara'da toplanmağa davet edileceklerdir. Kendilerine hususî ve kapalı bir güreş salonunda 3 ay idman yaptırılacaktır. Türkiye güreş birincilerinin de her vesile ile bu kampa bir tecrübe devresi geçirmeleri kararlaştırılmıştır.

Nisan ayında yapılacak dünya güreş şampiyonası seyahati ile güreşçilerimizin Finlandiyaya iade ziyareti seyahatinin aynı sıralara tesadüf ettirilmesi mukarrerdir.

Amerikada iki casus daha tevkif edildi

Nevyork 14 (A.A.) — Los-Angeles'de tevkif edilen iki casusun üzerinde Amerikan sahil müdafaasına aid evrak bulunmuştur.

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Sabahtan sabaha:

Siyaset ALEMİNDE

● Limada toplanan 21 Amerikan devletinin müzakere mevzuu

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Enubi Amerika devletlerinden Peru'nun merkezi Lima şehrinde toplanan «Panamerikan» konferansına yirmi bir Amerikan devleti iştirak ediyor. Avrupanın içinde yaşadığı karma karışık şartlara karşı bu yirmi bir cumhuriyetin takib etmiye karar vercekleri politika bakımındandır ki bu konferans büyük bir ehemmiyeti nazir bulunuyor. Şimdiye kadar toplanan ve sayı yedi bulan diğer konferanslar Moral sahasından ileri geçememiş ve bunların akdettikleri celseler, tarafların hususî görüş ve prensiplerinin karşılaştırıp mukayese edilmesine inhisar etmiştir. Şimdiye kadar, şimali Birleşik Amerika cumhuriyetinin umumiyetle hâkim bir vaziyet tesis etmesi korusudur ki Amerikanın nisbeten daha küçük olan diğer devletlerini daima ihtirazkâr hareket etmiye mecbur etmiştir. Fakat bir nevi arlaşma ve kollaşma devresi demek olan geçmiş toplantılarda, bu tesis kısmen hafiflemiş olduğundan dolayı bugün müessir bir teşriki mesai tesis etmek imkânı hâsıl olmuştur.

Bundan maksad, umumî emniyeti temin edecek kolektif bir tesanüd esası arayıp bulmaktır ki teşebbüsün ehemmiyet ve azameti de bundan ileri geliyor. Fakat işin garibi şudur ki Cemiyeti Akvama iştirak ederek beynelmîlî barışın temellerini tahkim etmek yolunu tutmak istemiyen Birleşik Amerika cumhuriyeti «Panamerikan» konferansın mesaisine faal bir şekilde iştirak ediyor ve Avrupa için kabul etmek istemediği bir takım taahhüdlere hem kabul ediyor, hem de diğer devletleri bunları kabule teşvik ediyor.

Şimal ve cenub Amerika kıt'alarında sulhün devam ve istikrarını temin için ileri sürülen formüllerden biri mecburî hakem usulüdür.

Nitekim bu formülün herkes için ameli bir şekil alabilmesi için bir takım askerî heyetler muhtelif memleketlere izam edilmiş ve sulhün ihlâlî tehlikesi karşısında Birleşik Amerika devleti ile hangi esaslar dahilinde müşterek hareket edilebileceği gözden geçirilmiştir. Aynı zamanda Amerikanın Atlas Okyanusunda bulundurmaya düşündüğü müstakil büyük donanmayı meydana getirmekten bir maksadı da bu gayeyi temin etmektedir. Bu tedafii tedbirlerin müstakillen Japonya'ya karşı alındığını iddia edenler bulunduğu gibi, Japonya ile beraber Almanya ve İtalya gibi hususî bir

(Devamı 5 inci sayfada)

Gurbet

Anadolu köylüsünün işliyen bir yarısı da bu: — Gurbet! Toprağı olmayan köylü rencberlik etmek için şehirlere dökülür. Her bahar ayında Karadenizden gelen vapurlar İstanbulla binlerce köylü döker, bunlar yapılarında, fabrikalarda iş ararlar. Yapacakları iş ağırdır. Toprak taşınmak, harç yapmak, çimento torbalarını kaldırmak vesaire.. Yazın açık havada geçen bir kaç ayda beş on kuruş toplıyan bu binlerce insan kendi tabirlerince Kasıma doğru memleketlerine dönerler. Kazandıkları beş on liranın yarısı yol masrafına ve buradaki masraflarına gider. Eylülde dağarcıklarına bir kaç arşıncaq dallı basma, bir yumak şez boyama, bir taşlı tarak koyan bu insanlar kışı geçirmek için köylerine çekilirler. Ve bu her mevsim böylece devam eder.

Cümhurreisimiz Yavuz İsmet İnönü'nün Kastamonu köylüleri arasında yaptığı gezinti bize köylünün bu itiyadını hatırlattı. Topraksız köylüyü bu mevsim muhaceretinden ve sonra o ezeli gurbet derdinden nasıl kurtarabiliriz? Bir tutam tohum atabilmek için iki karış toprağı olmayan köylüyü nasıl yaşatabiliriz?

Devlet arazisinden köylüyü toprak sahibi etmek bir plân meselesi ve uzun yıllar istiyen bir istihale devresidir. Fakat bence asıl dava köylüyü gurbet itiyadından kurtarmaktır. Şehirciye, fabrikalara gelip bir kaç ay çalışan köylüyü san'at sahibi yapmak, amele kalmaktan kurtarmak, onu yavaş yavaş kalfa, usta mevkiine çıkarmaktır. Topraksız köylü şehirde ve fabrikada üç beş ay çalışıp köyüne dönmeyeli, çalıştığı yerde ev bark kurmalı, öğrendiğini unutmamalı. Meselâ bu mevsimde İstanbulda bir yapı amelelisi, ustası bulmak imkânı yoktur Hepsî köylerine çekilmişlerdir. Fabrikalar bile işçi bulmaktan mahrumdur. Yaz mevsimî gelince binlerce gene kafilâ geleceklerdir. O zaman yevmiyeler de düşecek, gelenler arasında iş bulamayanlar bile görülecektir. İstanbul belediyesi her yıl bunlardan yüzlercesini memleketlerine iade eder.

İşte asıl mesele işçi olarak şehre akın eden topraksız köylüyü bu gurbet itiyadından kurtarmaktır. Koca Osmanlı İmparatorluğunu yıkan da o yaylak ve laşlak itiyadı değil midir?

Büyük Cahid

Arttırma ve Yerli Malı Haftası

Arttırma ve yerli malı haftası münasebetle Başvekil Celâl Bayar tarafından radyoda irad edilen mühim nutkun metnini neşretmiştik. Yukarıdaki resim Başvekilin nutkunu söylerken göstermektedir.

Eminönünde kiralar mütemadiyen yükseliyor

Elde kanunî bir müeyyide olmadığından dükkân ve mağaza kiralarının yükselmesinin önüne geçilemedi

Eminönü meydanı açıldıktan sonra meydanın etrafında yirmi metre genişliğinde belediye aid bir saha bırakılmaktadır. Meydanın açılması münasebetle yıkılacak binaların arkasında bir çok çirkin binalar bulunmaktadır. Bu çirkin binalarla meydanın güzelliğini kaçırmamak için belediye bunların önünde bırakılacak arsalarla güzel binalar yapacaktır. Arsaların bir kısmı satılacak, bir kısmına da belediye tarafından binalar kurulacaktır.

İstiklâl muameleleri tekemmül etmekte ve binalar birer birer yıkılmaktadır. Bu sebepten o civardaki kira bedelleri yeniden yükselmeye başlamıştır. Bir çok müstecirler konturatlarını sene başına kadar yapmakta olduklarından on beş gün sonra konturatlarını yenilemeye mecburdurlar. Bunu fırsat bilen mal sahipleri kira bedellerini eskisine nispetle yüzde yetmiş, hattâ yüzde yüz nisbetinde arttırmışlardır.

Eminönü civarı ticarî mntakadır. Dükkân, mağaza ve emsali binalar daha evveleden tutulmuş olduğundan sene başında konturatları bitecek müstecirler telaşa düşmüşlerdir.

Senevi icarı üç bin lira olan mağazaların kiraları sahipleri tarafından yedi bin liraya kadar yükseltmiştir. Elde kanunî bir müeyyide mevcut olmadığından belediye ve ticaret odası kira bedellerinde yapılan ihtikârâ mâni olamamaktadır. Kira bedellerinin eski bir ticaret merkezi olan Eminönü civarında çok pahalı olması, ticarî müesseseleri dağıtacak, diğer sahalarda da kira bedelleri bir miktar yükselecektir.

İmar plânında bu gibi arızaları ortadan kaldırmak için Prost, vesaiti nakliye şebekesini tevsi etmiş, bu suretle ticarî müesseselerin her tarafa serpilmesine çalışmıştır.

Okmeydanında bulunan cesedin esrarı henüz anlaşılamadı

Dört gün evvel Okmeydanında bulunan cesedin hüviyeti hâlâ anlaşılammış. Cınayet bütün esrarını muhafaza etmekte dir. Morg raporuna göre cesedin başında görülen yaralar tabanca ve bıçak yaraları olmayıp taş veya buna benzer bir şeyle vurulmuş suretile vukua gelmiştir. Zabıta, öün yeniden bazı kimselerin ifadesine müracaat etmiş, fakat müsbet bir netice elde edememiştir.

Katil suçile nezaret altında bulunan Arnavud Lütüfi, dün geç vakte kadar isticab edilmişse de, her hangi bir itiraf ta bulunmamıştır.

Vi'ayet Parti kongresi bugün toplanacak

Vi'ayet Parti kongresi bugün saat on birde Vi'ayet binasında toplanacaktır. Vi'ayet başkanı kongreyi açacak, müteakiben bir reis iki kâtibden mürekkep muvakkat kongre heyeti seçilecektir. Bundan sonra iki senelik mesai raporu okunacak, hesaplar incelenecek, sekizi asil sekizi yedek olmak üzere, Vi'ayet idare heyeti seçimi yapılacak ve merkez umumî toplantısına gönderilecek beşi yedek beşi asil olmak üzere on murahhas seçilecektir.

Bir garson sevdiği kadını ağır yaraladı

Evvelki akşam Galatada, bir garson, bir kadını ağır surette yaralamıştır.

Galatada Kemeralında Panyot adında bir sütçünün yanında garsonluk eden Mehmed, o civardaki umumhanelerden birinde bulunan kadınlardan Sultana isminde birini sevmekte, fakat kadından yüz bulamamaktadır.

Mehmed, Sultanaya bir müddettenberi beraber yaşamak teklifinde bulunmakta ise de kadın tarafından her defasında reddedilmektedir.

Evvelki akşam bir meyhanede sarhoş olduktan sonra doğru Sultanayı görmeğe giden Mehmed, kadına tekrar beraber yaşamak için teklifte bulunmuştur, Sultana, Mehmedle alay etmeğe başlamış, bir taraftan da red cevabı vermiştir.

Mehmed Sultananın bu hareketine fena halde kızmış ve hemen bıçağını çekerek Sultanaya saplamaya başlamıştır. Ağır surette yaralanan Sultana cankurtaran otomobile hastaneye kaldırılmış, Mehmed yakalanmıştır.

Bir hırsız yakalandı

Dün, emniyet ikinci şube sirkat masası memurları pek kısa bir zamanda bir çok evleri soyan bir hırsızı yakalamışlardır.

Müteaddid sirkatlerden suçlu Abdi, bir kaç ay evvel pasaportsuz olarak Bulgaristan'dan şehrimize gelerek Beşiktaş ve Fener semtlerinde hırsızlığa başlamıştır. Bir müddettenberi aranmakta olan Abdi, dün Kapalıçarşıda külliyetli miktarda eşya satmakta iken yakalanmıştır.

Suçlu hakkında tahkikat devam etmektedir.

Esnaf barınma yurdu bu yıl açılacak

Esnaf cemiyetleri tarafından ticaret ve sanayi odasına gönderilen yeni yıl bütçeleri tetkik edilmiş ve bunlar oda umumî kâtibliğince tasdik olunmuştur.

Bu yıl esnaf cemiyetleri bütçelerinde esnaf yardım heyeti için 30 bin lira kadar bir tahsisat ayrılmıştır. Bu tahsisatla esnafın muhtelif ihtiyaçları temin edilecek ve bu arada esnaf barınma yurdu açılacaktır.

EKONOMİ

Afyon satış anlaşması müzakerelerine başlandı

Yugoslav ve Türk murahhasları dünki toplantıda

Bu ay sonunda müddeti biten Türk - Yugoslav ham afyon satış anlaşmasını yenilemek üzere şehrimize gelen Yugoslav murahhas heyeti ile Türk heyeti arasındaki müzakerelere dün öğleden evvel Ticaret Odası salonunda başlanmıştır.

Toplantı riyaseti, Türk heyeti re'isi ve İktisad Vekâleti teşkilâtlandırma müdürü Servet Berkine tevdi edilmiştir.

Türk heyeti reisi Servet ilk olarak söz almış ve Yugoslav heyetine «Hoş geldiniz» dedikten sonra anlaşma müzakereleri vesilesile dost Yugoslavy heyetini memleketimizde görmekten mütevellid memnuniyetini tebarüz ettirmiştir.

Servet Berkinden sonra Yugoslav murahhas heyeti reisi doktor Obradoviç söz alarak, Yugoslav heyetinin mukabil memnuniyetini tebarüz ettirmiştir. Yugoslav murahhası bundan sonra Türkiyede dost ve kardeş Türk milleti arasında bulunmaktan mütevellid sevinçleri izhar ederek heyete gösterilen hüsnü kabulden ve kardeşçe muameleden dolayı teşekkür etmiştir. Bundan sonra anlaşma müzakerelerine geçilmiş ve müzakerelere öğleden sonra da devam olunmuştur.

Öğleden sonraki toplantıda her iki heyet murahhasları arasında mütehasşis zevattan mürekkep bir ihzarî komite seçilmiş ve teferruat müzakerelerine geçilmiştir. Müzakerelere bugün de devam edilecektir.

Almanya döviz çıkarılmaması hakkında yeni kararlar aldı

Şehrimizdeki alâkadarlara gelen haberlere göre, Almanya hükümeti önümüzdeki yıldan itibaren harice döviz çıkarılmaması hakkında bazı kararlar ittihaz etmiştir.

Avrupa piyasasında demir fiyatları yükseldi

Birleşik Amerika hükümetinin İngiltere ile yaptığı son ticaret anlaşması üzerine sterlin ve dolar arasındaki kıymet farkı yüzünden Avrupanın bir çok yerlerinde demir fiyatları yükselmiştir. Sterlinin düşmesi ve demir fiyatlarının yüksel-

Toprak mahsulleri ofisi umum müdürü Hamza Osman ve Yugoslav delegesi

mesisi piyasamızda esash bir tesir yapmamıştır. Bilâkis evvelce kilosu 11 kuruşa satılan demirler de son günlerde 10,5 kuruşa düşmüştür.

Alâkadarlar Avrupadaki demir fiyatlarının yükselmesi devam ettiği takdirde ileride bu vaziyetin piyasamıza da tesir edeceğini söylemektedirler.

ŞEHİR TİYATRO U
Tepebaşı Dram Kısmı
Akşam saat 20,30 da
Vindsorun Şen Kadınları
İstiklâl caddesi Komedî kısmı
Akşam saat 20, 0 da
Dama Çık niş Bir Güzel

HALK OPERETİ
Bu akşam saat 9 da
"İÇİÇE" Büyük operet
Rejisör Ravit Rıza
Müzik : Seyfettin Asal
Yazan : Yusuf Süruri
Büyük Macar balesi

ERTUĞRUL SADI TEK TİYATROSU
Taksiminde bu gece
(Erkekler kırkıncıdan sonra azarlar)
vodvil 3 perde. Yakında:
İ s n Mâbut

Müteferrik :

Bir doktorumuzun madalya ile taltifi

Çocuk Esirgeme Kurumunun Bakırköy doğumevi müesseselerinden Doktor Rauf Fehmi, müessesenin tekâmül ve inkişafında fahri olarak azamî yardım gösterdiğinden umumî merkezce gümüş bir madalya ile taltifi tekrâr etmiş ve dün bu madalya İstanbul Çocuk Esirgeme Kurumu Başkanı huzur ile ve merasimle kendisine verilmiştir.

İtfaiyenin banisinin mezarı şehidliğe kaldırılacak

İtfaiyenin bânisi Gerçek Davudun Haseki hastanesinin arkasındaki sahadada bulunan mezarı kaldırılacak, Edirnekapıdaki Şehidliğe nakledilecektir.

Halk sandığı yarın açılıyor

Halk Bankası tarafından şehrimizde kurulan Halk sandığının açılma töreni yarın öğleden evvel yapılacaktır.

Açılma törenine İktisad Vekili Şakir Kesebirin riyaset etmesi muhtemeldir.

Konturat yoklamaları yapıyor

Konturat yoklamaları devam etmektedir. Eyüb ve Fatihteki yoklamalar bitirilmiştir. Beyoğlu ve Eminönündeki yoklamalar bu hafta içinde bitirilecektir. Şimdiye kadar 4026 kişiye konturat yapıldıkları için ceza zaptı kesilmiştir.

Şehir işleri :

Bir asansör talimatnamesi hazırlandı

Belediye fen heyeti asansörlerin ve asansörçülerin tâbi olacağı evsaf ve kayıtları gösteren bir talimatname hazırlanmıştır. Yeni talimatname tetkik edilmek üzere belediye daimî encümenine verilmiştir.

İngiliz firmaları mal almak istiyorlar

İngiltere piyasası, muhtelif memleketlerle olan klering ve tediye anlaşmaları yüzünden bir çok mallarımızı pahalı bulmakta ve almamaktadır.

Serbest dövizle iş yapan İngiliz alıcılarının bazı mallarımıza ihtiyaçları olduğundan, bazı firmalar İngiliz hükümetine müracaatla, kendilerine cüz'î bir prim verilmek suretile Türkiyeden snai müesseseler için mal ihdal etmek arzusunun izhar etmişlerdir.

İngiltere İktisad nezareti, bu teşebbüsler üzerine, İngiliz fabrikalarına müsaid davranmak için alınacak tedbirleri ve piyasa vaziyetlerini tetkik ettirmeğe başlamıştır.

Yurddas :

Bankalarda biriken paralar memlekette iş yaratır. Küçük artırımlar hesabları bir araya gelince Ulusal Ekonomimiz için büyük bir kredi kaynağı olur.

Ulusal ekonomi ve artırma kurumu

Kültür işleri :

Yüksek tecrîsat umum müdür muavini ge ci

Maarif Vekâleti yüksek tecrîsat umum müdür muavini Kudsi, Üniversite ve Güzel Sanatlar Akademisinde tetkikler yapmak üzere dün şehrimize gelmiştir.

Kıy yatı mektepleri genişletilecek

Şile yatı mektebi tevsi olunacaktır. Mimar Şemseddin, mektebin tevsi plânını hazırlayacaktır. Kıy yatılarına gittikçe rağbet edildiğinden, vilâyet dahilindeki diğer yatılar da genişletilecektir.

Bir motor bir sandala çarpıp devirdi

Arabcamlide Yağkapanında 21 numaralı kahvede oturan Ali ve Mustafa, balık tutmak üzere Salıpazarı açıklarında sandal ile dolmuşlar, meçhul bir motor sandala çarpıp devirmiş, sandalda bulunanlar denize dökülmüşlerdir.

Ali ve Mustafa etraftan yetişen diğer sandallar tarafından kurtarılmış, hâdis hâlinde tahkikata başlanmıştır.

Bir kadına çarpan şoför yakalandı

Şoför Etemin idaresindeki otomobil, Tepebaşı caddesinden geçmekte iken, Aralıda isminde bir kadına çarparak yaralamıştır. Yaralı berayı tedavi hastaneye kaldırılmış, şoför yakalanmıştır.

Bir çocuk kolundan yaralandı

Hamal Kerim isminde biri Çarşamba caddesinden geçerken sırtındaki portakal sandığı düşmüş ve 9 yaşında Sabiha isminde bir çocuğun kolu sandık altında kalmıştır. Sabiha kolundan yaralandığından tedavi altına alınmış ve hâdis hakkında tahkikata başlanmıştır.

Bir kadın tramvaydan düştü

Fransuva isminde bir kadın, Tepebaşı tramvaydan inerken, vatmanın hemen arabayı hareket ettirmesinden dolayı düşüp yaralanmıştır.

Yaralı berayı tedavi Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, suçlu vatman yakalanmıştır.

Dericiler Türkofise müracaat ettiler

Evvelki gün Millî Sanayi birliğinde bir toplantı yapan ve İktisad Vekâletine gönderilmek üzere bir rapor hazırlayan dericiler dün de Türkofis müdürü Cemal Ziyaya müracaatla takas meselesinden dolayı uğradıkları zorluklardan bahsetmişlerdir. Türkofis müdürü dericilere lâzım gelen kolaylığı göstereceğini vâdetmiştir.

Hataydan portakal geliyor

Hataydan bu sene memleketimize bir hayli portakal ve limon gelmeğe başlamıştır.

Bu portakallar ve limonların evsafı gayet yüksek olduğundan piyasada büyük bir rağben kazanmışlardır. Yuvarlak portakal cinslerinin sandığı 3-4 liraya kadar satılmaktadır.

Bundan başka az miktarda Yafa cinsi portakallar da gelmiştir. Bunların da fiyatı 3-6 lira arasındadır.

Cizre bu yıl su ve elektrige kavuşuyor

Kasabanın sinema ve buz ihtiyaçlarının giderilmesi de kararlaştı. Halkevi faydalı bir şekilde çalışıyor

Cizreden görünüş ve kaymakam Baki Başaran

Cizre (Hususi) — Milâddan yüz yıl önce kurulmuş ve Anadolu - Suriye - Irak toprakları üzerinde bulunmuş olan Cizrede bir tarihte on iki bin ev, ve üç bin dükkân, 360 çami ve mesjid, doksan medrese vardı. Asırların tahribkâr elinde ve padişahlık idaresinin bakımsızlığı yüzünden bu mevkîni kaybeden kasaba cümhuriyete bir harabezar halinde intikal eylemişti.

Yapıcılık ve yaratıcılık kudretine her vatan köşesinde rastladığımız cümhuriyet hükümeti Cizreyi de bir enkaz yığını olmaktan kurtarmış ve on beş yıldır devam eyliyen gayretler güzel bir kasaba meydana getirmiştir.

Bilhassa son üç yıl zarfında imar noktasından kayda şayan eserler aynı zamanda belediye reisi olan kaymakam Baki Başaran, belediye bütçesini üç yılda on dört bin lira fazlasıyla 27 bin liraya iblağ etmiş ve büyük bir ferahat ve fedakârlıkla devam eyliyen mesai - inden güzel neticeler almıştır.

Bugün Cizrede eski manzara tamamen zail olmuştur. İki kişinin yanyana geçemeyecekleri darlıktaki caddeler on altı metre genişliğinde açılarak döşenmiş ve ağaçlanmış, her türlü intizamdan mahrum bulunan çarşı yeni basten tâdil ve ıslâh olunmuş, bir aile parkı, bir çocuk bahçesi, bir plâj, bir futbol sahası, bir cümhuriyet meydanı, tesis, bir hükümet binası, bir Halkevi inşa olunmuş, Atatürk büstü dikilmiş, yapılan devamlı mücadelelerle kasaba taşıdığı (yılan ve akreb yuvası) şöhretinden kurtarılmıştır.

Bu yıl yapılacak işler meyanında su ve elektrik tesisatını başta gösterebiliriz. Her iki tesisat için lüzumlu para bütçeye konmuş, elektrik fabrikasının istifade ile şehrin sinema ve buz ihtiyaçlarının giderilmesi takarrür eylemiştir.

Adliyeci Ahmed Titreğin başkanlığı altında çalışan Halkevi muhitte hissedilen büyük bir boşluğu doldurmuş ve halkın Eve gösterdiği alâka mütemadi surette artmakta bulunmuştur. Mevcut spor klübü de Halkevi spor komitesi himayesine girmiştir.

Kazada maarif ihtiyacı karşılanmamıştır. Yirmi yedi bin nüfusa mukabil ancak iki mekteb mevcuttur. İki de mahalliden teşkilâtıdır ve Cizrelilerin talebinde olacak, merkezdeki ilk okul bile tam bir kadro ile henüz iş görmez. Herhalde Cizrenin mekteb ihtiyacının bir an evve karşılanması lâzım gelir. Merkeзде bir de Ulus okulu tesisatı durum gittikçe inkişaf ey-

lemektedir. Bu hal, Anadolu - Irak demiryolu inşaatının hitamını müteakib şüphesiz büsbütün tarakki edecektir. O takdirde Cizre üç devlet topraklarının birleştiği noktada bir ticaret ve transit merkezi halini alacaktır. Şimendiferin Cizreyi her sahada yükselteceği muhakkaktır. Ticari cepheden hissedilen en büyük ihtiyaç köprüdür. Dicle nehri üzerinde bir köprü bulunmamasından münakalât kısmı imkânsız, yazın müşkül oluyor. Bir yakadan diğer yakaya geçilebilmek için insan başına on, hayvan başına beş kuruş vermek zaruridir. Odun getiren bir köylüyü düşünelim: Kendisi ve eşeği için gidip dönme ücreti olarak vereceği para, bu odundan ele geçireceği paradan daha çoktur.

Trakya açıcılık ve küçük ziraat sanatları kursu

Edirne (Hususi) — Açıcılık ve küçük ziraat sanatları kursunun ikinci devresi bugün açıldı. Bu devreye Trakyanın 4 vilâyetinden 12 şerden 48 talebe alınmıştır.

Bir sene devam edecek olan bu kursta gençlerimiz küçük ziraat ve sanatları derslerini göreceklendir.

Mardinde Namık Kemal ihtifali

Mardin (Hususi) — Büyük Vatan - perver ve şair Namık Kemal'in ölümünün ellinci yıldönümü münasebetile şehrimiz orta okul talebeleri Halkevinde bir toplantı yaparak Büyük şairin hatrasını yâdettiler.

Okul Direktörü Ziya Kılıçöz, Namık Kemal hakkında bir saat süren bir konferans verdi. Çünkü idare sisteminin bozukluğundan, istibdadın yurda yaptığı fenalıklardan, yurd ve milletini sevenlerin ve bilhassa Namık Ke-

Zonguldak hattının en verimli istasyonu Karabük

Karabük (Hususi) — Yevmiye 6 si marşandiz, 2 si yolcu ve 92 si hamule vagonu olmak üzere vasatı 100 vagon girip çıkmakta olan Karabük birinci sınıf istasyonu bir şef emrinde 15 kişilik memur kadrosile çalışmaktadır. Bu hat üzerinde Devlet Demiryollarına en çok hasılât temin eden bu istasyon bilhassa Bartın iskelesi faaliyetinin tevakufundanberi büyük bir ehemmiyet almıştır. Civar ormanların kerestesiyle meyva ve sebze membar olan Safranbolunun yegâne mahreci bulunmaktadır.

Karabük'te mevzî olan tek postane nin istasyon ve civarındaki dükkânlara 4 kilometre uzakta, Fabrika bürosu yanında oluşu dolayısıyla istasyon aynı zamanda postane vazifesini de görmektedir.

Enebilerin kesif bulunduğu bu münakada memurlarının gerek yabancı lara ve gerekse vatandaş eshabı mesalihe gösterdikleri yüksek nezaket ve hüsnü muamele takdiri mucibidir.

Fabrika teskilâtı ile elektrige kavuşan istasyon bol zıvası ile bu hat üzerinde ayrıca bir ışık kaynağı vaziyetindedir.

Fabrika işletme devresinde harici münakalât dışında olarak yalnız fabrika için günde yirmi sekizer vagonluk 20 katarın Saniye içerisine girip çıkacağı nazarı itibere alınırsa yarıncın istasyonun ehemmiyeti hakkında daha şümulü bir fikir edinilebilir.

Edirne elektrik şirketinin satın alınması işi

Edirne (Hususi) — Hükümetin satın almağa karar verdiği şirketler arasında Edirne elektrik tesisatının da bulunması burada herkesi sevindirdi.

Sabahın yedi buçuğundan öğleyn 12 ye kadar cereyan verilmemesinden ötürü halk çok haklı olarak üzülyüyor ve sıkılıyordu. Tesisata hükümetimiz el koyduktan sonra hiç şüphe yok ki bu hal ortadan kaldırılacaktır.

Sayın İnönünün 9 gün süren tetkik seyahatinden intibalar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

nadide bir devlet reisinin Kastamonu, Zonguldak ve Çankırı vilâyetleri içinde şehirlerde, kasabalarda ve köylerde halkın tam yanında yer alarak onlarla bir ağabey şefkat ve alâkasile konuşarak, münakağa ederek, derleşerek cidden demokrat ve sade bir yurddaş gibi dolaşması ş'mali Anadoluda olduğu gibi şüphesiz bütün yurdda da derin bir alâka uyandırmıştır.

İnönü dokuz günlük seyahatinde sabahın sekizinden akşamın yirmisine kadar günde 12 saatin millet işlerine vakfederek Devlet reisi Parti lideri ve bir rejim şefi sıfatile anketini devam ettirmiş, nabız dinlemiş, çarpan kalbleri tesbir etmiştir.

Millî Şefimizin vilâyet merkezlerinde ve kaza merkezlerinde devam ettirdiği anketine mevzu teşkil eden esaslar görece bir tasnife tâbi tutulacak olursa görüldür ki İnönü Cümhuriyet Halk Partisi programının henüz tahakkuk ettirilememiş bazı mühim esasları ile bilhassa meşgul olmuş veya aynı programın tekemmüle muhtaç muayyen tatbikatı üzerinde hassasiyetle durmuştur.

Partimiz programının 34 üncü maddesini teşkil eden çiftciyi toprak sahibi yapmak gibi ana bir gaye, İnönünün yurdu içinde bizzat yapmağa başladığı büyük ankette baş mesele olarak ele alınmıştır. Her görüştüğü köylüye onun anlayacağı bir lisanla tekrar ettiği şu sualler kulaklarında ve kafasında akislerini muhafaza etmektedir:

— Kaç dönüm arazin var? Köyünde senin arazinden az veya fazlaya sahip olan var mı, miktarı nedir? Sizin köyde ya-

ricı, kiracı, ortakçı olarak çalışan bulunur mu? Hiç arazisi olmayan var mı?

Tetkiklerden, sorma ve soruşturmalardan gene aynı programın 71 maddesinin ifade ettiği: «Köy ve köylüye ö-nem» esaslı Şefin ruhi haletine uygun bir umde olduğu seziliyordu.

Millî Şef Zonguldaktaki ve Karabükteki temaslarında olduğu kadar seyahatinin devamı müddetince de işçi meselesini meşgul olmuş, bunların sıhhi ve sosyal bakımında vaziyetlerine yakın bir alâka göstermekten geri kalmamıştır.

Anlaşıyordu ki bu büyük ve çetin mevzuları ehemmiyetlerle mütenasib esaslı bir tetkik mevzuu addetmekle beraber tereddüd ve sürüncemeye mahkûmiyeti bir hamlede yenerik bu iş için en kısa zamanda ve pratik yollardan giderek radikal tedbirler alınmasına taraftar idi. Büyük kararlar ve hal suretleri bunları takip etmek üzere...

Bundan başka toplana toplana bir yekün teşkil eden ve sakat bir hava uyardırmağa vesile veren mahallî küçük ihtiyac ve şikâyetlerin derhal yerinde halini yalnız arzu etmek değil, fakat bunu idare âmirlerine düşen bir vazife telâkki ediyordu.

Ve nihayet görülyordu ki İsmet İnönü yurddaşlarının kendisini şef seçmekte gösterdikleri mutlak itimada lâyık olduğunu isbat ve şükranını ifade için onlarla vasıtasız görüşüp anlaşmakta derin bir haz duymakta idi.

Ceketinin sol cebinde Ankaraya getirdiği; not defterinin sayfalarından doğacak hayırlı kararları ve müjdeleri hep birlikte bekliyelim.

Mecidi S. Sayman

İcra işlerinde ıslahat başlıyor

Alâkadarlar icra mütehassısının raporunu faydalı ve yerin'e buluyorlar

İcra dairelerinde yapılması mukarir ıslahatın bir an evvel tahakkuku yolundaki çalışmalara devam edilmektedir.

Bu iş için İsviçreden memleketimize celb edilen icra mütehassısı Leyman tarafından verilen rapor, Vekâletçe tercüme ettirildikten sonra icra reislikleri, icra hâkimleri ve diğer alâkalı makamlara tevzi edilmiş ve raporla, yapılacak ıslahat etrafında, fikirleri sorulmuştur.

İcra mütehassısı tarafından verilen rapor, esaslı değişiklikleri ihtiva etmektedir. Rapor esas itibarile kabul edildiği takdirde, kanunlarda da mühim tâdilât yapılacaktır.

Leymanın raporunda, işaret ettiği başlıca noktalardan biri ve en mühimmi ilâma müstenit icra takiblerinde, borçluya icra emri gönderilmeden, haciz yapılabilmesidir. Bu hususta, alâkadarlar da, bu usulün kabul edildiği takdirde, borçlu aleyhine bir zarar tevliid etmeyeceğini,

çünkü esasen hükmün mahkeme tarafından verilmiş olduğunu söylemektedirler.

Bir diğer cihet te, muayyen çerçevede dahilinde icra mercii hâkiminin salâhiyetlerini genişletmek, ve bir çok icra meselelerini de, bu merciden halletmek şeklidir.

Mütehassıs, icra dairelerindeki memur kadrolarını da noksan bulmuş, fakat memurlarımızın bu dar kadro içerisindeki mesailerini takdire şayan görmüştür.

Dün bir muharririmiz bütün bu hususat hakkında alâkadar makamlarla görüşmüş ve umumiyetle şu cevabı almıştır:

— Mütehassısın istekleri, icra dairelerinde süratin temini bakımından, yerinde ve faydalıdır.

Rapor hakkında fikirleri sorulan zevat, cevaplarını Vekâlete bildirdikten sonra, lüzumlu görülen şekilde derhal icraat ve ıslahata başlanacaktır.

Fransada yeni Hâdiseler

Paris 14 (A.A.) — Öğrenildiğine göre umumî emniyet işleri hakkında tahkikatta bulunmak üzere dahiliye nezaretinden Nice şehrine iki umumî müfettiş gönderilmiştir.

Geçenlerde Marsilya ve Tulon şehirlerinde çıkan ve hükümetçe tahkika yapılmaması intaç eden rezaletlere benzer bazı yeni hâdiselerin cereyan etmesi üzerine böyle bir tahkikata lüzum görüldüğü zannedilmektedir.

Elektrik şirkete idare meclisi arasında ihilâf çıktı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Elektrik şirketi buradaki Türk meclisi idare azalarının hisselerine isabet eden temettüü vermemek için ticaret kanunu hükümlerine aykırı gelen bazı tabirâtı nizamnamesine sıkıstırmış ve tabirleri dilediği gibi tefsir ederek senelerce Türk azanın haklarını yemiştir. Meclis idare azaları bu hususta mahkemeye müracaate karar vermişlerdir.

Diğer taraftan şirketin gider ayak gene bir takım kanunşuk muamelâta tev-

Siyaset Âleminde

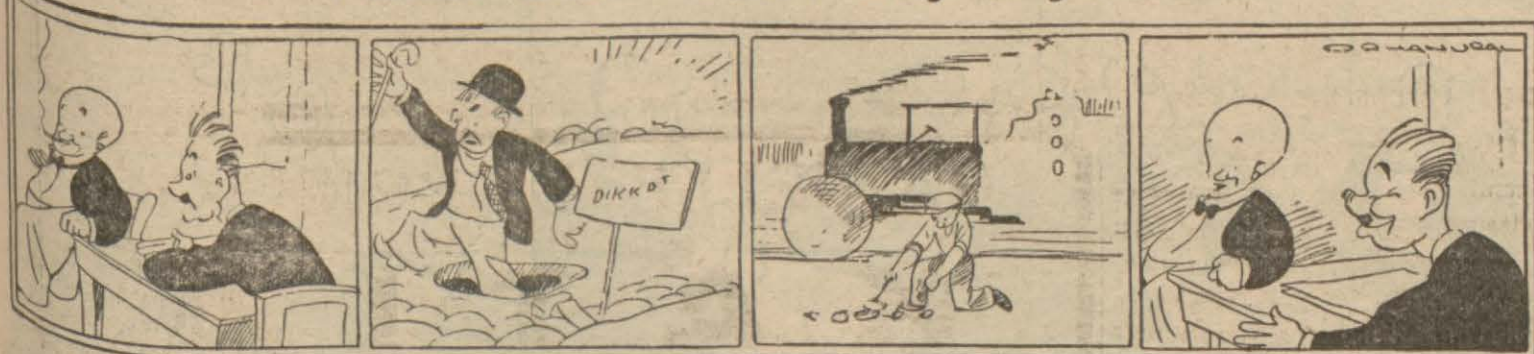
(Baştarafı 3 üncü sayfada)

İçtimai akideyi temsil eden devletlere karşı itihaz edilmiş beyan edenler çoktur. Filvaki evvelce komünizmin istilasında olduğu gibi bugün de, cenubi Amerikaya vâsi mikyasta faşist kanaatinin hicret etmekte bulunması, mahallî devletlerle beraber şimali Amerikayı endişeye düşürüyor.

Bu münasebetle Amerika hariciye nazırı Kordel Hul'un irad ettiği nutuk bu hususu aşkâr bir surette gösteriyor. Kordel Hul silâhla gelecek her nevî te-cavüzlere karşı da bu yirmi bir devletin müştereken harekete geçmesi lâzım geldiğini müdafaa etmiştir. Lima konferansının münakaşa mevzuu bu suretle ortaya konmuş oluyor.

Konferansın alacağı kararlar, bu yolda elde edilebilecek müsbet şeylerin neierden ibaret olduğunu pek yakında bize gösterecektir. — Selim Ragıp Emeç

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

Hasan Bey güze! şehrinizin en büyük derdi nedir...

... Bugünkü bozuk yolları...

... Karar verilmiş, bütün İstanbulun yolları yeniden yapılacakmış...

Hasan Bey — İstanbul'da yola geliyor desene!

Hâdiseler Karşısında

Aşçılık mütehassısı

— Filânca idare kaloriferlerini yak-turmak için İsviçreden bir mütehassıs getirtiyor.

Deselerdi.

— Olabilir, derdim, kalorifer, garb icadıdır. Biz belki bunu yakmayı beceremiyoruz.

— Filânca idare, mektup zarflarını kapamak için Amerikadan bir mütehassıs getirtiyor.

Deselerdi.

— Olabilir, derdim, Amerika çok kalabalık yerdir. Amerikada çok muhabere yapılır. Bunun için onlar bu işe bizden daha vâkîdirlar.

— Filânca idare, kurşun kalemlerin yontturulması için Almanyadan bir mütehassıs getirtiyor.

Deselerdi.

— Olabilir, derdim. Kurşun kalemini memleketimizde yapmağa yeni başladığımız için, yontmayı belki henüz daha öğrenememişizdir.

— Filânca idare, koyunların zephi

için yamyamlar arasından bir mütehassıs getirtiyor.

Deselerdi.

— Olabilir, derdim, insanın bile etini yiyenler herhalde bu işin de ustasındırlar.

— Falanca idare, fabrikalarda çalışan amelenin gömleklerinin şeklini ve rengini ıslah için bir mütehassıs getirtiyor.

Deselerdi.

— Olabilir, derdim, fabrika için amele ne kadar mühim unursa, amele için iş gömleği de o kadar mühim addedi-lebilir. Gömlek şeklinin ve renginin iş randımanı üzerinde tesiri vardır.

★

Dediler ki:

— Filânca idare, yeni açacağı açılık kursu için Paristen bir mütehassıs getirtiyor, ne dersin?

Bunu duyar duymaz birdenbire gülmeğe başladım. Ve gülmem kesilmediği için bir şey diyemedim.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Köpekle yanyana yatan kızın mezarı

Arkanzasta ufak bir kızın pek sevdiği küçük bir köpeği ölmüş, acısına dayanamayan kız da aradan bir kaç saat geçmeden, hayata gözlerini yummuştur. Ailesi de her ikisini aynı mezara gömmüşlerdir.

★

İngilterede en çok ilaç kullanan şehir

İngilterede Hull şehri, memleketin en çok ilaç kullanan yeridir. Burada 8 ay zarfında, eczanelere tutarı 93084 lira olan 423,657 reçete yaptırılmıştır.

★

Süveyş kanalı inşasının masrafı

Süveyş kanalı inşaatında ameleye para yerine su verilmiş, bu suretle hakikatte ameleye masraf namına tek bir kuruş sarfedilmemiştir.

★

Kakao tohumundan lastik ağacı

Floridada kakao tohumundan bir lastik ağacı yetişmiş, ve bunun dünyanın en iyi cins lastiği olduğu görülmüştür.

Merasime iştirak rökoku kiran general

Nevyorkta bulunan generallerden Amasa Parker, Ünyon kolejinin 76 diploma merasimine iştirak etmekle dün yanan merasime icabet rökörünü kırmıştır.

★

Boynuzlu horozlar

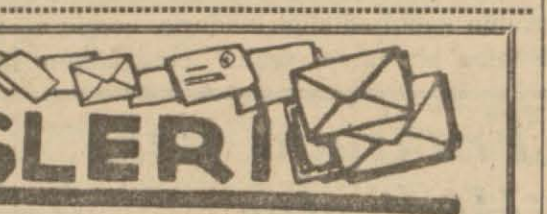
Arkanzasta boynuzlu horozlar üretilmeğe başlanmış ve bu tip horozların benzerlerinden daha kuvvetli ve uzun uzun öttükleri müşahede edilmiştir.

★

Tulumba ile su çeken inek

Amerikada İndianada bir çiftlik sahibinin ineği, efendisine su lazım olduğu zaman, tulumbanın başına geçer, boynuzunu, tulumbanın koluna takarak su çeker.

Amerikada İndianada bir çiftlik sahibinin ineği, efendisine su lazım olduğu zaman, tulumbanın başına geçer, boynuzunu, tulumbanın koluna takarak su çeker.

Kadın Köşesi

Boylarına nisbetle kiloları fazla olanlar

a. Vücudü saran modellerden sakınmak. Çünkü bunlar siluet'in dolgunluğunu, çizgilerin yuvarlaklığını çok meydana çıkarır.

b. Sık sık tartılmak. Çünkü, kilonun artıp eksildiğini yakından tetkik etmeden normal kiloya inmeğe kalkışmaya imkân yoktur. Bunların her hafta tartılması şarttır. Üç dört günde bir tartılırlarsa daha iyi ederler. Hattâ evde baskülü bulunup —zayıflamaya kadar her gün aynı saatte tartılmak— da fena bir fikir değildir.

c. Şişmanlar veya şişmanlamak üzere olanlar biçimleri hakkında en doğru fikri aynadan ve gölgelerinden almaldırlar. Dostlarının, kendilerini sevenlerin pek sözlerine güvenmemelidirler. Bunlar sevgileri yüzünden ufak kusurları hoş görebilir, yahud kalb kırılmak için doğruyu söylemekten çekinebilirler.

d. Şezlong, hamak, divan gibi insana zorla dinlenmek arzusu veren şeyleri evlerinde pek bulundurmamaldırlar. Yahud bunlardan hiç birine dönüp bakmayacak kadar inad göstermelidirler. Çünkü: Bilirsiniz ki istirahat şişmanlanmanın birinci sebeplerindedir.

e. Hamur işi, pilâv, yağlı yemek ve tereyağ yememelidirler. Meyvaya, meyva suyu, salataya alışmalıdırlar.

f. Rejim yapmak için bugünü yarın beklememeli, derhal saati saatine başlamalıdırlar. Çünkü kaybedilen her gün, normal kiloya dönmeyi biraz daha güçleştirir.

g. Zayıflamak için sıhhi bir rejim seçmelidirler. Sıhhi rejim birdenbire değil, ancak yavaş yavaş zayıflatan perhiz ve çalışmalarıdır. Zayıflamak için (yürümek, jimnastik, yemeklerin cinsini değiştirme) hangi sistem tatbik edilirse edilsin herhalde tesiri ağır ağır kendisini göstermeli, az zamanda çok kilo düşürmemelidir.

İyi bir zayıflama rejimi ağırlıktan şu kadar kaybettirir:
İlk aylar haftada 500 gram
Daha sonraki aylar haftada 250 gram

Bundan sonra arada bir dinlenme ve durma zamanı geçirilir. Yani düştüğü kiloda kalır. Bunun için de istirahat ve yiyecek şişmanlamıyacak kadar artırılır.

Dinlenme devresini yeniden ağır bir zayıflama devresi takip eder. Su halinde hastalanmadan zayıflayabilmek demek ilk aylarda ikişer, sonra sonra ayda bir, bir buçuk kilo eksilmek demektir. Bundan fazlası vücutte zararlıdır. (1) iç uzuvların düşmesine, (2) kansızlığa, (3) adalelerin sarkmasına, (4) rengin sararmasına ve (5) nihayet yeniden birdenbire şişmanlamaya meydan verir. İşte sık sık tartılmak mecburiyeti kendiliğinden açıkça görünür.

h. Eğer bütün dikkatinize rağmen yavaş yavaş zayıflayacağınız yerde birdenbire kilodan düşüyorsanız herhalde zayıflamakta ısrar etmekten vazgeçmeli, daha fazla şişmanlamamaya razı olmalıdır. Çünkü zayıflamaktan maksad güzelleşmek ve gençleşmektir. Hastalık kimi güzelleştirir. Veya gençleştirir? Sekiz on senede hattâ iki üç senede alınan elbette ki iki üç ayda verilmez.

Mahkemelerde

Takas suiistimali davası mühim bir safhaya girdi

Dün dinlenen şahidlerden biri yapılan ticarî muameleden devletin iki milyon lira zarar ettiğini söyledi

Bir müddettenberi, Asliye 3 üncü ceza mahkemesinde rüyet edilmekte olan takas suiistimali davası, son celsede bir şahid tarafından serdedilen iddia üzerine, çok mühim bir safhaya girmiş bulunmaktadır.

Davada maznun vaziyetinde bulunan eski ticaret müdürü Muhsin, ticaret kâatibi Vehbi, borsadan Akif, Abdülganî, Necib, Kemal ve diğerleri hakkındaki eski iddia şuydu:

Fahiş kıymetler altında harice az ihracat yapmak ve döviz harici fazla mal ithal etmek.

Ancak, ehli-vukuf tarafından yapılan tetkikatı müteakib, mahkemeye verilen raporda, bu vaziyetin hazineleri zarar edecek mahiyette olmadığı beyan edilmişti. Halbuki son celsede dinlenen şahidlerden Ali Kemal, bu hâdise dolayısıyla devletin 2 milyon lira zarar ettiğini söylemiş, dava bu suretle ehemmiyet kesbetmiştir.

On avukatın takip ettiği bu davaya asliye 3 üncü cezada dün de devam olunmuş, müddeiumumî Hicabi söz almış ve «devletin 2 milyon lira zarar ettiğine» dair ileri sürülen iddia üzerinde durarak:

— Bu iddiada bulunan şahid Ali Kemal ve ehli-vukufun celbedilerek, yeniden mahkemede dinlenmelerini isterim.

Demişti.

Mahkeme bu talebi kabul ederek, duruşmayı talik etmiştir. Vaki iddianın hakikate nisbeti bu suretle tebeyyün edecektir.

Üniversitede vukubulmuş bir sahtekârlık iddiası hakkında tahkikata başlandı

Adliyece bir sahtekârlık vak'ası etrafında tahkikat yapılmaktadır.

Üniversite mutemedi Ekrem, hakkındaki iddiaya göre, 936-37 malî yılı içerisinde, İffet isimindeki bir asistanın maaşlarını, bordroya İffetin imzasını atmak suretile almıştır.

Bu iddia üzerine başlayan tahkikat, sorgu hâkimliğine intikal etmiştir. Hâdise etrafında bir ehli-vukuf tarafından tahkikata başlanmıştır.

Büyükdere'deki vapur müsademesi adliyeye intikal etti

Bir hafta kadar evvel Boğaziçinde bir müsademe olmuş, İtalyan bandıralı Jeorjiya vapuru ile Panama bandıralı Beni vapuru, çarpışmışlardı.

Hâdise, her iki tarafın da vaki müracaatlarıyla, İstanbul adliyesine intikal etmiş bulunmaktadır. Her iki müracaat ta, Asliye 1 inci ticaret mahkemesi riyasetine yapılmıştır.

Panama vapuru vekillerinin müracaatı, hâdise etrafındaki deniz raporunun mahkemeye celbide, tetkiki, vapurdaki hasaratın tespiti ve alâkadarların şahid olarak dinlenmeleri mahiyetindedir.

İtalyan acentası ise, aşağı yukarı aynı taleplerde bulunmakla beraber, vaka etrafında Liman idaresi tarafından ya-

pılan tahkikat neticesinin sorulmasını istemektedir.

Mahkeme bir azayı naip tayin ederek, tahkikata başlamıştır. Hazır tahkikatı ikmal edildikten sonra, iddia acentası arasında bir tazminat davası açılması, muhtemeldir.

Türklüğü tahkir eden biri 8 ay hapse mahkûm edildi

Türklüğü tahkir suçundan Ağırceza'ya verilen, Beyoğlunda sekerce Simon isiminde biri, yapılan muhakemesi sonunda 8 ay müddetle hapse mahkûm edilmiştir.

İki ihtilâs davası neticelendi

Dün, Ağırceza mahkemesi, iki ihtilâs davasını neticelendirmiştir. Dip koçanlarında tahrifat yapmanın suretile 77 lira 30 kuruşu ihtilâstan maznun sabık Kumkapı belediye tahsildarlarından Remzi, muhakemesi sonunda 3 sene 10 ay 20 gün müddetle hapse, 2 sene 4 ay müddetle memuriyetten mahrumiyete ve 51 lira ağır para cezasına mahkûm edilmiştir.

DeFTER ve makbuzlarda tahrifat işlemek ve aldığı paraları vezneye yazdırmamak suretile ihtilâstan suçlu sabık Kadıköy 2 nci icra memuru Kadının, suçlarını delillerle sabit gören Ağırceza mahkemesi, suçlunun 8 sene 11 ay müddetle hapsine karar vermiştir.

Kadrinin suç ortakları olan Viçen ile İstavri 2 şer sene, Said de 1 sene 10 ay müddetle hapse mahkûm edilmişlerdir.

Postle:

Bir kadın ilaç diye permanganat içti. Halâskârgazı caddesinde oturan 55 yaşında Antanas isiminde bir kadın, içmekte olduğu ilaç yerine, yanlışlıkla permanganat içerek zehirlenmiştir. Antanas berayı tedavi için hastanesine kaldırılmış, tahkikata başlanmıştır.

Bir otomobil bir tramvaya çarptı. Soför Orhanın idaresindeki 53 numaralı otomobil, Sirkeçiden geçerken, 172 numaralı tramvaya çarpmıştır. Müsademe neticesinde otomobilin muhtelif mahalleri parçalanmıştır.

Bir adam başı dönüp denize düştü. Üsküdar'da Çimilhamam sokakında 7 numarada oturan Hayri, iskelede dolaşırken, başı dönerek denize düşmüştür. Hayri, sandaleciler tarafından kurtarılarak müdavata yapılmıştır.

Soba ateşinden baca tutuştu. Taksimde Feridiye caddesinde 23 numarada oturan Şapen'in odasında yaktığı soba ateşi baca tutuşmuş ise de, söndürülmüştür.

Ev kadını: Tasarrufa riayetin ilk şartı, bir kiler sahibi olmaktır. Kilersiz ev hesabız evdir. Kuvvetil ve ucuz gıda reçel ve şurupdur.

Ulusal ekonomi ve artırma kurumu

GÖNÜLİSLERİ

Bir okuyucuya Cevabım:

Ankaran A. D. rumuzile sual sorun okuyucuma:

Kat'i olarak ne evet, ne de hayır diyebilirim. On sekiz senelik aile hayatımız nasıl geçti? Bu on sekiz sene içinde kadın size daima sadık kaldı mı? Arada sırada göz yumduğunuz hoppabıkları oluyor muydu? Bunları düşününüz ve bilâhare ortaya çıkan hâdiseyi bir de bu bakımdan muhakeme ediniz. Fenalığa meyyal olan insan vardır. Bir de fenalığa meyyal olmadığı halde, bir tesadüfün sevkile fena hareket etmiş olan insan vardır. Acaba hangisidir?

Dikkat edeceğimiz bir cihet daha var: Çocuklarımız meselesi... Onlar kaç yaşındadırlar. Annelerine karşı düşünceleri, sevgileri nasıldır? Ayrılık zamanında bu çocuklar her şeyi öğrendiler mi? Sizin ve annelerinin tarzı hareketlerini nasıl buluyorlar?

Bu vaziyetin bir daha tekrâr etmeyeceğinden emin misiniz? Birleştiğiniz zaman eskiyi tamamiyle unutacak, yeni ve mes'ud bir yuva kurabilecek misiniz, yoksa bu yeniden kuracağınız yuva, çürük ve tekrar yıkılması kolay bir yuva mı olacak? Bütün bunlarla beraber, kendi kendinize yapacağımız bir ruh muhakemesini de ihmal etmemelisiniz?

Olan, bitende sizin de acaba bir günahımız var mı?

Yaş farkı, ihmal, hissiyatını anlamamak; maddeten ve manen tatmin dememek, fazla alâkasızlık gösterip başı boş bırakmak. Bütün bunların da böyle vaziyetlerde tesiri vardır.

Çok kere günahkâr kadınların, günahlarında erkeklerin de hisseleri olduğunu gözönünde tutmak lazımdır.

Vereceğiniz karar uzun uzun düşündükten sonra veriniz. Ben fazla bir şey bilmediğim için daha fazla bir şey söyleyemem!

TEYZE

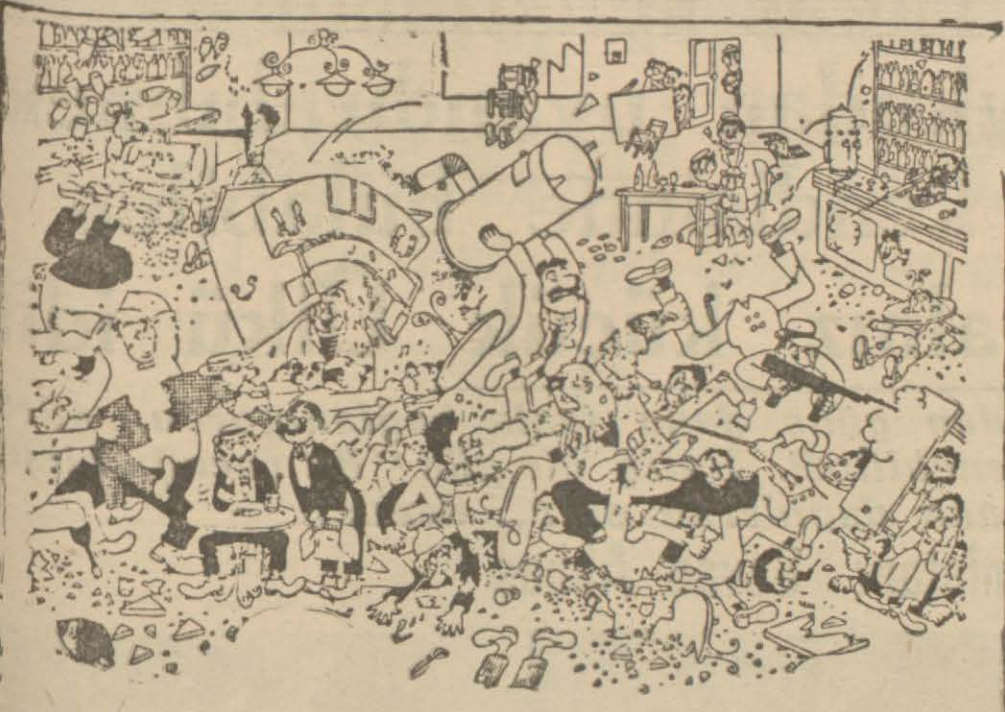
iki ahbab çavuşlar:

Aşık kumarbaz

KAHKHAHA

Garson — Müşteriler, çalınacak şarık hakkında ufak bir münakaşa yapıyorlar.

Hoş Sözler

Borçtan kurtuluş

— Gırtlığına kadar borçlu olduğun halde, sıkılmadan gelip kızımı istiyorsun..
— Ne yapayım efendim, aramızda hiç bir münasebet yokken alacaklılarımı si-
ta nasıl gönderebilirim!

Tabii

Bayan, eli sakar hizmetçisini çağırdı:
— Bir ay içinde kırdığım tabakların
parası ayılığını geçti. Şimdi ne yapaca-
ğım?
— Tabii ayılığını arttıracaksınız!

Unutmuş

Sonradan görmenin karısı sordu:
— Neye tekrar aşağı iniyorsun?
— Yukarı çıkarken asansöre binmeyi
unutmuşum!

Neden?

Karısı çıktı:
— Bu pahalı radyosu sanki neye al-
dık?
— Pahalı, fakat sesi berhad radyoyu ke-
yifle dinliyen kocası cevap verdi:
— Niçin olacak, komşuları kıskandır-
mak için!

Daha iyi

Geveze anlattı, anlattı, en sonunda:
— Nasıl, beni dinlerken bir roman oku-
yormuş gibi oluyorsunuz; değil mi?
— Evet amma, ben forma forma çıkan
romanları tercih ederim!

Zavallı

— Bu adamı görüyor musun, gazetele-
re yazı yazar.
— Zavallı.. desene kırk para verip mek-
tub kağıdı alamıyor da gazetelere yazı
yazıyor hal

Eczanede

— Bu ilaç gayet iyidir. Bir defa aldınız
onu bir daha mide ağrısı hissetmezsiniz..
— Hakikat mı?
— Tabii hakikat, sizden evvel biri gel-
miş, ilahtan o kadar memnunmuş ki, yir-
miş sene mütemediyen kullanıyormuş.

Zarar yok

Erkek kadının peşine takıldı:
— Bayan sizinle beraber gelebilir mi-
yim?
— Fakat bay, ben evliyim..
— Zarar yok efendim, ben hiç kiskanç
değildirim!

— Ben esmeri
badem ile..

Karikatürlü Fıkralar

Demediğini bırakmaz

Erkeğin koltuğundan bir manken ka-
dın terzisine girdi:
— Bayan, karı-
ma bir yılbaşı tu-
valeti yaptırmak
istiyordum.
— Karınız niçin
gelmediler.
— Bir ay evvel öldü. Bu mankene göre
yapılacak elbise ona tam gelir.
— ?????
— Ne olur ne olmaz, belki yakında ben
de onun yanına giderim de.. «Öldüm diye
beni unuttun değil mi, senebaşı oldu da
bir tuvalet bile yaptırmadım» diye demedi-
ğini bırakmaz.

Tabii, fakat

Genç erkekle genç kız parkta buluş-
tular. Genç kız dü-
şünceliydi. Genç
erkek merak etti:
— Ne jüünü-
yorsun sevgilim?
Genç kız boynu-
nu büktü:
— Seni çok seviyorum.
— Ben de seni.
— Babam birdenbire serveti kaybedi-
verse gene beni sever misin?
— Tabii severim.. fakat ne diye aklıma
böyle fena şeyleri getirirsin!

Geç kaldırız

Kapı çalındı. Kapıyı evin bayanı açtı.
Kapı önündeki
yabancı selâm ver-
di:
— Bayan, bula-
şık yıkama maki-
neleri fabrikasının
müessiliyim. Ma-
kineden bir tane getirdim. Bakınız be-
receksiniz. Eliniz kirlenmez, kokmaz.
— Geç kaldınız.
— Demek daha evvel makine aldınız.
— Hayır, fakat kocama bulaşık yıka-
mayı öğrettim.

Unutamıyorum

İki eski komşu, uzun zaman birbirleri-
ni görmemişlerdi.
Günün birinde so-
koka karşılaştılar:
— Nasılsınız?
— Teşekkür e-
derim.. şimdi aklı-
ma geldi. Üç sene
evvel benden beş lira ödünç almıştınız.
Unutmadınız ya!
— Maatteessüf hayır.. Unutmaya çok
defa tecrübe ettim. Fakat namus'u bir
insan olduğum için bir türlü unutamıyo-
rum.

Mektub

Dördüncü katın kiracısı merdivenden
çıkıyordu. Kapıcı
seslendi:
— Bay, bay..
— Ne var?
— Size bir mek-
tub geldi, fakat i-
çinde pek eğlen-
celi şeyler yok. İsterseniz onu size ver-
miyeyim de; üçüncü kata oturan genç
kadına geleni vereyim.. okursanız çok
hoşunuza gidecek, yazan öyle eğlenceli
şeyler yazmış kil..

İyi düşünenler

Ev sahibi, misafirine alt katın kiracıla-
rını methediyordu:
— Doğrusu; ka-
dın da, kocası da
çok idareli insan-
lar.. daha yeni ev-
lendikleri halde
her şeyi düşün-
yorlar. Günün birinde ayrılmaları iht-
imalini gözönünde tutup boşanma davası
için avukat parasını bile bir yana ayırı-
yorlarmış.

1939 da neler olacak? Avrupada falcılar ve münecimler hararetle bir şekilde faaliyete giriştiler

Bir Fransız falcısı "Müstemlekelerimizden birini veya
bir kaçını terketmek mecburiyetinde kalacağız," diyor

1939 senesinde ne-
ler olacak?.. Bu suali
her yeni sene arifesin
de garb gazetecileri
falcı ve münecimle-
re sormaktadırlar.
Verdikleri cevablara
bittabi ciddi nazaretle
bakmamak lâzımdır.
Bunları okuyucuları-
mıza sırasile bildire-
ceğiz:

1 — Madam Blanche Orion diyor ki:

— 1939 senesi u-
mumiyet itibarile
1938 senesinden iyi
geçecektir. Harb ol-
mayacaktır. Harb ol-
mayacaktır deyişim
Fransaya şamildir.
Bence büyük harb
ancak 1961 senesinde
patlayacaktır. Sulhü
korumak için Fransa
dahil birçok feda-
kârlıklara katılma-
ktır. Gençlik bu
sene hemen her mem-
lekette kendini gös-
terecektir.

Mali buhranlar de-
vam edecektir. Ancak sene sonuna doğ-
ru hafifleyecektir.

Fransada parlamento hayatında de-
ğişikliğe intizar etmelidir. Hattâ diyebil-
irim ki Fransada parlamento rejimi iflâs
etmek üzeredir.

1944 senesi Mart ayı içinde muhakkak
surette Fransada cümhuriyet devri hita-
ma erecektir.

İdareyi ele alacak tek bir şahıstır. Bu-
nun kral mı, diktatör mü olacağını he-
nüz kestiremem.

Fransada tanınmış siyasi şahsiyetleri
yakından alâkadar edecek çok mühim
davalar olacaktır.

Merkezi Avrupada mühim müşkülât
zuhur edecektir. 1939 senesi içinde harb
olmayacak dedim. Fakat harbin pek ke-
narından geçilecektir.

İtalya Avrupada birinci derecede pek
mühim bir rol oynayacaktır.

Milletler arasında siyasi anlaşmalar
çoğalacaktır. Bu anlaşmalardan iktisadi
münasebetler husule gelecektir.

İspanya harbine gelince: Bu sene bite-
cektir. Franko galebe çalacaktır. İspan-
yada umumi barış yapılacaktır. Bilâhare
krallık meydana çıkacaktır.

Uzakşarkta birçok sürprizler beklene-

bilir. Harb daha bir hayli devam ede-
cektir.

Filistinde vaziyet büyük vahamet pey-
da edecektir. İngiltere pek büyük müş-
külâta girecektir.

Müstemlekeler meselesi milletler ara-
sında müzakerelere sebep olacaktır. Tara-
feyn müsaadatta bulunacaklardır.
Fransa bu sahada toprakça kayıplarda
bulunacak ise de bu kayıplar başka ta-
raftan telâfi edilecektir.

Muhakkak bir şey varsa o da birkaç se-
neye kadar bir «Avrupa müttehid hükü-
metler» zümresi kurulacağıdır.

Kış şiddetli olacaktır.
Zelzeleler fazla olacaktır. Bu yüzden
mühim felâketler husule gelecektir.

Fransada şiddetli bir grip salgını ola-
caktır. Bu grip «anjın» şeklinde yayıla-
caktır.

Fransa büyüklerinden bazıları Avru-
pada mühim seyahatler yapacaklardır.

1939 senesi tam manasile bir «aşk» se-
nesi olacaktır. Aşk yüzünden birçok hâ-
diseler vukubulacaktır.

2 — Profesör Cemar diyor ki:
— 1939 senesini üçer aylık dört devre
(Devamı 11 inci sayfada)

Okuyucu Mektupları

Maaş yoklamalarında Güçlük çekiliyor

Okuyucularımızdan Divanyolunda T1 -
carethane sokağında 21 numarada Ba-
yan Sabahat Hakimoğlu bildiriyor:
« 3 aylık maaş yoklaması yaptırmak
için 29 İkinciteşrin günü Üsküdar mal-
müdürlüğüne müracaat ettim. Malmüdü-
rlüğünde yüzlerce halk sabah hakimim-
dan beri bekleyordu. Bu işe tahsis edi-
len memur müracaatların işlerini bit-
remiyor, işler müteakib günlere bırakılı-
yordu. O kadar ki eshabı müracaatın
bir çoğu kanunun bahşelediği bir hak-
tan faydalanmak için müracaat ettikleri
devlet kapısında maruş kaldıkları müşkü-
lâtın ağırlıkla ayrılacak zaruretinde ka-
hyorlardı. Bizat benim işimin intacı için
mal müdürlüğüne yaptığım müracaatım da
neticesiz kaldı, sert bir cevap aldım.

Müddesamin doğuluğunun üç aylık ma-
aş eshabından yapılacak basit bir soru-
turma ve mahallinde herhangi bir gün
yapılacak bir tetkikle anlaşılması her za-
man için mümkündür.
Alâkadarların dikkat nazarını çekme-
nizi rica ederim.

Bir motörün seyrüsefer resmi

Sürmenenin Garipçe köyünden okuyu-
cularımızdan A. O. Bayrakdar yazıyor:
« Dört tonluk küçük bir motörüm
var. Senenin bir ayında karpuz taşıyor,
mütebaki zamanlarda balıkçılıkla mal-
getimi temin ediyorum. Köyümüz beledi-
ye sınırları dışında olduğu ve köyünde
köy vergisi verdiğim halde belediye yedi
lira plâk resmî aldığı gibi şimdi de üç
senelik seyrüsefer parası olarak 16 lira ist-
iyor. Belediye hududları haricinde ol-
duğumuz ve malşetimizi güçlükle temin
ettiğimiz ve motörümüz için köy vergisine
iştişak ettiğimiz halde ayrıca belediyenin
resim istemesi doğru mudur?
Alâkadar makamatın nazarı dikkatine
arz ederek müşkülümün hallini dilerim.»

Nazillide hırsızlık vak'aları

Nazillide okuyucularımızdan Rahmi
Atay yazıyor:

« Buraya her gün yüzlerce kimse fab-
rikaya iş bulmağa geliyor. Bunların ara-
sına bir çok hırsız ve yankesiller de ka-
rışarak bir çok hırsızlık ve yankesicilik
hâdiselerinin vukuuna meydan veriyorlar.

Aybaşında üçüncü Tevfik Koçbeyim e-
vinden elmas vesair kıymetli eşya çalı-
ndığı gibi adliye deposunu ve zabıt başka-
tibiinin evini soyanlar da meydana çıka-
rılmamıştır. Memlekete gelip giden eş-
ya hastan ikamet beyannamesi aranma-
ması, kontrol edilmemesi, otel ve hanlarda
kanunî usullere riayet olunmaması mu-
zır kimselemin halk arasına kolayca so-
kularını ve dilencilik vesilesile evlere
giriş çıkmasını kolaylaştırıyor. Mahallî
zabıtasına dikkat nazarını çekmenizi ri-
ca ederim.»

ATATÜRKÜN HATIRATI

Biz İzmit fırka kumandanı ile telgraf başında konuşurken araya imzasız bir servis girdi: "Paşa Hazretleri, İstanbuldan hususî arkadaşlar söylediler. Ferid Paşa istifa etmiş! ,"

- 28 -

Teşkilât ve harekâtı milliyemizin maksad ve mahiyeti meşruasını, gerek zâtî alinize ve gerek İzmitte birçok zevata ve bütün dünyaya karşı yazmış ve yazmakta bulunduğumuz beyanname ve izahnamelerle, en garaz-kâr düşüncelerimize bile anlatmış olduğumuza şüphemiz kalmamıştır. Artık, ancak avamın kilûkalinden başka bir mahiyeti olamayan dedikoduların, itayı karar hususunda, müessir olabileceğine imkân tasavvur etmiyoruz. Bundan başka, ahalinin istizaha lüzum gördüğü noktalar var idiye, bunlar neden derhal istizah olunup halli mesele edilmemiş bulunuyor? Zâtî aliniz bitaraf mevkiide kalmıştı tercih buyuruyorsunuz. Halbuki takib ettiğiniz hattı hareket kat'iyen bitarâflik olamaz. Çünkü zâtî aliniz milletin meşru harekâtına karşı bitarâflığınız iddia eylediğiniz halde, harekâtı iharetkâranesile gayri meşru ve bizatihi madum Ferid Paşa kabinesinin memurluğunu ifa etmekle meşgulsünüz. İttihadcılığın ihyasile iştigal edecek satib binlerinden olmadığımızı zâtî aliniz pek güzel takdir buyurabilirsiniz. Zâtî alinize pek halisane ve fakat, bütün kat'iyetle şunu arz ederim, ki zâtî aliniz henüz Ferid Paşa kabinesine itimad beslemiyorsanız bunu, dahiliye nezaretine resmen bildirmelisiniz. Eğer milletin hükmü ve arzusu hilâfına olarak Ferid Paşa kabinesine itimadınız mevcud ise, İzmit ahalî muhteremesi harekâtı meşrua milliyesinde serbest bırakmak üzere derhal mevkilinizi terk ile İstanbula hareket ediniz. Bu iki noktadan herhangi birine ademî riayetiniz halinde hakkı alinize vukuu memul halin müsebbib ve meş'ulü gene zâtî aliniz olmuş bulunacağını kemali samimiyetle iblâğı bir vazife vicdaniye addederim... Heyeti temsilîye namına.. Mustafa Kemal...

Cuma namazına talik edilen kararlar

Mutasarrıf beyin, «kulunuzu itidal ile dinleyiniz efendim; bendizin, iyi ifade edemedim. Maksadınızın ulviyet ve meşruiyetinden, zaten bahsedilemez» cümleleriyle başhyan cevabında, yazılan satırlar «bizî, yarınki Cuma namazı içtimama kadar, halimize bırakınız. Ferid Paşaya kim bilir kaç defa kalemle hücum eden bendinizi ne kadar fena nazarla görüyorsunuz efendim» cümleleri ile hitam buluyordu.

Bunun üzerine, ertesi günkü Cuma namazı içtimama kadar intizar edeceğimize dair yazdığım telgrafnameye, şu iki cümleyi ilâve ettim: «Zâtî alinizi fena nazarla gördüğüm hakkındaki zan doğru değildir. Çünkü vicdanımız muztarib olmaksızın verebileceğimiz hükümler, ancak netayici fiiliyeye muallâktır efendim.»

O tarihte, İzmitte, miralay Asım Bey namında bir zat, fırka kumandanı olarak bulunuyordu. Asım Bey'e de, bir iki gündenberi, telgraf başında tebligatta bulunmuştu. Fakat hiçbir cevap alınmıyordu. Onu da, 2 Teşrinievvel günü makine başına çağırıp, konuştum. Kendisine; «kabinesinin sukut edeceği ve belki de sukut etmiş olması muhakkaktır, binaenaleyh milletin azim ve iradesi her türlü tereddüdün fevkinde haizi salâbetir» dedikten sonra kat'î mütalea ve kararına muntazir olduğumu söyledim. Fırka kumandanı Asım Beyin uzun mazeretler ve mütalealarla dolu cevabından çıkan müsbet mana, şimdiye kadar cevap vermeyişinin sebebi, İstanbuldaki kolordu kumandanından istizana cevap alamayışından ileri geldiği ve yarınki Cuma namazında mukarrerat ittihaz edileceği cümlelerle hülâsa edilebilir. Bazı nasayih ve teşvikatî mutazammın cevabımızda ezizlikle şunları dedim: «Ferid Paşanın, yarına kadar çekilmesi âşîbî ihtimaldir. Bu takdirde, yarınki içtimanız neticesinde zâtî şahane ve taayyün ettiğiniz takdirde yeni kabine reisine, kabinesinin amali milliyeye tamamen mutavakkâr, bitaraf zevattan terkibini istihdam etmek hususunu ve buna intizar e-

dildiğinin arz edilmesini temin buyurunuz. Bir de, vatanımızı ve istiklâlî milliyemizi kurtarmak için, teşekkül edecek yeni kabine ile müttehiden, daha pek çok çalışma ihtiyacımız olduğundan tamamen sükûnet dairesinde heyeti temsilîye kararile arzettiğim hususâtı nazarı dikkatte bulundurarak teşkilâta devam buyurulmasını rica ederim.»

Ben, Asım Bey'e bu son cümleleri yazdırırken (2 Teşrinievvel 335 saat 3,40 sonrada) araya imzasız şöyle bir servis girdi:

«Paşa hazretleri; İstanbulda hususî arkadaşlar söylediler. Tekmil akşam gazeteleri yazıyormuş. Ferid Paşa ahvali sıhhiyesine binaen istifa etmiş. Tefvik Paşa kabineyi teşkil memur buyurulmuş. Daha sabahattan söyleniyordu, fakat teyyüd etmemişti, şimdi teyyüd etti efendim.»

Bu telgrafı kim veriyor? Anlayınız, dedim. Sormağa zaman kalmadan telgraf şu suretle devam etti:

«Biz, Ankara telgrafcılar! Paşa hazretlerinin hâkipayına arzı tazimat eyleriz ve vatanımızın başına bir kâbusu belâ olan bu kabinesinin devrilmesi için milletin başında bulunup muvaffak olmasını tebrik ederiz. Lütfen söyleyiniz.»

Telgraf muhaberesi münkai oldu. Hakikaten 2 Teşrinievvelde Ferid Paşa kabinesi sukut etmiş bulunuyordu. Fakat yeni kabineyi teşkil eden Tefvik Paşa değil, âyandan birinci ferik Ali Rıza Paşa idi.

Sırası gelmişken arz edeyim; umun telgrafcılarımızın, teşebbüsât ve harekâtı milliyemize ifa eyledikleri fedakârane hizmetlerinin millî tarihimizde mühim mevkiî vardır. Kendilerine alenen teşekkür etmeği bir vazife addederim.

Ali Rıza paşa kabinesi

Efendiler; Ferid Paşa kabinesinin sukutunu ve Ali Rıza Paşanın kabine teşkiline memur edildiğini 2-3 Teşrinievvel 335 tarihinde yazdığım bir tamim ile bütün millete iblâğ ettim. Bu tamimin bir suretini de, berayî malûmat kaydile, yeni sadrazama verdim.

2 Teşrinievvel günü, yeni kabine reisile, temas aramıştık. Ertesi günü, meclisî vükelânın içtimâi esnasında, heyeti temsilîye ile görüşecekleri vâdedilmişti.

Arzettiğim bu tamimde belli başlı noktalar şunlardır:

1) Yeni kabine, Erzurum ve Sivas kongrelerinde tayin ve tesbit edilen teşkilât ve makasidî millete riayetkâr olduğu takdirde, kuvayimilliyeye ona müzahir olacaktır.

2) Yeni kabine, meclisî millinin inikâdile mürakabeî fiiliye başlayınca kadar mukadderatî millet hakkında bir gün taahhüdâta girmeyecektir.

3) Sulh konferansına tayin oluncak murahhaslar, milletin bihakkın amalini müdrik ve itimadına mazhar ehli vukuf ve iktidardan intihab olunacaktır.

— Beyannamede; bu saydığım esasların, yeni kabine tarafından kabul edilmesi teklif edileceği tasrih edildikten sonra, «bu babda başkaca mütaleaları varsa yarın zevale kadar süratî işarı» temenni edildi.

3 Teşrinievvel 335 günü, sadrazam Ali Rıza Paşaya yazdığım telgrafta, «millet, şimdiye kadar resikârına geçenlerin kanununu esasîye ve amali milliyeye münaifî harekâtından müteessir oldu. Bundan dolayı hukuku meşruasını tanıtmak ve mukadderatını ehil ve emin ellerde görmek kararı kat'isini verdi. Lâzım gelen teşebbüsâtı «zımkârane»ye tevessül etti. Teşkilâtî muntazamaya tâbi, kuvayimilliyeye, iradeî kat'iyetî milleti, tamamen izhar ve isbat kudretini ihraz eyledi.

Millet, padişahın emnî itimadî olan, zâtî fehmetpenahilerile rüfekâyî kirâminızı, müşkül vaziyette bırakmak istemez. Bilâkis müzahir olmağa bütün samimiyetle hazırdir. Ancak heyeti vükelâ meyânında Ferid Paşa ile teşriki faaliyet eylemiş nüzzarın mevcudiyeti, heyeti celilelerinin, noktaî nazarlarla, amali milliyenin dereceî mutabakatını, kemali hülûs ile, anlamak mecburiyetini hâsıl eylemiştir.

(Arkası var)

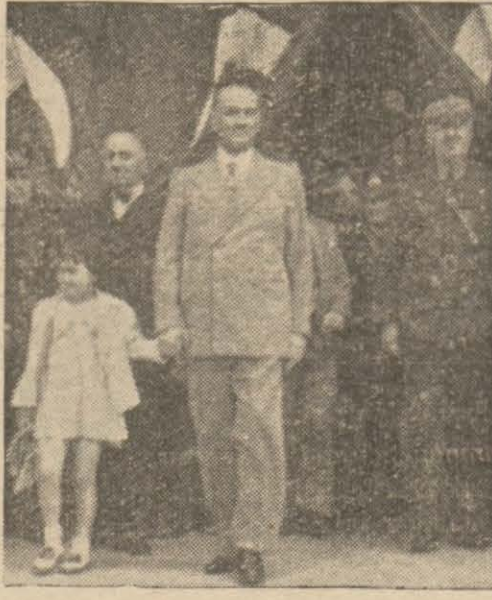

Atatürkle 24 sene

Atatürkü uykudan uyandırabilmek cesaretini kendisinde bulabilen yalnız ve yalnız küçük Ülkü idi!

Ebedî Şef Ülküye günden güne daha fazla bağlanıyordu. Âdetâ onun üzerine titriyor, denebilirdi. Hattâ bir gün "Bu çocuğa birşey olursa bana dağiderun olur,, demişti

Anlatan: Cevad Abbas

Atatürk ile Ülkünün muhtelif zamanlarda çekilmiş resimleri

(Başarfa 1 inci sayfada)
çağız idi. Onu, Selânikte, Atatürkün anası Zübeyde Hanımefendi himayesine almış, o zamanlar Ülkü kadar küçüğü ve masum bir yavru olan Bayan Vasfiyeye şefkat kucağına açmıştı.

Vasfiyede, bütün Türklerde olduğu gibi, salâbetli bir yaratılış terbiye ve metaneti vardı. Evin çocuğu gibi muamele gören bu küçük kızcağızı, Zübeyde Hanımefendi gün geçtikçe daha fazla seviyordu.

Vakta ki Atatürkün validesi üful eyledi, Vasfiye de sayın Bayan Makbule Boysanın yanında kaldı. Aradan geçen zaman içinde evvelce küçük bir yavru olan Vasfiye gelişmiş, evlenmek çağına gelmiş bulunuyordu. Her aceminin yaptığı, yapacağı vechile o da Sayın Bayan Makbule Boysanın iznini almadan tevhül etmiş, fakat mes'ud olamamıştı. Bu suretle Bayan Vasfiyeyi Atatürk ailesi de yıllarca kaybetmişti.

Tahminen bundan 8-9 yıl evvel, komşusu bir bayanın delâletile Bayan Vasfiye Dolmabahçe sarayına, beni görmeğe gelmişti. Fakat kendisi mahcubiyetinden lâfa hiç karışmıyor, âdetâ arkadaşına tercümanlık yapıyordu. Söylediklerinin hülâsası şu idi: Evlilik hayatının ağırlığı... Ortak üzerine bu izdivacı yaptığı... Hergün muhtelif evlerde kendisine görülen ağız hizmetlerin mukabili olarak verilen ücretin bile kocası tarafından alındığı vesaire gibi derdler...

Onun ağlaması beni fevkalâde müteessir etti. Bu ağır hayat şartlarına rağmen hâfâ ahlâk salâbetini ve vücudünün zindegisini muhafaza eden Bayan Vasfiyenin elemelerini, ızdıraqlarını vakit geçirmeden aynen Atatürke arzettim.

İşte, bu maruzatımı müteakibdir ki ana bergüzârı olan Bayan Vasfiye Atatürkün yüksek himayesine alındı. Ankarada çok temiz ve kıymetli bir şimendifer memuru olan Çukurluoğlu ile evlendirildi. İzdivacının ilk seneinde de Ülkü dünyaya geldi.

— Müsaadenizle bir nokta üzerinde duracağım. Çocuğa bu adı veren kimdir?

— Atatürk. O Büyük Adam.

Gazi istasyonunda küçük ve mukassî bir evde dünyaya gelen Ülkü daha altı aylık iken büyük bir incizabla Atatürke bağlanmıştı. Ana ve babasını tanımakta güçlük çeken çocuk, Atatürkü her gördükçe onun kucağına atılmağa can atıyordu. Ülkünün bu sokulganlığı da mukabelesiz kalmıyor, Büyük Atatürkün kucağında dakikalarca kalarak onun saat ve kordonile oynuyordu.

Hattâ ilk telâkilerinde Ebedî Şefin saatini eline alarak Ülkü bunu hemen

kulağına götürüp dinlemişti.

Atatürk, Ülküye müteakib rastlayışlarında da çocuk tarafından daha kuvvetli ve idrakli bir şekilde tanınmıştı. Ülkü Ebedî Şefe her zaman yaklaşmak, ona bir şeyler söylemek istiyor, lâkin henüz konuşmağa başlamadığı için ancak işaretlerle merakını anlatabiliyordu. Onun arzusu şu idi: Gene saat ile oynamak.

Atatürk küçük Ülkünün dileğini yerine getiriyordu. Ülkü, «K. A.» markalı saati eline geçirir geçirmez gene hemen kulağına götürüyordu.

İşte, çocuktaki bu hafıza kuvveti Atatürkün nazarı dikkatini celbetmişti. Atatürkün, o zamana kadar gördüğüm vechile, bu yaştaki çocuklardan hoşlanmadığına kani idim.

Kanaatimin tamamen aksi bir vaziyete şahid olur olmaz, Ebedî Şefin Ülküden ne için hoşlandıklarını merak ettim. Sebebini kendilerine sordum. Şu cevabı verdiler:

«— Zekâyî takdir ederim. Bu çocukta kıymetli bir varlık görmekteyim. Ülkü ile, onun için alâkadar oluyorum.»

İşte, Atatürkün Ülküye bağlılığı Ebedî Şefin bu kanaatinden ileri geliyordu.

Aylar, yıllar geçiyor, Ülkü büyüyor. Artık söz söylemeğe başlamıştı. Çocuğun gerek lâfları, gerek masum ve şirin halleri, hareketleri Atatürk için âdetâ bir meşgale olmuştu. Ankaranın belli başlı gezilecek yerlerinden biri olan ve onun mübarek elile ihya edilen Orman Çiftliğine gittiğimiz vakit, mutlaka Ülküyü de ziyaret ederdik. Atatürk çocuğu, otomobiline alır, hattâ ona büyük bir adam muamelesi yapardı. Ebedî Şef, Ülkünün bütün arzularını yerine getirmek isterdi: Hattâ bunlar ne kadar çocukça ve aykırı olsa bile...

— Meselâ, ne gibi?

— Söyliyeceğim. Yaramaz Ülkü bir ara artist olmak hevesini gösterdi. Atatürk, bu sanatî takdir ettiği için, Ülküyü kabul olsaydı, büyük bir Türk kızı gibi tiyatro, dans mektebine hemen verir; yahud onu yetiştirecek müteakim bir müesseseye gönderirdi. Ebedî Şefin, bu mesele üzerinde durduğunu, çocuğun çok küçük olmasından dolayı âdetâ üzüldüğünü, hayretle görmüştüm!

Ülküyü, Atatürkün ne kadar sevdiğini gösterecek birkaç hatıramı anlatacım: Ülkü, bir aralık paratifodan rahatsızlandı, Dolmabahçede tedavi altına alındı.

O mevsimde Floryada kalan Atatürkün, hergün Ülküyü ziyaret etmekte olduğunu görüyorduk! Ülkünün yanına evvelâ Büyük Adam giriyor; sıhatini, vaziyetini tedkik ediyordu. Sonra Ülkünün arzusu yoklanarak ve

müsaadesi alınarak bizler, yani Atatürkün refakati şerefîle mübahî olanlar sıra ile içeriye giriyor, çocuğun zâyaretinde bulunuyorduk.

Atatürk huzurlu zamanlarında onun ve muntazam uyurdu. Huzursuz yani mühim meseleler ve kararlar müvacehesinde kaldığı meselâ, muharebe, tarih ve dil çalışmaları zamanlarında ise, günlerce uyumazdı. Hattâ, müteaddid defalar üç gün, üç gece uyumadığına şahid oldum. Fakat, tabii hayatın seyri içinde, Ebedî Şefin uykusu sekiz ile on iki saat arasında tahalüf ederdi.

İşte, Atatürkün uykusu 8-9 saat geçerse, Ülkü masum bir hassasiyetle onu merak ederdi. Büyük Adamın yatdığı odanın kapısına gider; kasten gültü, patırdı yapardı. Atatürkü ancak o uyandırabilirdi. Yaramaz Ülkü:

«— Çok uyudun Atatürk. Artık kalk!»

Der, onun bu arzusunun Atatürk hemen yerine getirir idi.

Büyük Adam, uykusundan uyandırabilmek cesaretini kendisinde bulabilen yalnız ve yalnız Ülkü idi!

Atatürk son zamanlarda, her gezdiği ve gittiği yere Ülküsünü de beraber taşıyor olmuştu. Halk arasında, onun marifetlerini göstermesinden büyük bir zevk duyardı.

Kazaska, zeybek, akrobatik ve plâstik dans üstadlarının mukallidi olmağa yeltenen küçük Ülkü bazan nazlanarak, bazan de Atatürkü memnun etmek istiyerek, ortaya çıkar; marifetlerini coşkunlukla yapardı.

İşte, çocuğun bu oyunlarını, masum fakat civa kadar seyyal yaradılışını icabı olan bütün bu hareketlerini görmekten, Atatürk, sonsuz bir zevk duyar âdetâ onunla iftihar ederdi.

Ebedî Şef, günden güne Ülküye bağlanıyordu. Atatürkün, çocuğun üzerine titrediklerine çok zaman şahid oldum.

Hattâ, bir kere, Büyük Adam: «— Bu çocuğa bir şey olursa, bana dağiderun olur!» demişti.

Atatürke bütün bunları yaptırın, çocuğa eksilmez bir muhabbetle bağlanmasına sebep olan şu idi: Ülküdeki zekânın gittikçe inkişaf etmesi...

Hattâ, Atatürkün hastalığı sıralarında bile, bütün münaaatlara rağmen Ülkü onun yanına girmiş, istifsarı hatıra gelen bu küçük ziyareti Ebedî Şef tarafından her vakit sevinçle karşılanmıştı.

İşte, Atatürk ile Ülkü arasındaki sempatinin şimdi hatırlayabildiğim bariz noktaları bunlardan ibarettir.

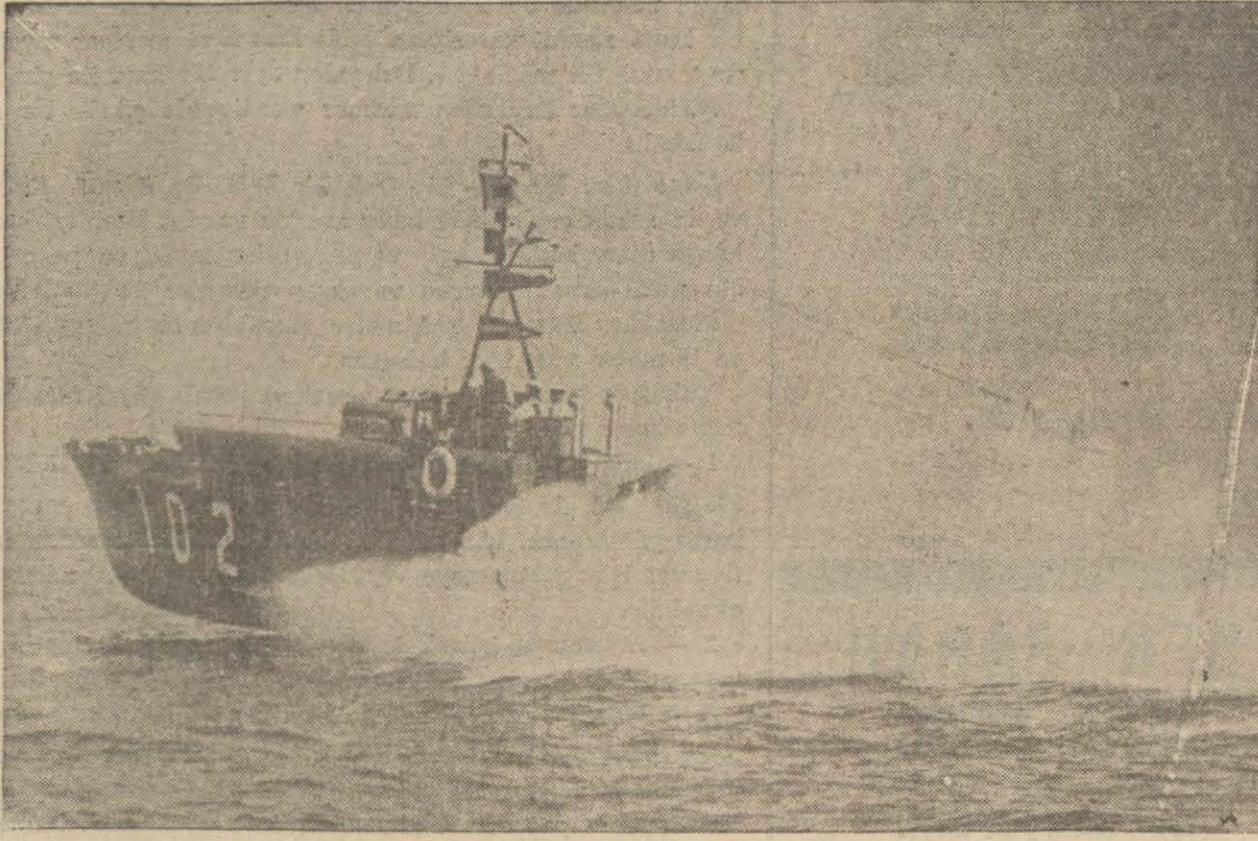
(Arkası var)

Yazan: Sabih Alaçam

Büyük harb gemilerinin küçük, fakat tehlikeli düşmanı: Hücüm botu

("Son Posta"nın deniz işleri mütehassısı yazıyor)

Son senelerde irili afaklı bütün devletlerin deniz kuvvetlerine yeni bir tip gemi ilâve ettiklerini görüyoruz. Hücüm botları denen bu ufak tekneler bilhassa sahilleri girintili, çıkıntılı olan memleketlerin sevkülceğine uygun geliyor. Bu itibarla bizim memleketimizin de girintili, çıkıntılı çok olan sahil kısımları için böyle gemilerin yapılması faydalı görülüyor. Yalnız nutelif deniz devletlerinin yaptıkları teknelerin birbirine uymaması biraz hayrete düşürür. Bu

değişikliğin sebeplerini anlamak, ancak bu silâhın neden dolayı meydana geldiğini ve bu silâhı yapan devletlerin hücüm botundan ne beklediklerini bilmek ve incelemek mümkündür.

Yelken devrinin en çetin zamanlarında ateş kayığı diye bir sandal tipi vardı. Küçük cesametteki teknelere yağlı paçavra, gaz gibi hem çabuk yanar ve hemde alev saçan maddeler konarlar ve bunları gizli olarak düşmanların yelkenleri çok ve büyük olan kalyonlarına yaklaştırırlardı. Bu harb vazifesi muvaffakiyetle başarıldıktan sonra tekneye ateş verilir ve böylece düşman gemilerinin yanması temin edilirdi. Tarihde böyle kasdlara kurban gitmiş gemiler çoktur.

Yelken devrinin yerini makineye bırakması ve top mermilerinin geçirdiği tekâmül dolayısıyla gemilerin demir yapılmaya başlamaları ateş kayıklarının kıymetini hayli azalttı. Çünkü eskiden müessir işler gören bu silâh artık yatacak ne bir tahta ve ne de yelken bulabiliyordu. Bununla beraber gece karanlığının deniz mensuplarına bahsettiği faydadan istifade edememek deniz harb sevk ve idaresinde büyük sayılacak hatalardan olurdu. Malûm - dur ki yeni icad edilen her silâh, çok geçmeden rakibini bulur. İşte demir ve makineli gemilerin icadından sonra da denizcilerin bu silâhı atedecek yeni tipler meydana getirmeye çalışıyorlardı.

Büyük amiral Barbarosun esasları

Büyük amiralımız Barbaros yalnız dövüşmek suretiyle memleketi faydalı olmamıştır. O, yaptığı her bir cenkten sonra ortaya, bugüne kadar devam edegelen nazariyeler koymuştur. Onun bu husustaki kıymeti cidden büyük ve tarihin ebediyen yalızlı harflerle yazacağı bir mertebededir. Barbaros deniz siyasetlerinde ve deniz muharebelerinde en ziyade büyük gemilerin söz söyleyeceğini ve büyük gemileri çok olan devletlerin denizlere kumanda edeceğini söylemişti. Yeknazarda basit gibi görünen bu nazariye bugün bile, denizlere hava silâhı gibi silâhların meydana gelmiş olmasına rağmen, kuvvetini kaybetmemiş; bilâkis çok kıymetlenmiştir. Bize bunun güzel bir isbatını, son zamanlarda büyük gemilere verilen ehemmiyeti gösteriyor. Bilhassa deniz ticaretinin pek fazla inkişaf ettiği bu sralarda hükümetimizin de bu yolda yürümesi sevgili vatanımıza yapılacak iyiliklerden en büyüğünü teşkil eder.

Mevzuumuzdan uzaklaştık. Tekrar dönelim:

Hücüm botları bir memleket için başlı başına bir silâh olamaz. Onlar,

ancak, sağlam bir temele istinad edilirse faydalı işler görürler.

Hücüm botlarının doğmaları

Büyük gemiler daha ziyade açık denizlerde müessir olurlar. Onların kudretini aynı cins teknelerle yenemiyen devletler bu deniz devlerini bazı atmosferik şartlara dayanarak ufak gemilerle kırmak isterler. Meselâ gece karanlığı, bulanık havalarda ufak teknelerin muvaffak olmalarına yardım eder. Bundan dolayı parası az olan milletler, sahillerinin girintisine, çıkıntısına güvenerek böyle silâhlara ehemmiyet verirler...

Düşünce çok eskidir. Torpil dediğimiz su altından giden ve düşman gemilerinin alt kısmına çarparak işial eden silâh icad edildiği zaman - aşağı yukarı 1866 ya isabet eder - Ufak tekneler pek revac buldu. Ancak bu tekneler geceye, düşmana yaklaşabilecek ve torpillerini atabilecekleri. O zamanlar torpido dediğimiz bu tip gemiler ilk evvelâ kendilerini Rus - Jpon (1905) harbinde kendilerini gösterdiler. Japonlar daha harb ilân etmeden torpido filolarını, Rus limanı olan, Port-Artüre gönderdiler ve Rus gemilerine bir baskın yaptılar. Her ne kadar üç geminin sakatlanması gibi bir netice elde edildi ise de; bu hali deniz müverrihleri şiddetle tenkid ederler. «Sayed, hücuma gönderilen Japon torpidoları iyi idare edilmiş olsalardı, Rusların, hiç değilse, dört gemileri batardı» derler.

1905 te kendisini bu kadar gösteren gemiler, beş on sene içinde, o kadar büyüdüler ki artık bugün onlara gece hücümü vazifeleri vermek biraz mübalağalı olur. Besiktakta durup da şanlı filolarını seyreden her ferd yeni torpidolarımızın aşağı yukarı Hamidiye cesametine olduğunu görür. Kısacası bugünün torpidoları düntün kruvazörlerinden büyüktür. Bu büyüklükten maksad gemilerin görünüş cesamelerini mukayese etmektir. Ağırılık bakımından ise böyle bir mukayesenin yapılmasına imkân yoktur. Kendilerine verilen vazifelerin çokluğu dolayısıyla, bariz olarak göze çarpan bu büyüme şüphesiz harb sevk ve idaresinin çizdiği hudulardan fazladır.

Denizciler, bilhassa zayıf olan taraf, gecelerin bahsettiği fevaiden ferâgat edemezler. Mademki torpidolar, bütümeleri neticesi olarak, bu vazifeyi yapamıyorlar; o halde bu işi görecek yeni bir tipin bulunması lâzımdır. İşte hücüm botlarının doğması böyle olmuştur.

Büyük harbde hücüm botları ne iş gördü?

Hücüm botları yukarıdaki düşünce esasları dahilinde deniz kuvvetlerine

karşı olarak büyük harbe girdiler. Fakat bu harbin başpehlivanları olan Alman ve İngiliz sahilleri arasındaki mesafe, daha doğrusu İngiliz ve Alman filoları arasındaki mesafe bu gemilerin çalışmasına meydan vermeyecek kadar fazla idi. Şimal denizinin en yukarı limanlarına çekilmiş olan İngiltere filosunun Alman körfezlerine kadar, ve Almanların Şimal denizinin tâ yukarılarına kadar hücüm botu göndermeleri imkân haricinde idi.

Fakat 1915-18 arasında sahilleri birbirine yakın olan ve kıyıları bir çok girintili çıkıntılı dolu bulunan Adriyatikte İtalyan hücüm botlarının faaliyetini şayanı dikkattir.

Cesur bir mülâzimin kumanda ettiği bir İtalyan hücüm botu, ağız kalas ve ağızla kapatılmış olan ve keza, hiç bir düşman vasıtasının geçmemesini temin maksadile, bütün gece aydınlatılmış olan Avusturya üssübahrisine girdi ve en büyük Avusturya zırhlılarından bir olan (Tekedof) u batırdı. Bu mühim vak'a hücüm botlarının deniz harb sevk ve idaresinde büyük yerler almasına sebep oldu. O kadar ki; bugün denizaltı, hava kuvvetleri taraftarları gibi, deniz kuvvetlerinin hep hücüm botlarından teşekkül etmesi hakkında fikir serdedenler de çoktur.

Bununla beraber harekâtı ziyadesile denizlerin vaziyetine tâbi olan bu silâha belbağlamak doğru olamaz. Deniz kuvvetlerine her nevi hal ve vazifede, tâ uzaklara kadar gidecek gemiler lâzımdır. Yalnız hücüm botu yapmak (Devamı 11 inci sayfadadır)

Gülyağcılığımız hızla inkişaf ediyor

Gül bahçelerinin fennî surette bakılması, verimlerinin artmasına, bu artış da istihsalî ucuzlatarak gülyağı ticaretimizin genişlemesine yardım edecektir.

Yazan: Tarımman

Edirne güllüklerinde güller toplanırken

Geçenki yazında (*) harbi umumiden sonra muhtelif sebeplerle geriliyen gülyağcılığımızın, şu son yıllar zarfında yeni baştan ihya edildiğini, İspartadan başka Edirne'de de gülcülük hareketinin inkişaf ettiğini, 934 de açılan «gülyağ fabrikası»nın iyi işler gördüğünü, kısacası gülyağcılığımızın yolunda ilerlediğini söylemiştim. Sözümlerim sonuna doğru, gülyağlarımızın kalitece Bulgar yağlarından üstün görüldüğünü, yalnız fiatça onlara rekabet edemediğimizi işaret etmiş ve bunun için ucuz istihsale mecbur olduğumuzu belirtmiştim.

Nihayet ucuz istihsalin, gül ziraatının daha verimli bir hale getirilmesiyle alakadar bulunduğunu kaydederek, bahsin o tarafını da bu yazımda anlatacağımı vâdetmiştim.

Bugünkü ziraatin belli başlı tutamaklarından biri ucuz istihsalidir. Herhangi bir mahsulü iyi ve çok yetiştirmek kâfi değil, bunu aynı zamanda ucuz mal etmek te lâzımdır. Bugün rakib memleketlerin mallarını yalnız bir bakımdan geçmenin iktisadî hiçbir kıymeti kalmamıştır. Sade iyiliğe öğünen mal, biraz fenaca fakat daha ucuz malın karşısında ezilmekte; sade ucuzluğuna güvenen bir mal da, biraz pahalıca fakat iyi malın yanında tutunamamaktadır. Müşteri, her türlü vasıfları bir araya getirebilen malları ötekilerinden tercih etmek meylinde olduğundan, her çeşid istihsalimizde çokluğu, iyiliği, ucuzluğu ve daha buna benzer meziyetleri birlikte arz etmeye çalışmak mecburiyetindeyiz.

İşte gülyağcılığımızın inkişafı bugün için böyle bir siyaseti icab ettiriyor. Yağlarımızın kalitece Bulgarlarınkinden üstün olması, fiatça olan pahalılığı yanında pek te işe yaramıyor! Ne yapıp yapıp fiatlarımızı dünya seviyesine indirmek zaruretindeyiz. Bunun için hükümet lâzım gelen tedbirleri almakta tereddüd etmiyor. Fakat işin beri tarafında bir kı-

(*) İlk yazı 9/12/938 tarihli nüshamızdadır.

sım himmetler de bizzat köylülerimizden beklenmektedir.

Bu himmetlerin ilki, gül bahçelerinin lâik ve hüsni idare edilerek azamî derecede verimli bulundurulmasıdır. Gül bahçelerinin verimini arttırma, istihsalî ucuzlayacak ve bir çırpıda gülyağ ticaretimizin takıntılı tarafı hal edilmiş olacaktır. Bu mülâhaza ile gülistanların tesisi ve idaresi etrafında köylümüzü - azıcık olsun - uyarmak fena olmayacaktır.

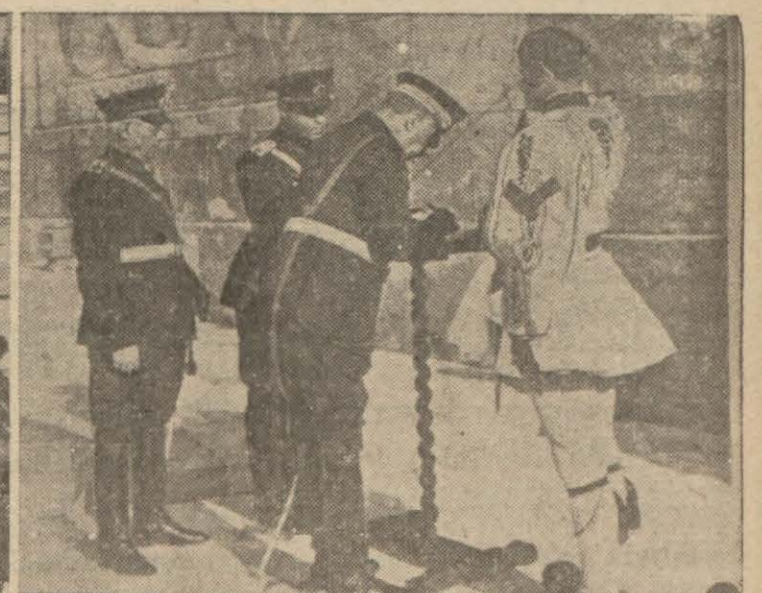
Bizde gül yetiştirilen yerlerin toprağı umumiyetle bu ziraate elverişlidir. Yapısı derin, kumlu kireçli yerler güllün hoşuna gider, fakat gül ziraatında toprağın killi veya kumlu olmasından ziyade iy. hazırlanmış olması mühimdir. Yani gül yetiştirilecek toprak en aşağı 60 santim derinlikte krizme edilmiş olmak gerektir. Yabancı otları - varsa - yabancı kökleri ayıklanmalı, gülistanda ağaç dahi bulundurulmamalıdır.

Mart - Nisan gelip te havalar ısınınca bu yerde birer buçuk metre aralıkla, sekser santim genişlikte 50-60 santim derinlikte, boydanboya hendekler açılır. Hendeklerin toprağı, bir kere daha kabartılıp bir miktar gübre ile hasıllanır. Bu gübrenin azıcık taze olması, yeni dikilecek gül çubuklarının çabuk köklenmesine yardım eder.

Hazırlanan yerler, bir müddet kendi haline bırakılır. Böylelikle gübre kızışarak, toprak dikime müsaid bir hale gelir. O zaman 40-50 santim boyundaki gül çelikleri sıra ile hendeğe yatırılarak üzerlerine 5-6 santim toprak, bir o kadar da eskimış gübre atılır. Böylece dikilen çelikler ekseriya 20-30 gün sonra köklenecek fışkırlar. Önceleri toprağı, nemini kaybetmeyecek kadar sulamak ister. Daha sonra sadece çapa ile arasına timarlaştırılır.

Güller, müteakib senelerde kıştan çıkarken bir defa bellemek, yazın iki defa çapalanmak isterler. Kanaat hilâfına gülleri sonbaharda bellemek doğru değildir. (Devamı 11 inci sayfadadır)

Mareşal Çakmak, Yunan meçhul asker abidesinde

Genel kurmay başkanı Mareşal Fevzi Çakmakın Balkan genel kurmay heyetleri toplantısına iştirak için Atınaya gidişini gösteren resimler. Mareşalimizi Atınada Yunan Meçhul Asker abidesinde gösteriyor.

GRİP - NEZLE Ve Üşütmekten Husule Gelen

HASTALIKLARDA hatırıza gelecek
İLK İSİM

SEFALİN

BAŞ - DIŞ - ROMATİZMA

Ve Bütün Ağrıları Derhal Geçirir

Eczanelerden 1 - 2 lik ambalajlarını ısrarla arayınız.

Taklitlerinden Sakınınız.

SÜMER BANK

Karabük Demir ve Çelik Fabrikalarından:

Fabrikamız için lâzım olan 6000 ton dolomitin Bartın suyu boğazında Boğazköy civarından ihracı, deniz tarikle Zonguldak veya Filyosa nakli ve vagona tahmili işi bir müteahhide ihale edilecektir. İsteklilerin tafsilâtı öğrenmek ve şartnameyi almak üzere 20.12.938 tarihinden evvel Karabük Bürosu Müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur.

1939. YILBAŞI

Hava Kurumu Büyük Piyangosu

Büyük ikramiyesi

(500.000) Liradır.

Ayrıca: 200.000, 150.000, 100.000, 70.000, 60.000, 50.000, 30.000, 20.000, 15.000 Liralık ikramiyelerle (400.000 ve 100.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Keşide Yılbaşı çecesi yapılacaktır. Biletler - (2,5), (5) ve (10) liradır... Vakit kaybetmeden hemen biletinizi alınız.

En rahat çelik somyeleriyle şık, metin ve ucuz

KARYOLALARI ve madeni möbeleri
HALİL SEZER

Karyola ve madeni eşya fabrikası salonlarındaki meşherinde görülebilsiniz.

Sirkeci, Saikımsöğüt, Demirkapı caddesi No. 7 Tel: 21632

İstanbul Defterdarlığından:

Galatada Hüdevendigâr hanında bulunan maliye devairi ile Galatada Enamotarhi hanında bulunan Muamele ve İstihlak vergileri Müdürlüğü kaloriferleri için 65 ton levamarin kömürü beher tonu 16 lira 50 kuruş muhammen bedel üzerinden açık eksiltme ile alınacaktır. Eksiltme 2/1/939 Pazartesi günü saat 14 de yapılacaktır. Talibler şartnamesini hergün Millî Emlâk Müdürlüğünde görülebilsiniz.

Eksiltmeye girmek isteyenlerin 938 senesi Ticaret vesikalari ve % 7,5 teminat makbuzları ile mezkûr gün ve saatte Millî Emlâk Müdürlüğünde toplanan komisyona müracaatları. (9124)

SÜMER BANK

Karabük Demir ve Çelik fabrikalarından:

Fabrikamız için lâzım olan 40.000 ton kireç taşının İrmak - Filyos hattı üzerinde Bahkısık istasyonu yakınından ihracı ve Bahkısıkta vagona tahmili bir müteahhide ihale edilecektir. İsteklilerin tafsilâtı öğrenmek ve şartnameyi almak üzere 20.12.938 tarihinden evvel Karabük Bürosu Müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur.

HER SABAH
DAHA GENC
görünüyorum.

Pariste:

Bayan Grebert diyor ki:

«Uyanır uyanmaz, hemen el aynama sarılıyor ve yüzümdeki buruşukluklarımla çizgilerimden güne kaybolduğumu kemali hayretle görüyorum...»

«Bir hafta zarfında nâctze denecek bir tarzda gençleşip güzelleşmeme cidden şaşıttım. Bütün arkadaşlarım buna nasıl muvaffak olduğumu soruyorlar ve beni candan tebrik ediyorlardı.»

Bu usulü tatbik etmiş olan binlerce kadınlar, bir hafta zarfında birkaç yaş gençleşmiş bulunuyorlar. Yüzlerindeki buruşukluklarla çizgileri tamamen kaybetmişlerdir. Âlimler, buruşukluklarımızın ancak ihtiyarlaşmağa başladığımızda meydana çıktığını keşfetmişlerdir. Çünkü, cild ihtiyarlayınca bazı hayatî evherlerini kaybeder, bu cildi besleyip kuvvetlendiriniz, hemen tazeliyip gençleşir. İşte, Viyana Üniversitesi profesörlerinden doktor Stejskal'ın şayanı hayret keşfi olan ve BIOCEL tâbir edilen ve genç hayvanlardan istihsal edilen cild hüceyreleri hülâsası, bugün pembe rengindeki Tokalon kremi terkinde mevcuttur. Her akşam yatmadan evvel tatbik ediniz. Siz uyurken cildinizi besleyip gençleştirir. Ve buruşuklukları giderir. Bir hafta nihayetinde on yaş daha gençleşmiş görüneceksiniz. Gündüzleri de beyaz rengindeki Tokalon kremi kullanınız. Siyah noktaları ertirir, açık mesameleri sıklaştırır ve birkaç gün zarfında en esmer ve sert bir cildi beyazlatıp yumuşatacaktır.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Rağıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Rağıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

Satış ilânı

İstanbul dördüncü icra memurluğundan:

Araksi tarafından Vakıf Paralar İdaresinden 23423 ikraz numarasile borç alınan paraya mukabil birinci derecede ipotek gösterilmiş olup borcun ödenmemesinden dolayı satılmasına karar verilen ve tamamına ehliukuf tarafından (3517) lira kıymet takdir edilmiş olan kayden Bakırköyünde Sakızağacında vapur iskelesi caddesi ve Bostan sokağında eski 5, 5 mükerrer yeni 1, 17 kapı No. 11 sağ: Teohari hane ve bahçesi solu vapur iskelesi caddesi arkası çukurlu Tanasakı hane ve bahçesi, önü Kapamaca sokağı ile çevrili dükkânı müstemil evin evsaf ve mesahası aşağıda yazılıdır.

Halen dükkân vapur iskelesi sokağında ve evin kapısı Korsan sokağında olup dükkân 19 taj, ev ise 1 taj numarasını taşımaktadır.

Dükkân: İki cepheleli olup ıstor kepenkli etrafı cemeşkân ve zemini çindir. Ev: Zemin kat, bahçeden demir kapı ile girilir. Mermer musluk karesiman bir taşlık üzerinde bir helâ dolablı bir yemek odası tulumbalı sarnıç ve tulumbalı bir kuyu zemini karesiman sabit kazan ve mermer musluklu ve mermer çamaşır tekneli bir mutfaktır. Bahçeden ayrı bir kapı ile girilir bir bodrum vardır.

Birinci kat: Bahçeden mermer merdivenle çıkılır bir sofa üzerinde bir helâ, üç odadır.

İkinci kat: Bir sofa üzerinde bir helâ, üç odadır. Antre üzerinde bir balkon ve iki sokak cephesinde birer markiz vardır. Bina iyi bir halde olup zemin katı kârgir diğer katları ahşap ve pencereler tamamen pancodur. İçinde elektrik havagazi tesisatı mevcut ve ahşap tavanlar tezyinatlıdır.

Mesahası: Tamamı 89,5 metre murabba olup bunun 70,5 metre murabba bina ve 19 metre murabba bahçedir.

Yukarıda hudud evsaf ve mesahası yazılı gayri menkulün tamamı açık artırmaya konmuştur.

1 - İşbu gayri menkulün artırma şartnamesi 23/12/938 tarihinden itibaren 938/3381 No. ile İstanbul dördüncü icra dairesinin muayyen numarasında herkesin görebilmesi için açıktır. İlânda yazılı olanlardan fazla malûmat almak isteyenler işbu şartnameye ve 938/3381 dosya numarasile memuriyetimize müracaat etmelidir.

2 - Artırmaya iştirak için yukarıda yazılı kıymetin % 7,5 nisbetinde pey veya milli bir bankanın teminat mektubu tevdi edilecektir. (Madde 124).

3 - İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiblerinin gayri menkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını işbu ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerle birlikte memuriyetimize bildirmeleri icab eder. Aksi halde hakları tapu sicili ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar.

4 - Gösterilen günde artırmaya iştirak edenler artırma şartnamesini okumuş ve lüzumlu malûmat almış ve bunları tamamen kabul etmiş ad ve itibar olurlar.

5 - Gayri menkul 23/1/939 tarihinde Pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar İstanbul dördüncü icra memurluğunda üç defa bağırıldıktan sonra en çok artırana ihale edilir. Ancak artırma bedeli muhammen kıymetin % 75 şini bulmaz veya satış istiyenin alacağına rüçhanı olan diğer alacaklılar bulunup ta bedel bunların bu gayri menkul ile temin edilmiş alacaklarının mecmuundan fazlaya çıkmazsa en çok artırmanın taahhüdü baki kalmak üzere artırma 15 gün daha temdid edilerek 7/2/939 tarihinde Salı günü saat 14 den 16 ya kadar İstanbul dördüncü icra memurluğu odasında artırma bedeli satış istiyenin alacağına rüçhanı olan diğer alacaklıların bu gayri menkul ile temin edilmiş alacakları mecmuundan fazlaya çıkmak şartile en çok artırana ihale edilir. Böyle bir bedel elde edilmezse ihale yapılmaz ve satış talebi düşer.

6 - Gayri menkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse ihale kararı fesholunarak kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimse arzetmiş olduğu bedelle almağa razı olursa ona, razı olmaz veya bulunmazsa hemen 15 gün müddetle artırmaya çıkarılıp en çok artırana ihale edilir. İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için % 5 den hesap olunacak faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimizce alıcıdan tahsil olunur. (Madde 133)

7 - Alıcı artırma bedeli haricinde olarak yalnız tapu ferağ harcının yirmi senelik vakıf taviz bedelinin ve ihale karar pullarını vermeğe mecburdur. Müterakim vergiler, tenvirat ve tanzifat ve tellâliye resminden mütevellid belediye rüsumu ve müterakim vakıf icaresi alıcıya aid olmayıp artırma bedelinden tenzil olunur. İşbu gayri menkul yukarıda gösterilen tarihte İstanbul dördüncü icra memurluğu odasında işbu ilân ve gösterilen artırma şartnamesi dairesinde satılacağı ilân olunur. (9133)

Şüpheli ve kireçli sular tasfiye cihazları

VEBOLİD Kireçli ve acı sular tasfiye cihazları ve tesisatı.

VEBOLİD Şüpheli ve mikroplu sular için portatif ve sabit filtreler.

VEBOLİD Kireçli sudan saç ve cildi muhafaza eder. Banyo için hususî duş aparatı

Beş sene garanti - Tediye kolaylık
İSVİÇREDE "WEBOLITE,, A. G. Türkiye ve Şarkı karib Vekili

VEBOLİD Ltd. Şti.

Merkezi: Galata Billür sokak No. 7/9 - Telefon: 44507
P. K. No. 1094Şubeleri: Ankara Bankalar cad. No. 22 - Telefon: 2681
P. K. No. 45

İzmir - Saman iskelesi Mimar Kemaleddin cad. No. 15 - Tel. 2365 P. K. No. 72

ODEON
Münir Nurettin'in

yeni okuduğu

Beste: SADETTİN KAYNAK

270909 No. Fantazi şarkı - Akşam yine gölgem
Saçlarıma ak düştü.Keman, Piyano, Kanun refakatıyla okunan bu fevkalâde
plâk satışa çıkarılmıştır.

Tunus meselesinde yeni bir safha

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Bu meydana, Tunusun vaziyeti hakkında İngiliz - İtalyan anlaşmasında hususi bir kayıd olup olmadığı sorulmuştur.

Başvekil buna cevaben, İngiliz - İtalyan anlaşmasına bağlı protokolün Tunusa ve Akdeniz statükosunun muhafazasına şamil olduğunu söylemiş ve bu statükonun ihlali teşebbüsü, İngiliz şiddetle alâkadâr edeceğini ilâve etmiştir.

Fransanın, İtalya tarafından herhangi bir taarruza maruz kaldığı takdirde İngilterenin Fransaya askerî yardımda bulunacağına dair sarîh teminat verilmesini isteyen başka bir mebusa cevaben de Çemberlayn demiştir ki:

«Söylediğiniz şekilde Fransaya karşı bir hücum yapılmasına asla inanamıyorum.»

Müteakiben bahriye müsteşarına da, İtalyanın yeni taleplerinden mütevellid vaziyet dolayısıyla Akdenizdeki İngiliz donanmasının takviye edilip, edilmeyeceği sorulmuştur.

Müsteşar: «Hayır» cevabını vermiş, fakat Akdeniz donanmasının lüzum gördüğü herhangi bir vakatta takviye edileceğini ilâve etmiştir.

Çemberlayn Pazartesi mühim beyanatta bulunacak

Londra 14 (Hususî) — Avam Kamarasının önümüzdeki Pazartesi günü yapacağı toplantıda, işçi partisi hükümetin haricî siyasetine karşı bir ademi itimad takriri verecektir.

Bu toplantıda, Başvekil Çemberlayn'ın mühim beyanatta bulunacağı öğrenilmiştir.

Fransanın vaziyeti

Paris 14 (Hususî) — Hariciye Nazırı Bone, hariciye encümeninin bugünkü toplantısında umumî vaziyet hakkında izahat vermiştir.

Bone, hükümetin Fransız toprak ve müstemlekelerinden hiç kimseye bir karış dahi terketmeyeceğini bildirmiş ve haricî bu maksadla yapılacak olan herhangi bir teşebbüse silâhla cevap verileceğini söylemiştir.

Bone, İtalyan emelleri hakkında Alman hariciye nazırı Fon Ribentrop ile görüştüğünü beyan etmiş ve bir Fransız - İtalyan harbi esnasında, Almanyanın Roma - Berlin mihverine sadık kalacağına dair Ribentropun verdiği cevabı encümene bildirmiştir.

İngiliz - Fransız işbirliği

Londra 14 (A.A.) — Gazeteler, Çemberlayn'ın dün ecnebi matbuat müessesilerine beyanatından Fransız - İngiliz münasebatının sıkı olduğuna ve basit hukukî mecburiyetler hududunu çok aşığına dair olan cümleleri sureti mahsusada tebarüz ettiriyorlar ve İngiliz Başvekilini hararetle alkışlıyorlar. Times gazetesi, bu münasebetle diyor ki:

Çemberlayn'ın politikasında hiç bir değişiklik yoktur.

Çemberlayn'ın Fransa ile münasebatından bahsederken kullandığı cümlelerin âcil ve aşîkâr bir manası vardır. Bunda, Başvekilin etrafında dün toplanmış olanlar yanımadılar ve uzun alkışlarla gösterdiler ki gerek bu cümle, gerek İngiliz - Amerikan itilâfına dair olanı en çok beğendikleri arasında idi.

Pariste intiba

Paris 14 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Çemberlayn tarafından ecnebi matbuat müessesilerine verilen ziyafette ayrılan nutkun Fransa ile İngiltere arasındaki münasebatın birbirinin aynısı olan menfaatlere istinad etmek dolayısıyla basit hukukî taahhüdlerin çerçevesini aşacak derecede sıkı olduğu hakkındaki kısmi Pariste fevkalâde bir intiba hasıl etmiştir.

İtalyanların noktâi nazarı

Roma 14 (A.A.) — Stefani ajansının diplomatik muharriri yazıyor:

«Fransa, tabii olan İtalyan emellerinin mihverin diğer kutbu tarafından müsaîd bir şekilde karşılanmayacağına ümid etmiştir. Yahudi -demokratik - plutokratik matbuat her zamanki gülünç gürültüsü ile Berlinde sarîh bir muhalefet tezahür etmeğe başladığını bile iddia etmiştir. Fakat İtalyanın haklarının ve taleplerinin meşru olduğunu açıkça söyleyen Alman matbuatının bu beyanâtı soğuk bir düşüncü birakmıştır.»

Süitefihüm zail oldu

Londra 14 (A.A.) — Başvekil Çember-

laynın evvelisi gün bir Fransız - İtalyan itilâfı takdirinde İngilterenin Fransaya yardım edip etmeyeceğine dair suale verdiği cevabın tevliid edebileceği her türlü süitefihümler yalnız diplomatik temayülarla değil, başvekilin ziyafette söylediği nutkun sonundaki mühim cümle ile de tamamen izale olunmuştur.

Tunusta bir İtalyanın bir suikası
Paris 14 (Hususî) — Tunustaki İtalyan klübünün sahibi, klübün binasını ateşe vermek teşebbüsünde bulunduğundan, Fransız makamları tarafından tevkiif edilmiştir.

Tevkiif edilen klüb sahibinin maksadı, yangını Fransızlara hamlederek İtalyan kolonisini ayaklandırmak olduğu anlaşılmıştır.

Dünkü Meclis müzakereleri

Ankara 14 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün Refet Canitez'in başkanlığında toplanarak Vakıflar Umum Müdürü -gününün 1938 yılı bütçesinin dördüncü maddesiyle verilen ve 200 bin liraya kadar kısa vâdeli hesabı cariler akdine mütedair salâhiyetin 400 bin liraya çıkarılması hakkındaki kanun lâyihasını müzakere ve kabul ettikten sonra Şûrayı Devlet kanun lâyihasının müzakeresine geçmiştir. Meclisin bugünkü toplantısında kanun lâyihasının onuncu maddesine kadar müzakeresi yapılmıştır.

Meclis Cumartesi günü toplanacaktır.

Doktor Şaht Londrada

Londra 14 (Hususî) — Rayhsbank umum müdürü Dr. Şaht, beraberinde beynelmîl tediyat bankasının umum müdürü olduğu halde, bugün Londra'ya gelmiştir.

Dr. Şaht, İngiliz devlet bankası umum müdürü Montegü Normannın misafiri olacaktır.

Üç maliyecinin, Almanyadaki Yahudilerin menkul servetini tasfiye hususunda görüşecekleri tahmin edilmektedir.

Moskova radyosunda Türkiye için konser

Moskova 14 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor:

Yabancı memleketlerle kültür müna-sebetleri idame cemiyetile radyo komitesi, 16 Birincikânun Cuma günü Moskova radyo istasyonu ile - dalga uzunluğu 1744 - Türkiye için tertib edilen bir radyo konseri neşredecektir. Konser, Türkiye saatiyle 21 de başlayacaktır.

Bu konsere aşağıdaki Sovyet yüksek san'atkarları iştirak edecekler:

Sovyetler birliği halk partisi Barsovateganni - yüksek artist Kazlovski -tegan-ni-, ve enternasyonal müsabakalarda mü-kâfât almış olan Yakovzvak -piyano-, ile Liza Gilles -keman-.

Son Posta

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

AEONE FIATLARI

	1 Sene	6 Ay	3 Ay	1 Ay
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

1939 da neler Olacak?

(Baştarafı 7 inci sayfa)

ye ayırdım ve her bir devrede vukubulacak hadiseleri tetkik ve tesbit eyledim. Bu tetkikatım mühim esaslara istinad eylemektedir.

Birinci üç aylık devre:

- 1 — Fransada solcu müfritler suikaslara eşebbüs edeceklerdir.
- 2 — Atlantik ve şimal denizlerinde şiddetli fırtınalar olacaktır.
- 3 — İngilterede büyük bir şahsiyet vefat edeceklerdir.
- 4 — Komşumuz olan memleketlerden birinde meydana çıkacak bir rezalet şiddetle bastırılacaktır.
- 5 — Fransada Kânunusani nihayetinde şark eyaletlerinde şiddetli bir zelzele olacaktır.
- 6 — Almanya Meksikanın dahil işlerine müdahale edeceklerdir.
- 7 — Çekoslovakya müessif siyasi müşkülât husule geleceklerdir.
- 8 — Japon - Çin harbi bitecektir. Galibiyet Japonyadadır.

İkinci üç aylık devre:

- 1 — Büyük şehirler halkları mühim cinayetlerden yılacaklardır.
- 2 — Cınnet ve intihar vak'aları Paris ve civarında çoğalacaktır.
- 3 — Fransa hükümeti muvaffakiyetler kazanacaktır. İçtimai şerait düzelecektir. Ayana karşı bazı hareketler baş gösterecektir.

İktisadî refaha doğru gidilecektir.

Harici sahada Fransa siyaseti kendini gösterecektir.

Müstemlekerimizden birini veya bir kaçını terkeedeceğiz.

Grevler olacaktır.

İtalya ile münasebatımız düzelecektir.

Üçüncü üç aylık devre:

- 1 — Siyasi münasebat düzene girecektir. Almanya ile Fransa arasında çok dostane münasebetler olacaktır. Bu yolda ittifaqlara kadar gidilebilecektir.
- 2 — Temmuzda bir barb patlamak tehlikesi baş gösterecektir. Güçbelâ bundan kurtulacaktır.
- 3 — Habeşistan İtalyaya müşkülâta bais olacaktır.
- 4 — İspanyada Franko kazanacaktır. Bu yüzden Avrupa bir buhran ve harb tehlikesinden kurtulmuş olacaktır.
- 5 — Filistin ve Mısırdaki siyasi vaziyet karışacaktır.
- 6 — İsviçrede Akvam Cemiyetine düzen verilmesine gayret edilecektir. Amerikan Cümhurreisi bu hususta büyük bir rol oynayacaktır.

Dördüncü üç aylık devre:

- 1 — İngilterede büyük bir millî matem olacaktır.
- 2 — Parlamentoda müşkülât çıkacaktır. Bu yüzden Fransanın haricî siyaseti sarsılmak tehlikesi geçirecektir.
- 3 — İngilterede amele galeyanı olacaktır. Grev hareketleri şiddetle bastırılacaktır.
- 4 — Kânunuevvel 1939 da Fransada bir buhran çıkacaktır.

Heyeti umumiyesi itibarile 1939 senesi sakin geçecektir.

RADYO

Türkiye radyo difüzyon postaları

Ankara radyosu

DALGA UZUNLUĞU
1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31,70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

PERŞEMBE 15/12/938

12,30 Müzik (Türk müziği - P1), 13,05 Saat Ayarı ve haberler, 13,15-12 Müzik (komşu memleketler için muhtelif plâklar).

18,00 Müzik (Türk müziği - incesaz fash), 18,30 Konuşma (ziraat saati), 18,50 Müzik (Türk müziği, muhtelif şarkılar), 19,15 saat ayarı ve haberler, 19,25 Müzik (muhtelif şarkılar), 20,00 Temsil - (Geçmiş avcıları genç Osman), yurd piyesi - Terzî eden (Ekrem Resid - halk türkülerle beraber), 21,20 Saat Ayarı ve arabca söylev, 21,10 Müzik (küçük orkestra).

22,10 Konuşma, 22,25 Müzik (koro - P1), 22,45 Müzik (dans), 23,45-24 So haberler ve yarımk program.

Üç Ayda Biçi

Öğretilir. Diploma verilir. Derslere Yılbaşında başlanacaktır. Kayıt açıktır. Beşiktaş Dikiş Yurdu. Akaretler Dibeke So.

Büyük harb gemilerinin küçük fakat tehlikeli düşmanı: Hücumbotu

(Baştarafı 9 uncu sayfa)

istiyan deniz kuvvetleri, bazan limanlarda kapalı kalır ve iş göremez.

Gemilerin bugünkü vaziyeti nedir?

Bugün, deniz sevk ve idaresinde, hücum botlarını daha ziyade zayıf olan tarafların yapacağı kaydedilmektedir. Bilhassa düşmanın kendi sahillerinde harekât yapacağı zanneden milletler bu sınıf silâha ehemmiyet vererek, ufak masrafla, büyük tehlikeleri karşılayabilir. Bundan dolayı küçük bahriyelerin çok miktarda hücum botu yapıldığı görülmektedir. Bundan başka İtalya, Fransa gibi dar sularda çalışmak mecburiyetinde olan deniz kuvvetleri de çok miktarda hücum tekneleri yapmaktadırlar.

Her iki deniz kuvveti de bu silâhı bir baskın vasıtası addetmekte ve bundan dolayı mümkün olduğu kadar süratli kaçan tekneleri yapmaktadırlar. Çünkü hücum botları toplanın ufaklığından ve zırların olmayışından doğan hafifliği, ancak, fazla süratle telâfi edebilirler. Onlar gece karanlığında düşmana yavaş yavaş sokulur ve yüksek süratle kaçarlar.

İşte İtalya hücum botları bu esas dahilinde hareket ederlerse ananevi bir Fransız meselesi haline gelen Afrika -Tulun yoluna güzel bir tesir yapmış olurlar. Bundan dolayı bu memleket daha sulh zamanından itibaren bu neviden çok tekne hazırlamaktadır. Bugün İtalyan hücum botları süratlerinin çokluğu itibarile dünya teknelerini çalmış vaziyettedir. Hitlerin geçenlerdeki Roma seyahatinde bu tekneler bir çok gösterişler yapmışlar ve büyük bir varlık göstermişlerdir.

Hücum botlarında komutanların dirayet ve cesareti

Maamafih bu teknelerin muvaffaki -

yeti, daha ziyade, komutanlarının cesaretine ve bilgisine bağlıdır. Hücum botlarının terakkisi nisbetinde olarak bunlara mukabil silâhların da ilerleme göstereceği aşîkârdır. Büyük gemiler elektrikli ve mihaniki bir çok tertibat ile bu botların hücumuna maruz kalacaklarını anlarlar ve ona göre top veya gemi manevrası ile tehlikenin önünü arırlar. İşte bu müdafaa tedbirlerine rağmen düşmana saldırmak ve iş çıkarmak çok güçtür. Büyük harbde bu yüzden yakalanmış gemiler az değildir. Ancak, gemisini iyi idare eden cesur komutanlar, bu yolda muvaffak olabileceklerdir. Dünyanın kuruluşu kadar eski olan tarihimizin kaydettiği kahramanlıklar gözönünde tutulursa milletimizin genç nesline teslim edilecek olan bu gibi silâhların, istikbal harblerinde, parlak zaferler temin edeceği aşîkâr olur.

Büyük harbin Çanakkale cephesindeki «Golyat» hâdisesi bu muvaffakiyetine bir delildir. O zaman da Muavenet gibi ufak bir tekne ile yüzlere bağı olan düşman harb gemileri arasına dalmış ve en mühim bir gemi batırılmıştır. Gene büyük harbde genç bir Türk bahriyelisi Demirhisar gibi ufak bir tekne ile serbest denizlere açılmış ve bir İngiliz tayyare gemisini haklamıştır.

Bundan başka, bir yazımızda anlatmış olduğumuz vechile, bir Türk genci portakal kayığı ile bir Fransız gambotunu batırmıştır.

O zamanlar elimizde hiç bir vasıta olmamasına rağmen elde edilen bu muvaffakiyetler, istikbalde kuvvetlerimizde yer alacak olan, hücum botları ile pek ziyade artırılabilir. Böylelikle deniz kuvvetlerimiz arasında bu silâha da fevkalâde lüzum olduğu hakikati meydana çıkmış bulunuyor.

A. T.

Ziraat: Gülyağcılığımız hızla inkişaf ediyor

(Baştarafı 9 uncu sayfa)

gildir. Belenmedik bir toprağın daha çok su çektiği anlaşılmıştır. Binaenaleyh hafif bir çapa ile suyun süratle akmasına mâni olacak kadar amelîyat elverişli. Gül bahçelerini üç senede bir gübrelemek, yazın icab ettikçe sulamak çok faydalıdır.

Gülistanların en mühim ve bizde hayli ihmal edilen bir işi de lüzumu veçhile budağları ve kurularının ayıklanmasıdır. Unutmamalıdır ki kuru dalları, lüzumsuz kısımları budanıp ayıklanmayan gülistanlar, yok yere kuvvetlerini harcamış ve bu yüzden de kâfi derecede çiçek açmaktan ehkonmuş olurlar. İyi bakılan bir gülistan ikinci senesinde çiçek açar. Beş yaşında en gümrah günlerine erişir. On yaşında da ihtiyarlar. Ondan sonra bahçeyi gençleştirmek icab eder.

Bir dekar gülistandan İspartada en çok 350-400 kilo çiçek alınır. Halbuki iyi şartlar altında bu miktar 450-500 kiloyu geçebilir. Geçen yıl İspartada kilos 4,5 kuruştan satılmıştır. Söylediklerimize göre bu fiat yapılan masraf ve emeği korumuyormuş. İspartada gül ziraatine elverişli çok müsaid arazi olduğu halde, gülistanların genişlememesi bu sebebdendir» deniliyor. Fakat ben gülyağ ticaretimizin bugünkü durumu karşısında bu fiatı normal buluyorum ve söylendiği kadar masrafı karşılamadığına inanmıyorum. Bunun en bariz delili de gülistan sahalarının yıldan yıla genişlemekte olmasıdır. Gülyağ ticaretimizin eski günlerine hasret çekenler, şimdiki fiatı karalamak için (idare etmiyor!) demekten başka söz bulamıyorlar.

Harbi umumiden önce beher miskali [= 4,8 gram] altın para ile 80-100 kuruşa kadar satılabilen gülyağlarının bugünkü fiatı 110-120 kuruştur. O zamanlar gülcülüğümüz; İsparta, Burdur, Yalvaç,

Eğirdir, Nevşehir, Dinar, Denizli, Aydın, Tire, Bergama, Salihli, Bursa, İnegöl, Bilecik, Bolu ve Adapazarı taraflarına kadar yayılmıştır. İstanbulda İmsin İngiliz şirketi müstakillen gülyağ ticaretiyle uğraşır. Bugün o yerlerde gülistanlardan eser kalmamıştır. Binaenaleyh dünya piyasasındaki yerimiz de eskisi gibi değildir.

Gül ziraatımız inkişaf ettikçe, ticaretimiz de inkişaf edecek ve bugünkü zoraki durum düzelecektir.

Şunu da kaydetmeliyiz ki gülyağ fabrikamız henüz bütün güllerimizi işlemiyor. Köylerde eski sistem imbiklerle yağ istihsalı devam etmektedir. Bu yağın ve iptidai vesaitle istihsal edilen yağların bugünkü piyasada yer bulabilmesi müşkülleşmiştir. Köylümüz birleşerek bir kooperatif kurar, ve asri vesaitle daha rasyonel çalışırsa elde edeceği kazanç nispette artacaktır.

Muhakkak ki gülyağcılığımız yurdun ihmal edilmeyecek bir kazanç mevzuudur. Ona hükümetin gösterdiği alaka nisbetinde, köylümüzün de sarılması lâzımdır ki, sarfedilen emekler tez vakitte netice verebilsin. Taramman

Öksürük için

en müessir ilaç
Pektorin
Komprimeleri
Kutusu 35 Kuşak

Beşir Kemal - Mahmud Cevad
ECZANESİ
Sirkeci - İstanbul

DENİZBANK

Karadeniz dördüncü postası

Mevsim itibarile yapılmakta olan ve İstanbuldan cuma günleri saat 10 da kalkan Karadeniz hattı dördüncü postaları bu hatıdan itibaren yapılmayacaktır.

"Son Posta,"nın Hikâyesi

MAKSADI NE İMİŞ?

Çeviren : H. Alaz

Geçenlerde muayene olmak için kliniğlerden birine gitmişim. Doktorca söylemek lâzım gelirse sinirlerimde bir ahenkizlik baş göstermişti..

Ne ise. Muayene odasına girdim. Masa başında kumral bir adamın oturmakta olduğunu gördüm. Doktormuş. Şikâyetlerimi, derdimi, uzun uzun ona anlattım. Beni muayene etti.. kulağıla ötemi berimi dinledi.. sonra bunu da kâfi görmiyerek borusunu çıkardı; boru ile yorgun kalbimi dinledi. Bütün bu muayenelerden sonra:

— Galiba yüksek bir yerde oturuyorsunuz. dedi. Beşinci veyahud altıncı katta? Öyle mi? Baksanıza kalbiniz ne kadar hızlı atıyor..

— Hayır, doktor, dedim, yükseklerde oturmuyorum. İkinci katta oturuyorum. Doktor:

— Ya, öyle mi? dedi.. Bu, çok iyi öyle iş.. bunu beğendim doğrusu. Maamafih belki de apartımanın diğer kiracılarla kavga falan ediyorsunuzdur? Belki oturmakta olduğunuz apartıman, umumi ve müşterek bir apartımandır? Yüzlerce kiracı, gürtlü, patırtı?..

— Hayır, doktor, hayır. Bilâkis: Küçük bir evde oturuyorum. Evin içinde benden başka kiracı olarak sağır bir profesörle bir tek karısı var..

Doktor, büyük bir alâka ile:
— Ya, öyle mi? dedi.. doğrusu, bu çok iyi öyle iş.. Ayağınızı ayağınızın üstüne koyun bakayım. Şimdi dizine doktor çekici ile vuracağım.. bakalım bunun tesiri ne olacak?

Doktor, çekiçle diz kapağına vurur vurmaz, ayağım bir metre havaya fırladı. Bunu gören doktor:

— Tahmin ettiğim gibi, dedi. asabi cümlede vazifevi bir bozukluk var..

— Peki, doktor, dedim, nasıl bir tedavi sistemi takip edeceksiniz?

Doktor:
— İsterseniz size bir hap yazayım! Maamafih bu hapları yutmaktan herhangi bir fayda hâsıl olacağını zannetmiyorum. vaktâ bu haplardan derhal bir fenalık görmezsiniz! Fakat bunlardan herhangi bir surette faydalanacağınızı da ummuyorum..

— Hayır doktor, küçük bir evde oturuyorum.

— Peki, dedim, haplardan bir fayda göremeyeceksek, o takdirde ne yapalım? Hastahığımızı nasıl tedavi edelim?

Doktor, biraz ensesini kaşıdıktan sonra:

— Yaptığım tecrübeler nazarın bu gibi vaziyetlerde hastalara en fazla yardımcı dokunan şey, yaşama şartlarını değiştirmesidir. Meselâ: Başka şehre gitmek; mesleğini değiştirmek.. oturduğu semtten bir başka semte taşınmak.. ev değiştirmek ilh.. gibi. Bazen bir adamın aynı evde kırk sene oturması icab ediyor.. tabii insan bundan bıkmıyor.. bir başka eve taşınmak ihtiyacını duyuyor.. bu keyfiyet, bilhassa sinirler için fevkalâde mühimdir.

Bu defa da ben düşünmeğe başladım. Ensemi kaşıdım:

— Doktor, dedim, bir başka şehre gitmeme imkân yok.. evi değiştirme bahsine gelince: Bu, mümkün. Fakat evime de acımıyor ceğim: Çünkü odam fevkalâde güzeldir. Bu güzelim odamı, rastgele, biçimsiz bir oda ile değiştirmek, tokuş etmeğe de gönlüm razı olmaz! Odamdan daha güzelini bulursam, o zaman, eh, ne ise!..

Doktor, alâka ile sordu:
— Odanızın metraji, büyüklüğü ne kadar?

— Odam o kadar büyük değil. On yedi metre murabba.. ayrıca bir de küçük koridoru var.

Doktor, artan bir alâka ile:
— Bu, çok enteresan, dedi. Şu sizin bahsettiğiniz koridora kitab dolabı sığar mı?

— Sizinkisi de lâf mı, dedim.. benim koridorum iki kitab dolabından başka bir tabore bile alabilir.. bundan maada da gene geçid için yol kalır..

Doktor, gene biraz düşündü. Sakalını kaşdı:

— Hımm, dedi. Böyle güzel odaların iyi semtlerde bulunması pek nadirdir.

— Hayır, dedim, yanılıyorsunuz! Benim odamın semti de iyidir. Neva şehrinin Petrograd kıyısındadır.

— Ya, öyle mi? Böyle bir odayı değiştirmek hakikaten yazık.. maamafih üstelik size para falan verilerse, o zaman düşünmeğe lüzum yok.. derhal odanızı değiştirmeniz ve bir başka yere taşınmanız!

— O tabii bir şey doktor, dedim. Üstelik para almadan hiç odamı değiştirir miyim?..

— Peki, odanız için üstelik ne kadar para istemeğe niyetiniz var?

(Devamı 14 üncü sayfada)

İhissarlar U. Müdürlüğünden :

Cinsi	Mikdarı	muhammen B. %5 eksiltmenin beheri - Tutarı		%5 eksiltmenin teminat şekli saati		Pazarlık 15
		Lr. Kr.	Lr. Kr.	Lr. Kr.	Lr. Kr.	
Çamaşır kurutma ve ütüleme makinesi	1 adet	—	—	200	—	15
Lâstik Hortum	180 Metre	7	50	1.50	—	101 25 Açık 16

I — İdaremizin Cibali fabrikası için (1) adet elektrikle müteharrik çamaşır kurutma ve ütüleme makinesi ile (180)metre lâstik hortum şartnameleri mücibince hizalarında yazılı usullerle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 30/XII/938 tarihine rastlayan Cuma günü hizalarında yazılı saatlarda Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur.

Cinsi	Mikdarı	Muhammen B. % 7,5 teminatı	
		Beheri Tutarı Lira K.	Lira K.
Sert lâstik	300 kilo	2.80	840.—
Yumuşak şambre lâstiği	300 »	2.80	840.—
Ebonit	180 »	2.50	504.—
		2184.—	163.80

I — Şartname ve nûmuneleri mücibince yukarıda cins ve mikdarı yazılı kaçıklar açık eksiltme usulüyle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatı hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 22/XII/938 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi nûmuneler de görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur.

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma, Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İlacın 3 günde 3 kere alınabilir.

Zonguldak Urbaylığından :

Bir Mühendis Bir Fen Memuru aramıyor

275 lira ücretli bir mühendis veya mimar mühendis, 100 lira ücretli bir fen memuru alınacaktır. Taliblerin 31/12/938 tarihine kadar icab eden evrakı müsbit ve vesikaları ile Zonguldak Belediye Riyasetine resmen müracaatları ilân olunur. «8849»

Erkeklerin bu, ezeli davaları değil midir? Kadın çabuk solan bir çiçek, erkek ise, asırlarca dayanan ağaçtır, sanırlar, düşünmezler ki, her iki cins için de, tabiat aynı kanunları koymuş, aynı ahkâmı tatbik etmektedir. Ve, insanda, kadın olsun, erkek olsun,

ihliyarlıyan, vücuddür, nesicidir.. hal - buki gönül, o serâzad, o hercaî çocuk, isterse, mezara kadar genç, zinde, heveskâr ve tuvâna kalır!

Bu itibarla Takvor mazurdur da, İfakat hanım mâyubdur demek, en büyük hata olur. Fakat, bunu: «Ben erkeğim!» diyen mağrur mahlûka gel de anlat!

Gurabi efendinin yanına avdet edip de, tekrar sandalyasına oturduğu zaman Takvor, ihtivara ne diyeceğini bilemedi. Zavallı ihtiyarı bir yalanla avutmak ona en makul göründü.

— Sizin bayan, yukarıya, odasına değişmeğe gitti, zannım.. dedi.

Gurabi efendi, omuz silkti. Bir müddettir, kendisine bir miskinlik, daha doğrusu miskinliğe pek yakın bir tevekkül gelmişti. Hadisatı, fevkalâde menfi olarak karşılayordu. Ermeninin içine bir şüphe girdi.

— Acab farkında mı değil, yoksam biloor da, tımmoor? diye düşündü. Kalben, zavallı adama acıyordu. Elinden gelse, yahud ki daha doğrusu avakibinden korkmasa, onu ikaz edecek, Zormanı uzaklaştırmak, kariyi onun pençe - sinden kurtarmak için ona yardımında bulunacaktı. Su aralık, Toriğin ortadan kaybolmasına canı sıkılıyordu. O burada olmanınca, Zormanın vaziyete hâkim olmağa kalkmasından endişe edilmirdi. Bu oğlanın yüzünden de her türlü belâ memuldü.

Bu düşünceyle içerisinde iken, yanına kadar sokulan garsonlardan biri, usul-

YAZAN: Ercümen Ekrem Tatu

lacik kulağına fısıldadı:

— Sizi, dışarıda, üçüncü katın oda hizmetçisi bekliyor. Bir şey söyleyecekmiş.

Takvor, Amerikalı kadından bir haber zannile kalktı, tekrar kapıya kadar gitti. Kendisini orada önleyen hizmetçi kız:

— Aman mösyöf dedi; 141 numara - daki madam asabi bir buhran geçiriyor.. bağılıyor, çağırıyor.. saçını başını yoluyor. Ben bir türlü teskin edemedim. Bir felâketten korkuyorum. Çok rica ederim, yanına çıkın!

141 numara İfakat hanımın odası - dı. Takvor hemen fırladı, asansöre binmeden, merdivenleri hızlı hızlı çıktı, 141 numaranın önünde durdu, kulak verdi. İçeriden, sancılanmış bir kurt köpeğinin ulumalarını andıran sesler geliyordu. Kapıyı vurdu, ve cevap beklemeden tokmağı çevirip odaya daldı.

Kocakarı, yatağın üzerine yüzü kovun kapanmış, ağlıyordu. Krizin şiddetli devresi geçmiş, belli idi. Takvor yanbaşa sokuldu, elile dürterek sordu:

— Ne var? Hastasın?

Kocakarı ârsız ârsız iki tarafına sal-

landı, cevap vermedi. Ermeni sualini tekrarladı:

— Neyin vardır? Sancı tutmuştur? Bu sefer, ölgün ölgün bir cevap alabildi.

— Hayır! Gözü.. kör olsun!
— Kimin gözünü kör edoorsun? Zorman ile aranda maraza oldu? Dayak atmıştır sana?

— Hayır!

— Ya, nedir? Otelin içerisini boş boşuna telâşeye vermişsindir. Az evvel famdışambır aşağı gelip de habar etti işe, bir felâket olmuştur sandım. Yüreğim kopup ağzıma geldi. Halen daha palpitasyon içerisindeyim.

İfakat hanım, dağınık yatağın üzerinde, toparlanmış bir halı dengi gibi

duran vücudünü öte tarafa yuvarladı, ağlamalı suratını meydana koydu. Gözlerini kapalı tutuyor, baygınlık taslıyordu. Takvor:

— E, ağnat bakalım! dedi.

— Ben.. artık yaşamam!

— E, doğrusunu istersen, vakit da gelmiştir, hani ya ki, Lâkin beni diğneecek olursan, biraz dışını sık da, bu işi memlekette gör. Daha az mesarifi olur.

Bu acı istihzaya kocakarı ehemmiyet bile vermedi. Takvor, devam etti:

— Zorman seni plâke etmiştir.. öyle ağnoorum.. sayct aldanmoorsam da hakaktan öyle işe, seni için feskelerde isabettir. Bunun çıkar yolu yoğuydu..

Kapalı gözler açıldı. Keleş kirpiklerin arasından süzülen sitekli bir nazar, Takvorun simasına kadar uzayıp, kondu.

— Ne var? Dediğim gücüne gitti? Beni ilen küs oldun?

— Elbet!

— Neden? Lâfım cenabına aykırı geldi?

— Ben onu seviyorum.

— Ağnadık. Lâkin bazı şeyler var -

sanların indinde ayıp sayılır. Altık senin mevsimin geçmiştir.. zoba yakmağa kalkışarsan komik olursun. Maamafih, daha işin içyüzünü eyice ağnamış değilim. Hele şunun ne etmiş olduğunu tafsillen bir deyiver.

Uzun uzadıya vereceği tafsilâtın yeni baştan ızdırabını teşdid edeceğini düşünerek, İfakat hanım sustu. Sadece:

— Beni terketti, hain! diyebildi. Omuz silken Takvor, teselli makamında:

— Seni ektiği sefte değildir.. dedi. Sen bu işe alıştın. Hungaryada başına ne ki geldi işe, unutoorsun?

— Ondan sonra geriye geldi idi? — Eh, bilinmez. Belkim bu tefa da gene gelir. Bazı insanlar öyledir. Terk ettikleri fena şeylere, aradan seneler geçse tekrardan dönerler. Meselâ ben, on üç sene sigarayı terkettim. Soram gene başladım.

Kadın bu işin acısını duyacak halde değildi. Şuurunu kaybetmiş gibi idi. Takvorun son sözlerinden yalnız Zormanın avdet ihtimaline işaret eden kısmını idrak edebmişti. İçini çekti ve, kendi kendine hitab edercesine:

— Ah! dedi. Bilsem nerede olduğun nu? Gider de ayaklarına kapanırdım.

Fırtınanın hızını almış olduğunu gören Takvor, şimdi belki de aşabında kendisine muntazır bulunan misis Fulblödü daha ziyade bekletmemek ve meraka düşürmemek için:

— Beni diğne de, aklını başına topl. Gurabi efendi gibisini bulamazsın.

— Deyip, odadan çıktı.

Zorman İfakat hanımdan bıkırmıştı. Esasen bir orijinaliteden ibaret bulunan bu ihtiyar kadını muşaka keyfiyeti süreceği kadar sürmüştü. Bunu daha fazla uzatmakta ne tad vardı, ne de mana. Doluğu barlarda, Martinikli Habes bir artist bulmuş, onunla sevimli -

(Arkast var)

İlk Türk kadın casusu

Yazan: Ziya Şakir

Bir cür'etkârlığın sonu

Mektub, tam bir İngiliz hissi ve İngiliz şivesiyle yazılmıştı. Hitab edilen kadının da, —ismi (Hofman) olması na rağmen— tam bir İngiliz olmasında, en küçük bir şüphe bırakmamıştı. Fakat garib değil mi?.. Davus, bu kadar sevdiği ve hürmet ettiği bir kadına hitaben yazdığı şu mektubu kaparken büyük bir çapaçulluk etmiş. kâğıdın kıvrıntıları arasına düşürdüğü sigara külünü göremeyecek derecede gaflet göstermişti. Eğer görseydi, hiç şüphesiz ki bu kül parçasını üfler, ondan sonra kâğıdı bükerek zarfa temiz olarak yerleştirirdi.

Neyse.. o vazifeyi, ben ifa ettim. Dilber casusu, Madam Hofman'a karşı hoppa bir erkek göstermemek için, tamamen şifre olması muhtemel bulunan mektubun içindeki sigara küllerini üfledim. Harfi harfine kopye ettim. Zarfa yerleştirdim. Adresi de, o kop-yenin altına geçirdim.

Ondan sonra, soyunup yatağıma girdim. Hiç olmazsa, iki saat kadar uyuyarak yorgunluğumu ve uykusuzluğumu gidermek istedim.

Fakat, ne mümkün?.. Birbirini takib eden muvafakiyetlerimi ve bunların alacağı neticeleri düşündükçe o kadar heyecanlanıyorum ki...

Şimdi, şu kırk sekiz saatlik boş zamanım zarfında, ne yapıp yapıp Miğirdiç onbaşıyı bulmayı düşünüyordum. Ve bunun için de, plânlar tertib ediyordum.

Düşüne düşünce, nihayet kararımı verdim.

★

Cür'etkârlığının cezasını, az kalsın iğrenç bir macera ile ödeyecektim.

Tam saat birde, pansiyondan çıktım. Postahaneye gittim. Mektubu verdim. Ve zarf, pulları kutuya girinceye kadar orada bekledim.

Ondan sonra, tünelle Karaköye indim. Doğruca Kadıköye geçtim. Takib edilmediğimi anlamak için bir müddet iskele civarında, tenha yerlerde gezdim. Takib edilmediğime kanaat getirdikten sonra, hemen bir sandala atladım. Haydarpaşaya çıktım.

İstasyon civarı, korkunç bir harabe halinde idi.

Bu müthiş manzarayı, daha hâlâ tüyleri ürpererek seyredenler, eksik değildi.

Derhal bunların arasına karıştım. Yavaş yavaş harab vagonlar, parçalanmış demir enkazından mürekkep yığınları arasında dolaşmaya başladım.

Hem dolaşıyor, hem de amele taburuna mensup bir asker arıyordum.

Yana devrilmiş bir vagonun arkasından bir takım gülüşmeler, şakalaşmalar işittim. O tarafa doğru gittim. Bir kısmı, yerlere bağdaş kurmuş, bazıları da çömelmiş sekiz on askerle karşı karşıya geldim.

Sırtlarında çuval gibi, palaskalı elbiseler, ayaklarında altı tahtadan kunduralar bulunan bu askerlerin amele taburuna mensup olduklarını tanıdım. Yavaş yavaş yanlarına yaklaştım.

Korkak bir musevi kadını taklidi yapar konuşmaya başladım.

— Bonjürler olsun, asker ağalar!..

— Boncorno madam kokana.

— Acaba Miğirdiç onbaşıyı nerede bulabilirim?..

— Hangi Miğirdiç onbaşı?

— Hani, şu.. amele taburunda onbaşı...

— Taburda, üç dört tane Miğirdiç onbaşı var. Sen hangisini arıyorsun?..

Birdenbire, afalladım... Bu adamın ne şahsi, ne hüviyeti, ne çehresi, ne de şekli hakkında en küçük bir malûmatım olmadığı için, ne söyleyeceğimi şaşırtdım.

— Bilmiyorum.

Desem, şüpheli celbedecektim. Hiç bir şey söylemeden çekilip gitsem, büsbütün fena bir vaziyete girecektim.

Fakat zeki bir Ermeni genç derhal manalı bir tebessümle kulağını kaşdı.

Sanki içimden manevi bir ilham geldi. Yutkunarak:

— Canım.. hani, şu.. vaktile vincişlerinde çalışıyordu.

Bir Türk nefer, saf bir eda ile yüzüne baktı:

— Vincte çalışanlar, çok... Nöbetle her manga çalışır.

Diye, mırıldandı.

Fakat zeki bir Ermeni genci derhal manalı bir tebessümle kulağını kaşdı:

— Anladım.. anladım... Senin aradığın, birinci bölüğün dördüncü onbaşı olacak...

— Belki.

— E, amma.. onu burada bulamazsın?..

— Yaaaaa...

— Bir hafta, izinli.

— Vah, vah...

— Çok mu lâzımdı.

— Evet... Acaba evinde bulabilir miyim?..

— Evinde mi?.. O, ne köpoğludur bilirsiniz?.. Hiç izinli olur da, evinde oturur...

Talih, imdadına yetişmişti. Aradığın Miğirdiç onbaşının izi, hafifce belirmişti. Şimdi asıl marifet, bu iz üzerinde yürüyerek, onu ele geçirmektir.

— Evini biliyorsan, bana tarif etsen.. Belki kendisini bulabilirim.

— Evi, Sulumanastırda, Kilise sokasında olacak amma...

Bir Ermeni nefer daha:

— Yok canım, yok...

Diye, söze karıştı. İki nefer arasında, Ermenice bir münakaşa başladı...

Sonradan söze karışan bana dönerek:

— Miğirdiç, o evden çıkalı iki ay oldu. Boş yere oralarda dolaşma... Top-haneyi biliyorsun.

— Biliyorum.

— Boğazkesen caddesinden yukarı çık.

— Evet.

— Sol kolda, Vahram isminde ihtiyar bir berber vardır. Miğirdiç, günde bir defa oraya uğramazsa yapamaz.

Orada bulursun...

Sevincimden, çıldırıyordum. Oradan, acele adımlarla uzaklaşırken, birdenbire ruhlarında taşkın bir iştiha ve ihtiras uyanan bu zavallıların, at gibi kişnediklerini, horoz gibi öttüklerini:

— Hay köpoğlusunu.. ne şans?..

— Kendisine, nereden çatar böyleleri, bilmem ki...

— Lokman hekimin, ye dediği...

(Arkası var)

Herkesin üzerinde ittifak ettiği bir hakikat:

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra

KULLANMAK şartile

RADYOLİN

Dişlerinizi tertemiz, bembeyaz ve sapsağlam yapar. Ona yirminci asır kimyasının harikalarından biridir, cenilebilir. Kokusu güzel, lezzeti hoş, mikroplara karşı tesiri yüzde yüzdür.

RADYOLİN

Kullanıcılar dişlerini en ucuz şeraitle sigorta ettirmiş sayılırlar.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra dişlerinizi fırçalayınız...

"Son Posta,,nın siyasi tefrikası: 39

CIHAN HARBİNİN ŞARKA AİD KAYNAKLARI

Yazan: Jean Pichon - Tercüme eden: Hüseyin Cahit Yalçın

1911 deki Alman - Rus itilâfı ve Bağdad şimendiferi inşaatının ikmal için müzakereler

Lord Kitchner ise Hüseyin bin Aliye büyük ümidler bağlıyordu. 1912 de, sonra, Temmuz 1914 te, Kahirede Hüseyinin ikinci oğlu olup o sırada Türk parlamentosunda aza bulunan Emir Abdullan ile Kahirede konuştuğu sırada büyük şerifin hakiki emellerini anlamak fırsatını bulmuştu.

İngilizler, Arabistanda temin ettikleri bütün bu gizli münasebetler sayesinde, büyük harb başlar başlamaz vaziyete hâkim kesilecekler ve Arablarla mütefikler arasında zaruri bir mütevassıt olacaklardı. Fakat o tarihte bizim zimâdarlarımız büyük bir müslüman devleti olan Fransa için «Romada olduğu kadar Mekke'de de mevcut bulunmanın» gayet azim ehemmiyetini anlamıyorlardı.

Dokuzuncu kısım

Harbden evvelki Şark itilâfları

«Bağdad muahednamesinin gayesi Anadolu'nun nüfuz mntakalarına ayırmaktır. Fakat sultanın hukukuna riayetle bu tâbiri kullanmaktan icinab etmek üzdü.»

Prince Lichnowsky (Hatirat)

Osmanlı Asyasının iktisadî mntakalara taksimi — 19 Ağustos 1911 deki Alman - Rus itilâfı - Bağdad şimendiferinin inşaatı için milletlerarası müzakereler — 1912 Kânunuevvelinde Fransız, İngiliz itilâfı — 19 Mayıs 1919 da İngiliz, İtalyan itilâfı.

Harb şayiaları Avrupayı heyecana verdiği sırada, İtilâfî Müselles kabinele sulhü muhafaza için gayretlerini artırıyorlardı.

Almanya İngiltere ile hemen bir kavga tutuşmak arzusunda olmadığı için, şark meselelerinin hallinde muvakkaten itilâfıca harekete etmek mecburiyetinde idi. Onun için, hüsnüniyetine itimat delili teşkil edecek ve kendisine ihtimal ki üç dost devletin aralarını bozmak fırsatını verecek müzakerelere girişmekten imtina edemedi.

İşte bunun içindir ki müstakbel şimendiferin inşasında ve Yakınşark servetlerinin işletilmesinde her millete ayrıla-cak hissenin tahdidini için 1910 tarihinden itibaren beynelmil uzun ve nazik müzakereler cereyan etmeğe başladı. Cihan harbinin arifesinde, bu çekişmeler Osmanlı Asyasının iktisadî mntakalara parçalanması neticesine varmıştı. Bu mntakaların her biri Avrupa devletlerinden birine aid olacaktı. Bu, Türk imparatorluğunun nihayet kat'î paylaşılmasının bir başlangıcı gibiydi.

Bu müzakereleri kısım kısım ayırmak epeyce zordur. Maamafih, heyeti mecnua arasında şu tasnif yapılabilir:

— Potsdam mülâkatı neticesinde, 19 Ağustos 1911 de Alman - Rus itilâfı;

— Bağdad şimendiferi inşaatının ikmal için beynelmil müzakereler;

— Suriye hakkında 1912 Kânunuevvelinde Fransız - İngiliz itilâfı;

— 19 Mayıs 1914 te, İngiliz - İtalyan mukavelenamesi;

— İran ve Mezopotamya petrollarına aid müzakereler.

Petrol işini aşığıda ayrı bir kısma bırakarak, bu muhtelif meseleleri birer birer burada tetkik edeceğiz.

★

4 Teşrinisani 1910 da Almanya ve Rusya hükümdarları Potsdamda görüştüler. Aynı zamanda iki devletin hariciye nazırları da içtima ettiler. Anadoludaki Alman demiryolu şebekesinin itimamına aid zorlukların tesviyesi mevzuubahstı.

İkinci Guillaume'un tahmin ettiği gibi, bu mülâkat Paris ve Londra kabinelelerini ziyadesile endişeye düşürdü. Mülâkatın 19 Ağustos 1911 tarihinde Alman - Rus itilâfı neticelenmesi bu tesiri bir kat daha artırdı.

Bu mukavelename Almanyaya Bağdad Alman hatının inşasına karşı Rusyanın her türlü mümanattan vazgeçmesini temin ediyordu. Bundan başka, Çar müs-

takbel Mezopotamya'daki Alman şebekesinin İrandan ihraç edilen emtiadan bir kısmının Akdenize ve Basra körfezine doğru nakletmesini temin için müstakbel Rus - İran şebekesile birleşmesini de kabul etmişti. Şube Rus - Alman sermayesile yapılacak, Hankine müntehi olacaktı. Burada Deli Abbas - Samarra Alman şubesile birleşecekti. Maamafih, Alman demiryolunun Hankine muvasalatından iki sene sonra, Rusya Hankin - Tahran yolunu inşa başlansa Almanyanın imtiyazı kendi hesabına talep etmek hakkına malik olacağı da tasrih edilmişti. Rusya da Almaya tarafından İranın şimalindeki nüfuz mntakasının tanınmasını istihsal ediyordu. Bu mntakanın hududu 1907 İngiliz - Rus itilâfında gösterildiği veçhile tesbit olunuyordu. Bunun başka, Almaya Rusyanın bu mntakada demiryolları yapmak hususunda rüçhan hakkını haiz olduğunu da tanıyordu. Nihayet, gizli bir madde ile, Almaya Ermenistanda hiçbir demiryolu yapmamağı taahhüd ediyordu. Bundan da maksad Osmanlı ordularının Kafkas-yadaki Rus hududunda tahşidine imkân verecek hiçbir stratejik şebekeye malik olamaması idi.

★

Almanlarla Ruslar arasında konuşmalar cereyan ederken, Bağdad şimendiferinin inşasını itimam maksadile bazı devletlerle Türkiye arasında da aynı derecede başka müzakereler vukua geliyordu.

Avrupa konseyi Babilîye 1907 de gümrüklere yüzde üç zammetmek müsaadesini vermişti. Bu, Makedonyada islahatın icrasına karşılık olacaktı. 1910 da, sultan bu zammı 1914 tarihine kadar yüzde yediye çıkarmak müsaadesini istihsal etmişti. Fakat, Makedonya meselesi iki arada halledilmiş olmakla beraber, Türkiyenin mali ihtiyaçları fazla rüsum mer'iyeti müddetinin uzatılmasına lüzum hissettiriyordu. Almanya Bağdad şimendiferi hakkında bir Alman - Türk itilâfı akdolonurken kendi muvafakatını beyan ve temin etmişti. Bosna ve Herkeğin ihakına bir taviz olmak üzere Avusturya da aynı şeyi kabul etmiş bulunuyordu. İtalya, kendisine Trablusgarbı terkeden Ouchy muahednamesini imza ederken ona razı olmuştu.

(Arkası var)

Ankara borsası

Açılış - kapanış fiyatları 14 - 12 - 938

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5,86	5,86
New-York	125 6425	125 6425
Paris	3,2975	3,2975
Milano	6,61	6,61
Cenevre	28,425	28,425
Amsterdam	68,2675	68,2675
Berlin	50 3975	50 3975
Briksel	21,1675	21,1675
Atina	1,07	1,07
Sofya	1,5425	1,5425
Prag	4,3025	4,3025
Madrid	5,86	5,86
Varşova	23,715	23,715
Budapeşte	24,81	24,81
Bükreş	0,89875	0,89875
Belgrad	2,805	2,805
Yokohama	34 21	34 21
Stokholm	30,1725	30,1725
Moskova	23,745	23,745

ESHAM

	Açılış	Kapanış
Anadolu gm. % 60 peşin	24 60	24 60
A. gm. % 60 vadeli	25 50	25 50
Aslan çimento	8 85	8 85
Merkez Bankası	112	112
Bankası	9 90	9 90
Telefon	8 25	—
İtihat ve Değir.	11 00	11 50
Şark Değirmeni	0 85	—
Terkos	6 10	6 10

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	—	—
" " II " "	19 10	19 10
" " I vadeli	—	—

«Son Posta» nun deniz romanı: 36

Deniz Şeytani

Türkçeye çeviren: M. Süreyya Dülmen

Panther kruvazöründe

— Tahmin ederim ki çoktanberi kadar bulunmuşsun.

— Niçin?
— Saçların gayet muntazam kesilmiş de.. Eh. Evli misin bakalım?

— Hayır.
— İyi. Fakat ben evliyim.. Karım evvelce üç kocaya varmış ama hiç birisi de kendisine hakiki bir eş olmamış.. şimdi tam istediği eşe kavuşmuş olduğunu kendisi söylüyor.. Bil sen ne mes'ud şimdi.. Dikişçilik yapar. Limanda kaldığımız müddetce de her akşam bana sıcak sıcak yemek getirir.

Biz böyle konuşurken kaptan muvini oraya gelmişti.

— Defolun bakayım buradan, dedi, haydi işiniz! Sen de Phelax eşyalarını yerleştir ve işe başla!

— Hayır, dedim, ben size söyledim.. mümkün değil yarından evvel işe başlayamam.

Kaptan gemiye avdet ettiği zaman benim nasıl bir tayfa olduğumu sormuş.

— Bilmem ne diyeyim, demişti. Benim anladığıma göre her şeyden müstağni kudretli bir adam!

Bir aralık benim çocuk kamarotu gelerek kaptanın beni çağırduğunu söyledi. Gittim.

— Gün aydın kaptan!
— Gün aydın oğul.. Sen evvelce kaç yıl denizlerde çalıştın?

— On beş yıl.
— Yelken tamerinden anlar mısın?
— Mükemmelen.

— Şimdi limanda iken vaktimiz yok, fakat bir denize açıldık mı senin için deşşetli dikim işi var.

— O işler bana vız gelir bay kaptan! Kaptan, bilhassa gemisinde bir yelken onarıcısına şiddetle ihtiyaç duymakta olduğundan bu konuşmadan çok sevinmiş görünüyordu. Bunun için benim ertesi sabah işe başlamaklığima memnuniyetle muvafakat etti.

Eh tekrar fasulye çorbasına kavuşmuşum. Büyük bir çini tasta masaya eğile eğile çorbayı kaşıkliyordum. Yemekten sonra da ranzeme uzanarak so ruyordum:

— Yahu kimsede bir armonik yok mu?
— Hein'de var bir tane..

— Hadi bakalım Hein, çal da dinli yelim.. ben de size bir kasa bira ismar larım.

Bira satan bir motör bu sırada gemimizin bordasında idi. Bir kasa aldım ve içmeğe koyulduk. Akşam güneşi altın gualarını limanın sakin sularına aksettiren armonik te terennüme başlamıştı.

Saat altı buçukta Hein'in dikişçisi gelmişti. Oldukça güzel bir kadındı, şu kadar ki bütün sıması geçirdiği çiçek hastalığının izlerini taşıyor ve saçları da bir (kontra flog) gibi dışarı fırlamış bulunuyordu. Bu kadın muhakkak ki Hein'i seviyordu. Bu sefer tas içinde ona yemek getirmişti. Hein bu yemekten birer parça bize de hisse ayırmıştı.

Bir aralık Hein, artistlerin kullandığı gibi, boya ve fırçasını çıkardı. Yoksa bu bir artist mi? diye düşünüyordum. Kadının koluna büyük bir kalb, ona saplanmış bir ok resmi yaptıktan sonra kendi adının ilk harflerini de kondurdu. Bu işi yaparken kadıncağız trebantinin acısına güç tahammül ediyordu.

Hein:
— A.. kızım doğrusu bulunmaz bir kahramandır. Her şeye dayanır.. o, saf bir altın gibidir.

Diye söyleniyordu ama kadıncağız hiç te böyle görünmüyordu.

Gece hülül etmişti. Yıldızlar gökyüzünde parıldamağa başlamışlardı.

Hein'in musikisi de bize lâtif terennümler sunuyordu.. İşte hayat bu idi, bir geminin hayatı!

Ertesi sabah işe başlamıştım. Yalnız kaptan muavinile bir türlü yıldızlarımız barışmıyordu.. ona göre ben çok müstağni ve pek müstakil bir adamım.

Eski gemici yürüyüşümü şöyle bir prova ettim.

Bu yolda aleyhimde kaptana dedikodu yapıyordu. Bu dedikodular şüphesiz kaptan üzerinde iyi bir intiba hâsıl etmemişti ama ne yapsın ki benim gibi bir yelken onarıcısına çok ihtiyacı vardı. Hiç böyle bir meziyeti haiz olan tecrübeli bir gemici elden kaçırılır mı idi? Binaenaleyh kaptan sabırlı ve tahammüllü olmağı tercih eylemişti.

Geceleyin Hein'in karısı gene geldi. Binaenaleyh armonik terennümlerine daha neş'eli, daha cümbüşlü olarak devam etti.

Gemiye geldiğim üçüncü günü armatör, beni almak üzere, gemiye gelmişti.

— Aman, dedim, beni ele vermel.. Bu akşam kaptanı otelde yemeğe davet et!

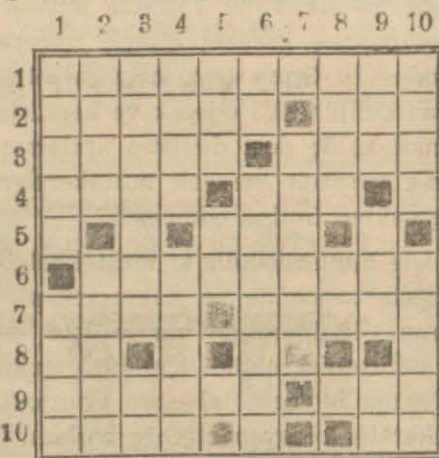
Armatör bu daveti yaptı ve kaptan da memnuniyetle kabul etti.

O gece, Atlantik otelinde üniformalarını giydim ve otelin lokantasında beni beklemekte bulunan armatörle kaptana iltihak ettim. Zavallı kaptanın alışkın olmadığı bu kadar ziyadar bu kadar muhteşem salonda utanç duyduğu anlaşılıyordu.

Misafirlerime doğru ilerledim ve yanlarına gelince armatör dostum takdim ödevini ifaya şıtab etti.

(Arkası var)

Günün Bulmacası

Soldan sağa:

- 1 — Fena şeydir, başına gelmeyen bilmez.
- 2 — Bayağılık - yüksek.
- 3 — Bayrak-aileler.
- 4 — Gelir - yükseltmek.
- 5 — Açıkça söylemeden hissettirmek.
- 6 — Yaprağı dökülmüş ağaç.
- 7 — Soba yakmak için o da lazımdır-bir kadın ismi.
- 8 — Kırmızıya benzer bir renk.
- 9 — Ucuzun ziddi - lezzet.
- 10 — Hatırlar.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Fransanın hükümet merkezi-gemilerin durdukları zaman denize attıkları.
- 2 — Vâdeder - yer altında yağlı kayış.
- 3 — Aldatan-efendim.
- 4 — Avadanlık - tatil günü.
- 5 — Başa musallat böcek - başında bir kulağın pislik.
- 6 — Yayla atılan-imanı olmiyan.
- 7 — Bağlılık.
- 8 — Ekmek yaparken hamura kattıkları ekşi madde.
- 9 — Çokiyi-sene-lâhze
- 10 — Eski ölçülerden biri-düğünde yenilen.

Evvvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Dr. Besim Ruşen

Cerrahpaşa Hastanesi Dahiliye
Mühassısı Çarşıkapı Tramvay
Durak. Ahun Ap.

Bir doktorun günlük notlarından

İnsanların suya Olan ihtiyaçları

— 1 —

İnsan makinesi durup dinlenmeden işledikçe bir çok ihtirakat husule getirir. Zaten bu ihtirakattır ki bizim umumî faaliyetimizi temin eder. Bu esnada gerek ter ile gerek teneffüs tarikle su buharı şeklinde ve gerek idrar halinde vücudumuzdan mütemediyen su kaybederiz. İşte bütün bu ziyatımızı tazmin için muhakkak su almağa mecburuz.

Biz suyu doğrudan doğruya su halinden ziyade diğer vasıtalarla da alırız. Meselâ, çay, limonata, kahve, meyva, kavun, karpuz ve çorbalar, et suları, kompostu suları hoşaf vesaire şeklinde de ve hattâ salâta ve sebzelele de kısım kısım alırız. Yani insanın muhakkak su rette barışak bardak su içmesine daima ihtiyacı yoktur. Hattâ bir çokları yirmi dört saat zarfında bir bardak bile su içmezler ve ihtiyacı duymazlar. Fakat yazın böyle değildir. Yazın fazla ve mütamadı ihracat ile ve bunlardan fazla su zayı ettiğimizden hararet hasıl olur ve fazla su ve sulu şeyler almağa mecbur kalırız.

Cevap isteyen okuyucularımızın posta pulu yollamalarını rica ederiz. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Şeref), Alemarda: (Abdülkadir), Beyazıdda: (Haydar), Samatayada: (Erofilos), Eminönünde: (Medmed Kâzım), Eyübe: (Hikmet Atlamaz), Fenerde: (Vitali), Şehremininde: (Hamdi), Şehzadebaşında: (İ. Hakkı), Karagümrükte: (Arif), Küçükpaşada: (Necatî Ahmed), Bakırköyünde: (Hilâl).

Beoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Kanzuk), Galatada: (İsmet), Taksimde: (Nizameddin), Kurtuluşta: (Needet), Yenişehirde: (Parunakyan), Bostanbaşında: (İtimad), Beşiktaşta: (Ali Ruza).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardekiler:
Üsküdar: (Ömer Kenan), Sarıyerde: (Asaf), Kadıköyünde: (Moda, merkez), Büyükdada: (Şinasi Rıza), Heybelide: (Tanaş).

HİKÂYE: Maksadı ne imiş?

(Baş tarafı 12 inci sayfada)

— Tabii bu, bana teklif edilen odanın büyüklüğüne falan tâbi bir keyfiyet... Enai gibi küçücük bir oda alıp ta hayatımın sonuna kadar yannakta ne mana var.. hem, doktor, ben kendi odamdan memnunum.. değiştirmeye hiç niyetim yok.. siz ne çüye üzerime bu kadar düşünürsünüz?

Doktor kaşlarını çatarak:

— Tabii sizi zorlayan yok, dedi. Sizi yakamızdan tutup odamızdan çıkarmağa niyetim yok.. ben size bunu, bir tedavi usulü olarak teklif ediyorum.. arzu ederseniz çıkarsınız. Etmezseniz oturur, vaktiniz ölümlünüzü beklersiniz!

Doktorun bu son sözleri üzerine bir hayli canım sıkıldı:

— Vallahi ne yapacağımı şaşırım? dedim. Odam çok güzel; güneşli bir oda..

Doktor gene alâkalandı:

— Ya, demek odanız güneşli, öyle mi, dedi? Bu, çok enteresan.. peki, odanız tamamen mi güneşe karşı, yoksa kısmen mi?

— Tamamen güneşe karşı.. cenuba bakıyor.. güneş sabahtan akşama kadar odamın içinden çıkmıyor..

Doktor bir müddet düşündükten sonra:

— Bu vaziyet, birçok kalb hastalarına fena tesir ediyor, dedi. Ne ise azizim. lâfi uzatmayalım. Şayed senin odana karışık dördüncü katta on iki metre muhakkak bir oda teklif ederlerse, üstelik ne kadar para istersin?

Ben, hiç düşünmeğe lüzum görmeksizin:

— Azizim, dedim, pazarlığa girişmeden önce şu sizin kötü odanızı görmek isterim.

Doktor bu teklifime itiraz etmedi:
— Şu halde adresimi yazınız, dedi, ve akşama geliniz! Tabii sizi zorlayacak değilim.. arzu sizin.. maamafih bu yaptığım muayene için de vizite parası almayacağım!.. Şimdilik güle güle.. bu meseleyi karınızla da görüşünüz!

Giyindim ve sokağa çıktım.. acele acele evime yollandım.. fakat iki mahalle aşırı kadar yol aldıktan sonra, ıyice muayene olmadığım ve tedavi usulleri hakkında kâfi derecede izahat almadığım için kendi kendime içlemeğe başladım.. tekrar, muayene olduğum doktora dönerek, hastalığım için deniz banyoları tatbik etmemin muvafık olup olmayacağını sormağa karar verdim..

Tekrar doktorun yanına girdim.. doktor bir başka hastanın muayenesiyle meşguldü. Hastasını doktor borusuile dinliyor ve şunları söylüyordu:

— Hımm.. kalbiniz fazla atıyor.. belki de beşinci katta falan oturuyorsunuzdur?

Hasta, mahzun bir eda ile:
— Evet, maalesef, diyordu, yedinci katta oturuyorum.

Doktor kaşlarını çatarak, adeta kendine söylenir gibi mırıldandı:

— Giyininiz!.. Kendi odasını sizin odanızla değişecek enailer az bulunur!.. Çabuk giyininiz!

Doktorun bu sözleri üzerine derhal masaya yaklaştım:

— Azizim, dedim, bu son sözleriniz çok garibime gitti.. madem ki oda hakkınızda benimle mutabık kalmıştınız, neye diğer müşterilerinize aynı mevzu üzerinde sualler soruyorsunuz?

Doktor ellerini iki yanına açarak:
— Beni mazur görmeniz lâzım, dedi.

Dört aydır oda arıyorum ve bir türlü bulamıyorum. Önüme gelene bu meseleyi sorduğum için bu bende itiyad haline geldi.. sizin odanızı gelince: Odamızın senti pek te hoşuma gitmedi.. bunun için tereddüde kapıldım.. şimdi ikiniz de dışarı çıkınız!.. Çünkü dışarıda bir başka müşteri bekliyor. Belki bunun evi merkezi bir yerdedir.

Bu sırada, dışarıdan kapıya vuruldu. İçeri bir müşteri girdi. Doktor, bu yeni müşteriye dönerek:

— Haydi bakalım soyununuz, dedi. Nenin olduğunu anhyalım.

Tabii benim hastalığım devam edip duruyor.. şimdi bir başka doktora gidip muayene olmak istiyorum.. fakat bunu hatırladıkça büsbütün sinirleniyorum.. üstelik bende başağrıları da başladı.. kim bilir, beki de bu başağrıları, oda komşum profesörün hergün potada kaynatmış kimyevi maddelerden ileri geliyor.. Çünkü bu halden ötürü, evin içinde zehirli bir takım kokular meydana geldi.. nerede ise, hakikaten odamı değiştirmek kararına geleceğim..

Yarın bir başka doktora gidip bu mesele etrafında kendisiyle konuşacağım!.. İnşallah bu son doktor gibi bir doktora rastlarım da oda işini çabuk hallederim. Fakat bu yaman doktorun bir başka eşine rastlayacağımı pek ummuyorum..
Yazar: Mih Zoşçenko

Bütün ağrıları kesen emsalsiz bir ilâç

NEOKÜRİN

NEOKÜRİN, Baş - Diş ve Romatizma ağrıları derhal keser.

NEOKÜRİN, Grip, Nezle ve soğuk

algınlığında emsalsiz bir devadır. Ateşi düşürür, vücut kırgınlığını alır.

NEOKÜRİN, Bayanların aybaşı sancılarını keser ve adeti kolaylaştırır.

NEOKÜRİN'i daima tercih ediniz. NEOKÜRİN mideye, kalbe ve böbreklere zarar vermez. Günde 2-3 tane alınabilir. NEOKÜRİN ismine dikkat ediniz. Bir kaşe 6, Altılık kutu 30 kurustur. Her eczanede bulunur.

Ticaretanemiz eskisi gibi kırk mantolarını 10 sene garanti ve

12

ay vade ile ketaletsiz olarak satılmaktadır. Anadoludan aynı şekilde sipariş kabul etmekteyiz. Mahmudpaşa Kürkçü han içerisinde

BEYKO Telefon: 21685

TAKLİT HİÇBİR ZAMAN

AYNI OLMAZ

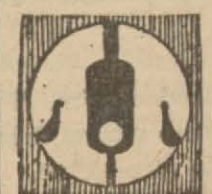
Taklit benzeri

demektir

KREM PERTEV

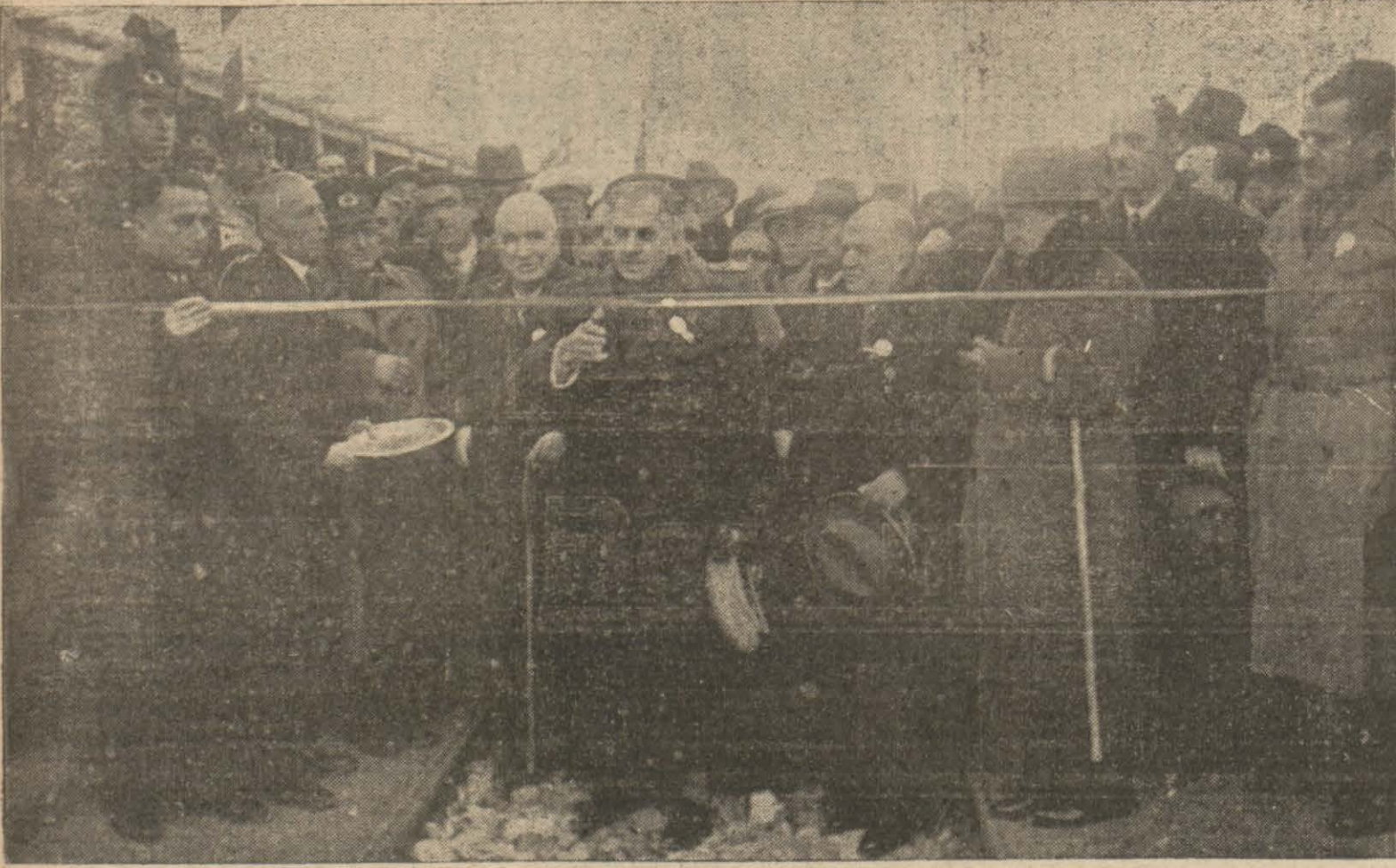
Bu itibarla en üstün

kremdir.

TURAN TİYATROSU
San'atkar Naşit, Darübedey
san'atkarlarından Halide
Cemal Sahir
BİR ŞENLİK GECESİ
Vodvil 3 Perde, okuyucu
Semih, Meseya varıyacak

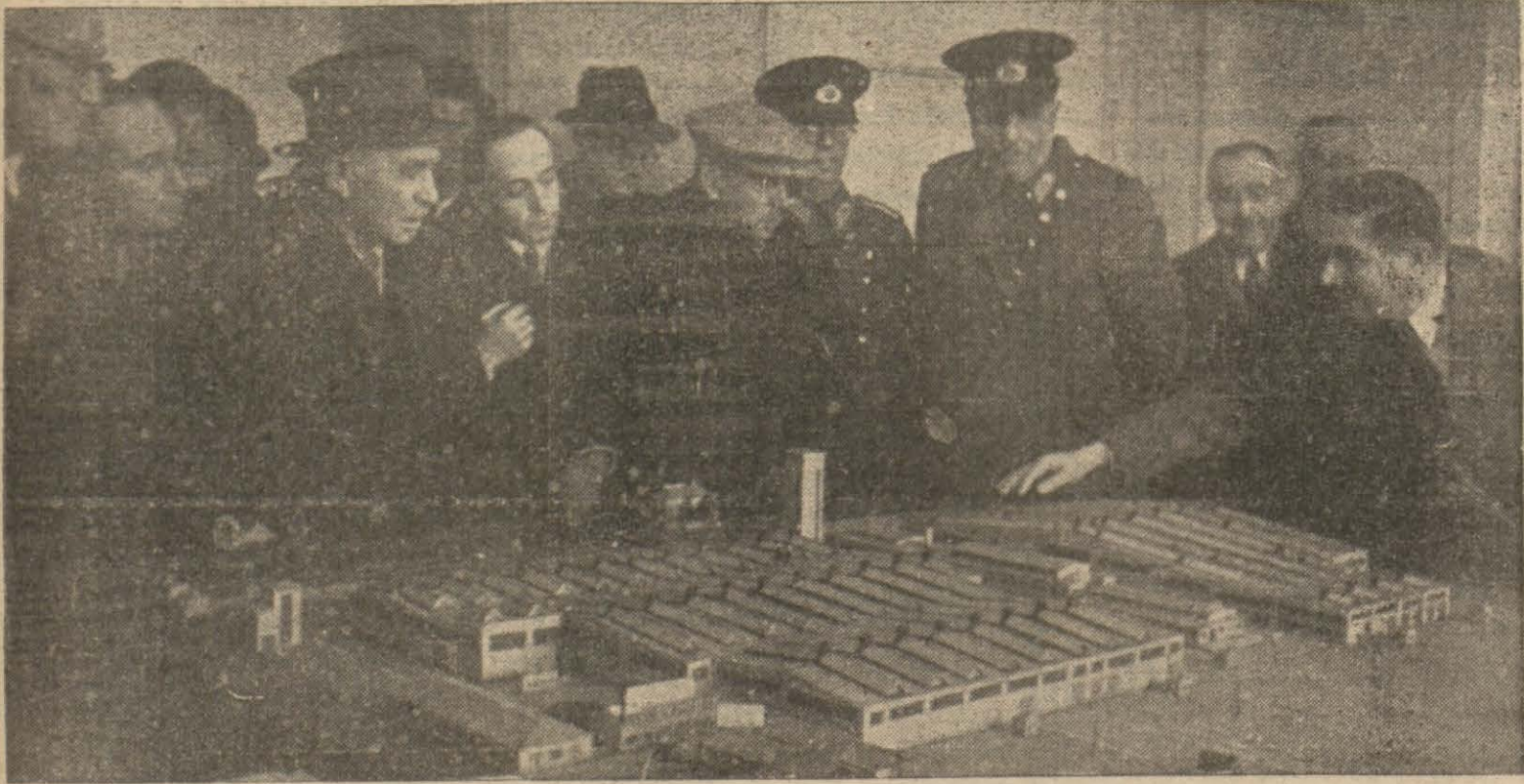
Erzincan hattının açılış resminden intibalar

Milli Müdafaa Vekili kordelayı keserken

Ali Çetinkaya nutkunu söylüyor

Loko motifi fabrikası maketi üzerinde tetki kat

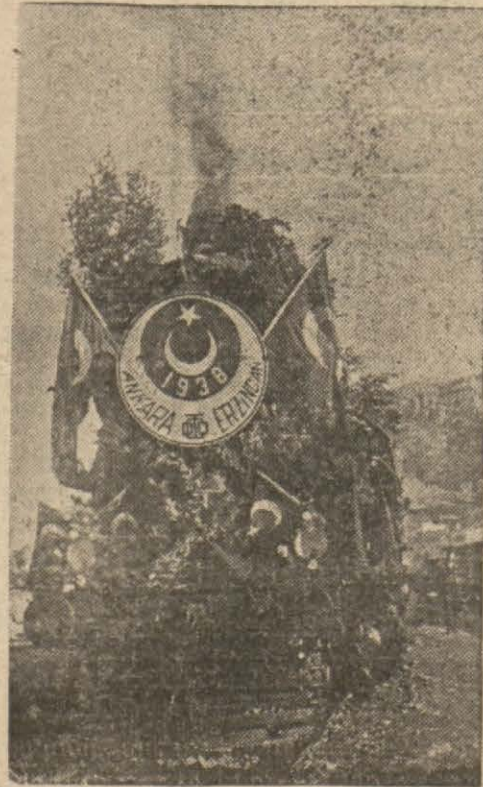
Ali Çetinkayanın nutkunu alkışlayan Erzincanlılar

Heyetleri karşılayan Erzincanlılar

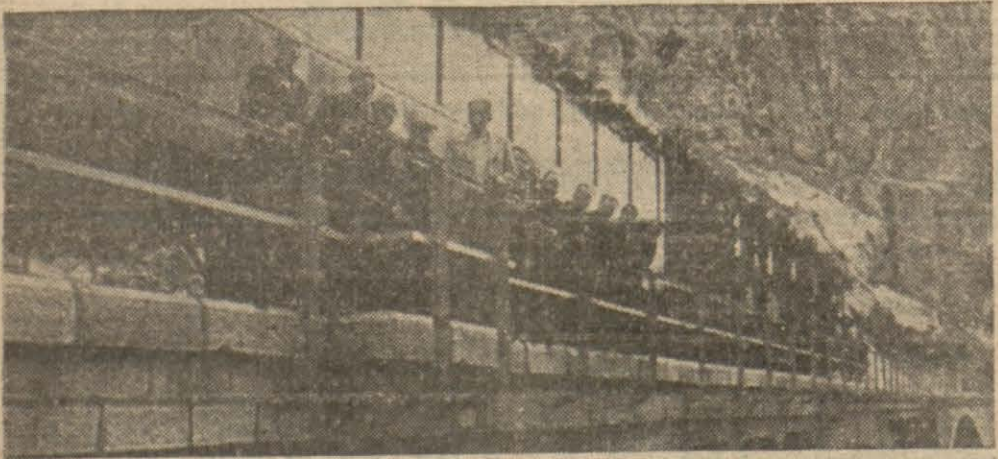
Açılış merasiminde iş tıklıl marşı dinlenirken

Erzincana ilk giren lokomotif

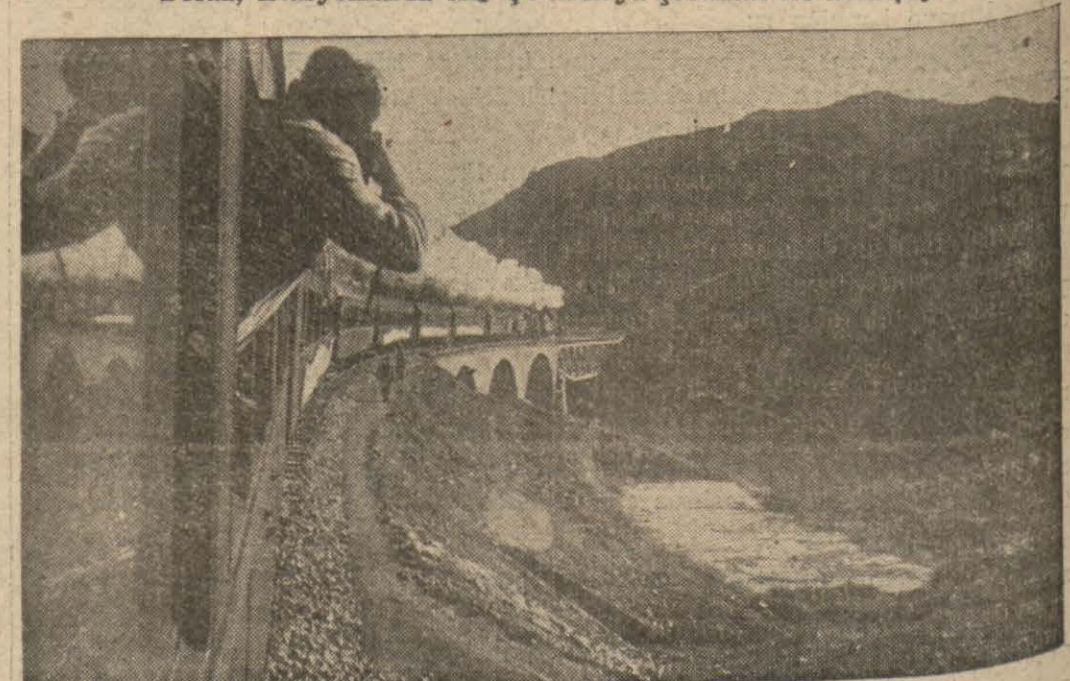
Yolda, istasyonlarda Ali Çetinkaya çocuklar ile konuşuyor

Fırat üzerinde

Erzincan Valisi nutuk söylüyor

Yolda